БРЭСЦКАЯ АБЛАСНАЯ БІБЛІЯТЭКА
імя М. ГОРКАГА
АДДЗЕЛ БІБЛІЯТЭКАЗНАЎСТВА

КАЛЯНДАР

знамянальных і памятных дат

2025

БРЭСТ, 2024

Складальнікі: Ю. М. Майкевіч
А. В. Пастыка

Рэдактар: Л. К. Кароль

Адказны за выпуск А. Я. Стрыжэвіч

Каляндар знамянальных і памятных дат на 2025 год / Брэсцкая абласная бібліятэка імя М. Горкага, Аддзел бібліятэказнаўства ; [складальнікі: Ю. М. Майкевіч, А. В. Пастыка ; рэдактары: Л. К. Кароль, А. С. Кузьміна]. – Брэст, 2024. – 115 с.

Пры поўным або частковым капіяванні і выкарыстанні матэрыялаў спасылка на крыніцу абавязковая.

224016, г. Брэст, бульвар Касманаўтаў, 48
Установа культуры «Брэсцкая абласная бібліятэка імя М. Горкага»
Аддзел бібліятэказнаўства

+375 162 53 04 40
e-mail: brestrl@mail.ru

«**Каляндар знамянальных і памятных дат на 2025 год**», які створаны аддзелам бібліятэказнаўства Брэсцкай абласной бібліятэкі імя М. Горкага, уключае асноўныя раздзелы:

1. ***«Даты беларускага і краязнаўчага календара»:*** уключаны юбілеі рэспубліканскага значэння ў галіне літаратуры і мастацтва; юбілеі знакавых падзей, дзяржаўныя, агульнарэспубліканскія, рэлігійныя святы, памятныя даты; памятныя даты вобласці; юбілеі дзеячаў, жыццё або дзейнасць якіх звязаны з Брэстчынай.
2. ***«Даты российского и зарубежного календаря»:*** уключаны найбольш значныя даты расійскага і замежнага календара; юбілеі паэтаў, пісьменнікаў, літаратуразнаўцаў, а таксама найбольш вядомых дзеячаў мастацтва, палітыкі і грамадства.
3. ***«Книги-юбиляры».***

Выкарыстаная літаратура:

Беларускі каляндар, 2025 год / рэдактар-складальнік А. М. Маліноўская // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2024. – № 8. – С. 1–16 (дадатак).

Знаменательные даты, 2015 : универсальный энциклопедический календарь-журнал / редакторы-составители: Наталья Рожкова, Диана Шалаева. – Москва : Либер-Дом, 2014. – 752 с.

Літаратурная карта Берасцейшчыны / Галоўнае ўпраўленне ідэалагічнай работы Брэсцкага аблвыканкама ; рэдактар і ўкладальнік А. Крэйдзіч ; рэдакцыйны савет: Л. А. Цупрык (старшыня) [і інш.]. – Брэст : Брэсцкая друкарня, 2008. – 567 с.

Мастакі Брэстчыны : каталог / Беларускі саюз мастакоў ; складальнік П. А. Рабаў ; прадмова: П. А. Рабаў, П. Васілеўскі. – Брэст : Брэсцкая друкарня, 2019. – 107 с.

Творчы партрэт пісьменніцкай суполкі : біябібліяграфічны даведнік Брэсцкага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі / складальнік Н. М. Парчук ; пад рэдакцыяй Т. А. Дземідовіч. – Брэст : Альтэрнатива, 2018. – 175 с.

Беларусь у асобах і падзеях : анлайн-энцыклапедыя // Нацыянальная бібліятэка Беларусі : афіцыйны сайт. – URL: https://bis.nlb.by/ru (дата звароту: 21.10.2024).

ДАТЫ БЕЛАРУСКАГА І КРАЯЗНАЎЧАГА КАЛЕНДАРА

У 2025 годзе спаўняецца:

1140 гадоў з часу першага ўпамінання ў «Аповесці мінулых гадоў» (885) **ПАСЛАНЦОЎ** князя Алега да радзімічаў, што лічыцца за пачатак **ПАШТОВАЙ СУВЯЗІ ў БЕЛАРУСІ**

1050 гадоў з часу стварэння **УЛАДЗІМІРА-БЕРАСЦЕЙСКАЙ ПРАВАСЛАЎНАЙ ЕПАРХІІ** (канец Х ст. – 1596), адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі праваслаўнай царквы

960 гадоў з дня нараджэння **МІНЫ ПОЛАЦКАГА** (не пазней 1065, г. Полацк, Віцебская вобласць – 1116), епіскапа полацкага, аднаго з першых архіпастыраў, які спрыяў распаўсюджванню хрысціянства на тэрыторыі Беларусі, святога Беларускай Праваслаўнай Царквы

895 гадоў з дня нараджэння **КІРЫЛЫ ТУРАЎСКАГА** (каля 1130 ці 1113, г. Тураў – каля 1182 (ці 1184) ці пасля 1190), беларускага і ўсходнеславянскага царкоўнага дзеяча, пісьменніка-прапаведніка, аўтара вядомых царкоўна-асветніцкіх і царкоўна-літаратурных твораў, святога Беларускай Праваслаўнай Царквы

840 гадоў з часу напісання **«СЛОВА аб ПАЛКУ ІГАРАВЫМ»** («СЛОВА пра ПАХОД ІГАРАВЫ») (канец 1185–1187?), помніка літаратуры XII ст., сюжэт якога пабудаваны вакол няўдалага паходу 1185 г. некаторых князёў паўднёвай Русі на чале з Ігарам Святаславічам супраць полаўцаў

830 гадоў з дня нараджэння **МІНДОЎГА** (1195?–1263), заснавальніка і першага вялікага князя адной з найбуйнейшых еўрапейскіх дзяржаў — Вялікага Княства Літоўскага

805 гадоў з дня нараджэння **СІМЯОНА ПОЛАЦКАГА** (1220, г. Полацк – 1289), царкоўнага дзеяча, епіскапа полацкага і цвярскога, святога Беларускай і Рускай Праваслаўных Цэркваў

785 гадоў з часу ўтварэння **ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА** (ВКЛ; 1240–1795), усходнееўрапейскай феадальнай дзяржавы, якая існавала на тэрыторыі сучаснай Беларусі і Літвы, а таксама часткова Украіны, Расіі, Латвіі, Польшчы, Эстоніі і Малдовы

750 гадоў з часу нараджэння **ГЕДЗІМІНА** (ГЕДЫМІНА; каля 1275–1341), вялікага князя Вялікага Княства Літоўскага, палкаводца, выдатнага дыпламата, які больш чым у два разы павялічыў тэрыторыю дзяржавы; прадстаўнікі дынастыі якога былі ўладарамі Польшчы, Чэхіі і Венгрыі і знаходзіліся да 1572 г. на прастоле Вялікага Княства Літоўскага

675 гадоў з дня нараджэння **ВІТАЎТА** (1350–1430), князя гродзенскага, трокскага, вялікага князя Вялікага Княства Літоўскага, аднаго з самых выдатных дзяржаўных дзеячаў Вялікага Княства Літоўскага, якога летапісцы ўшанавалі «Пахвалой Вітаўту», уключанай у «Летапіс вялікіх князёў літоўскіх»

655 гадоў з дня нараджэння **СВІДРЫГЫЙЛЫ** (каля 1370–1452), вялікага князя Вялікага Княства Літоўскага

635 гадоў з часу атрымання **г. БРЭСТАМ ГРАМАТЫ на МАГДЭБУРГСКАЕ ПРАВА** (1390), першым з беларускіх гарадоў

565 гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ІВАНАВІЧА АСТРОЖСКАГА** (1460?–1530), дзяржаўнага дзеяча Вялікага Княства Літоўскага, военачальніка, мецэната

555 гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ ГУСОЎСКАГА** (1470-я – 1533?), беларускага і польскага паэта-гуманіста, мысліцеля і асветніка эпохі Адраджэння

555 гадоў з часу з’яўлення **ЖЫРОВІЦКАГА АБРАЗА МАЦІ БОЖАЙ**, адной з галоўных хрысціянскіх святынь Беларусі (аг. Жыровічы, Слонімскі р-н; 1470)

535 гадоў з дня нараджэння **ФРАНЦЫСКА** (ФРАНЦІШКА) **СКАРЫНЫ** (каля 1490, г. Полацк – 1551?), аднаго з самых ганаровых дзеячаў эпохі Адраджэння і Рэфармацыі ў Беларусі, першадрукара, асветніка-гуманіста, пісьменніка, грамадскага дзеяча, мастака-графіка, вучонага-медыка, батаніка і астранома, прадпрымальніка, які пераклаў і выдаў Біблію беларускім ізводам царкоўнаславянскай мовы

505 гадоў з часу заснавання Францыскам Скарынам у доме мецэната Я. Бабіча **ВІЛЕНСКАЙ ДРУКАРНІ**, першай на Беларусі (г. Вільня; пачатак 1520-х – 1525)

505 гадоў з дня нараджэння **АСТАФІЯ** (ЯЎСТАФІЯ) **БАГДАНАВІЧА ВАЛОВІЧА** (каля 1520, Гродзеншчына – 1587 ці 1590), дзяржаўнага і грамадскага дзеяча Вялікага Княства Літоўскага, гуманіста, правазнаўца, мецэната-асветніка

505 гадоў з дня нараджэння **МАЦЕЯ КАВЯЧЫНСКАГА** (1520-я – 1572), кнігавыдаўца, аднаго з заснавальнікаў Нясвіжскай друкарні, перакладчыка, рэфармацыйнага дзеяча

495 гадоў з дня нараджэння **СЫМОНА БУДНАГА** (каля 1530, Беластоцкае ваяв. – 1593), дзеяча беларускай культуры, мысліцеля-гуманіста, філосафа, асветніка, рэлігійнага рэфарматара, філолага, паэта, кнігавыдаўца Вялікага Княства Літоўскага

495 гадоў з дня нараджэння **ДАНІЭЛЯ ЛАНЧЫЦКАГА** (мян. ДАНІЭЛЬ з ЛАНЧЫЦЫ; каля 1530 – каля 1600), друкара (Нясвіж, Заслаўе, Вільня), які выдаў «Новы Запавет» (1564, 1570), «Катэхізіс» Сымона Буднага (1564) і іншыя значныя выданні

495 гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ МІКАЛАЕВІЧА ЦЯПІНСКАГА** (АМЕЛЬЯНОВІЧА; 1530-я ці пач. 1540-х, Чашнікаўскі р-н – 1599 ці 1600), гуманіста-асветніка, пісьменніка, кнігавыдаўца, перакладчыка

490 гадоў з дня нараджэння **БАЗЫЛІКА ЦЫПРЫЯНА** (КІПРЫЯНА; 1535?, Польшча – пасля 1600), беларускага і польскага дзеяча культуры, паэта, перакладчыка, кампазітара, кнігавыдаўца

485 гадоў з дня нараджэння **НІКІФАРА ПАРАСХЕСА-КАНТАКУЗЕНА** (1540-я – 1599), архідыякана, старшыні Брэсцкага царкоўнага сабору 1596 г., святога Беларускай Праваслаўнай Царквы

475 гадоў з дня нараджэння **ЛАЎРЭНЦІЯ ІВАНАВІЧА ЗІЗАНІЯ** (ТУСТАНОЎСКАГА; сапр., верагодна, КУКОЛЬ; 1550-я ці 1560-я – каля 1634), беларускага і ўкраінскага педагога, паэта, мовазнаўца, перакладчыка, царкоўнага дзеяча

475 гадоў з дня нараджэння **АНДРЭЯ РЫМШЫ** (каля 1550, Наваградскае ваяв. [цяпер – Баранавіцкі р-н] – пасля 1599), паэта, заснавальніка панегірычнай паэзіі ў старажытнай беларускай літаратуры

470 гадоў з часу першага ўпамінання **г. СТОЛІНА** (1555) у пісьмовых крыніцах

465 гадоў з дня нараджэння **САЛАМОНА ФЁДАРАВІЧА РЫСІНСКАГА** (каля 1560, Полацкае ваяв. – 1625), польскага і беларускага паэта-лацініста, педагога, філосафа, фалькларыста, этнографа, педагога

455 гадоў з часу заснавання **ВІЛЕНСКАГА ЎНІВЕРСІТЭТА**, найстарэйшай навучальнай установы Беларусі і Літвы (цяпер – ВІЛЬНЮСКІ ЎНІВЕРСІТЭТ; г. Вільня, 1570), заснаванай езуітамі як калегіум, органа кіравання асветай Віленскай навучальнай акругі ў 1579–1832 гг.

455 гадоў з дня нараджэння **СТАФАНА** (СІЛЬВЕСТРА) **ІВАНАВІЧА ЗІЗАНІЯ** (ТУСТАНОЎСКАГА; сапр., верагодна, КУКОЛЬ; каля 1570 – 1600 ці да 1621), беларускага і ўкраінскага педагога, пісьменніка-палеміста, царкоўнага дзеяча

450 гадоў з часу выдання **«ЕВАНГЕЛЛЯ НАПРАСТОЛЬНАГА»** (1575), помніка старажытнабеларускага кнігадрукавання, выдадзенага Пятром Мсціслаўцам у друкарні братоў

Мамонічаў

445 гадоў з дня нараджэння **ЛЯВОНЦІЯ КАРПОВІЧА** (свец. ЛОНГІН (ЛОГВІН); каля 1580, г. Пінск – 1620), рэлігійнага дзеяча, пісьменніка-палеміста, аднаго з пачынальнікаў айчыннага сістэматычнага багаслоўя, першага архімандрыта Віленскага брацкага Свята-Духава манастыра, святога Беларускай Праваслаўнай Царквы

425 гадоў з дня нараджэння **КАЗІМІРА СЕМЯНОВІЧА** (каля 1600 – пасля 1651), ваеннага інжынера і тэарэтыка артылерыі, мысліцеля-гуманіста

395 гадоў з пачатку існавання **КУЦЕІНСКАЙ ДРУКАРНІ**, цэнтра беларускага кірылічнага кнігадрукавання пры Аршанскім Куцеінскім Богаяўленскім манастыры (г. Орша; 1630–1654)

390 гадоў з дня нараджэння **ЦЫПРЫЯНА** (Кіпрыяна) **ЖАХОЎСКАГА** (каля 1635, Полацкае ваяводства – 1693), дзеяча ўніяцкай царквы Рэчы Паспалітай, заснавальніка Супрасльскай друкарні

385 гадоў з часу заснавання пры Васкрасенскім манастыры (1640) ігуменам Макарыем Такарэўскім **ПЕРШАЙ ШКОЛЫ** на Камянеччыне

335 гадоў з пачатку дзейнасці **СУПРАСЛЬСКАЙ ДРУКАРНІ**, якая дзейнічала пры Супрасльскім Дабравешчанскім манастыры і выпусціла больш за 420 выданняў, сярод якіх буквары славянскай мовы, першы славяна-польскі друкаваны «Лексікон» (1772) і інш. (Беластоцкае ваяв.; пач. 1690-х – 1803)

325 гадоў з дня нараджэння **ІАГАНА** (ЯНА) **КРЫШТОФА ГЛАЎБІЦА** (1700?, Польшча – 1767), беларускага і літоўскага архітэктара, найбуйнейшага прадстаўніка віленскага барока, стваральніка шматлікіх каталіцкіх храмаў на Беларусі

280 гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНА** (ЛЯВОНА) **СІТАНСКАГА** (каля 1745, г. Гродна – 1800), скрыпача, дырыжора, педагога, аднаго з выдатнейшых музыкантаў свайго часу, пад кіраўніцтвам якога Гродзенская капэла Тызенгаўза стала адной з лепшых у Еўропе

280 гадоў з дня нараджэння **МАЦЕЯ ЯКУБАВІЧА БУТРЫМОВІЧА** (1745, Пінскі пав. – 1814), дзяржаўнага дзеяча Рэчы Паспалітай, падстарасты і мечніка Пінскага павета

275 гадоў з пачатку існавання **НЯСВІЖСКАЙ ДРУКАРНІ,** заснаванай Радзівіламі, першай на тэрыторыі Беларусі, якая карысталася кірыліцай і выдала «Катэхізіс» С. Буднага — першую кнігу на беларускай мове (г. Нясвіж; 1750–1790-я)

275 гадоў з часу пабудовы **КОБРЫНСКАЙ МІКАЛАЕЎСКАЙ ЦАРКВЫ** (КОБРЫНСКАЙ ЦАРКВЫ ў імя СВЯЦІЦЕЛЯ МІКАЛАЯ ЦУДАТВОРЦА), помніка драўлянага дойлідства, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (г. Кобрын; 1750)

260 гадоў з пачатку існавання **РУЖАНСКАГА ТЭАТРА САПЕГАЎ**, прыватнаўласніцкага тэатра, які налічваў 60 артыстаў і танцоўшчыкаў, меў музычна-оперную школу, капэлы ў Ружанах, Дзярэчыне і Зэльве (Зэльвенскі раён), (г. п. Ружаны, Пружанскі р-н; 1765–1791)

260 гадоў з пачатку будаўніцтва **АГІНСКАГА КАНАЛА**, які злучае рэкі Нёман, Шчару, Ясельду, Прыпяць, даўжынёй 54 км (Пінскі, Івацэвіцкі і Ляхавіцкі р-ны; 1765)

255 гадоў з часу заснавання ў **г. БРЭСЦЕ** (1770) **СУКОННАЙ МАНУФАКТУРЫ**

250 гадоў з часу існавання **ГРОДЗЕНСКАЙ МЕДЫЦЫНСКАЙ АКАДЭМІІ**, першай у Беларусі вышэйшай навучальнай установы па падрыхтоўцы медыцынскага персаналу (г. Гродна; 1775–1781)

250 гадоў з пачатку будаўніцтва **ДНЯПРОЎСКА-БУГСКАГА** (КАРАЛЕЎСКАГА) **КАНАЛА**, які злучае рэкі Піну і Мухавец, даўжынёй 244 км (Брэсцкі, Жабінкаўскі, Кобрынскі, Драгічынскі, Іванаўскі і Пінскі р-ны; 1775)

240 гадоў з пачатку дзейнасці **РУЖАНСКАЙ СУКОННАЙ МАНУФАКТУРЫ** (г. п. Ружаны, Пружанскі р-н; 1785–1880)

235 гадоў з дня нараджэння **ЯНА БАРШЧЭЎСКАГА** (1790 ці 1794, 1796 ці 1799–1851), пісьменніка, фальклрыста, выдаўца, аднаго з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры

230 гадоў таму ў выніку трэцяга падзелу Рэчы Паспалітай **г. БРЭСТ** (1795) **УВАЙШОЎ у СКЛАД РАСІЙСКАЙ ІМПЕРЫІ**

225 гадоў з дня нараджэння **ІГНАТА РЫГОРАВІЧА КУЛАКОЎСКАГА** (1800, Пружанскі пав. – 1870), грамадскага і культурнага дзеяча, асветніка, педагога

225 гадоў з дня нараджэння **КЕЛЯСЦІНА ІВАНАВІЧА БРЭНА** (каля 1800, Брэстчына – 1875), краязнаўца, фальклрыста, этнографа, святара

205 гадоў з дня нараджэння **ЯНА КАЗІМІРА** (ІВАНА ФАДЗЕЕВІЧА) **ЗАВІШЫ** (1820 ці 1852–1887), археолага, пачынальніка даследавання каменнага веку на тэрыторыі Беларусі

200 гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ЛАЎРЭНЦЬЕВІЧА ВЯРОЎКІНА** (1825–1896), архівіста, археографа, аднаго са складальнікаў і рэдактараў «Гісторыка-юрыдычных

матэрыялаў» — найбуйнейшага серыйнага выдання дакументаў па гісторыі ўсходняй Беларусі XVI–XVIII стст.

200 гадоў з часу пабудовы **НАВАМЫШСКАГА ПРААБРАЖЭНСКАГА КАСЦЁЛА**, помніка архітэктуры класіцызму з рысамі псеўдаготыкі, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (в. Новая Мыш, Баранавіцкі р-н; 1825)

180 гадоў з часу пабудовы **КОБРЫНСКАГА КАСЦЁЛА ЎНЕБАЎЗЯЦЦЯ ДЗЕВЫ МАРЫІ**, помніка архітэктуры позняга класіцызму, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (г. Кобрын; 1845)

180 гадоў з часу пабудовы **ЛЮБІШЧЫЦКАЙ ЦАРКВЫ СВЯТОЙ ГАННЫ**, помніка архітэктуры позняга класіцызму, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (в. Любішчыцы, Івацэвіцкі р-н; 1845)

180 гадоў з пачатку дзейнасці **МІХАЛІНСКАГА ШКЛОЗАВОДА**, аднаго з буйнейшых прадпрыемстваў Гродзенскай губерні (Пружанскі р-н; 1845–1914)

170 гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІКАЛАЕВІЧА БРАНТГЕНДЛЕРА** (псеўд. ЛЮБІМАЎ; 1855, г. Брэст – 1902), артыста оперы, антрэпрэнёра

160 гадоў з часу заснавання ў **г. БРЭСЦЕ** (1865) **ЧАТЫРОХКЛАСНАЙ ПРАГІМНАЗІІ** (цяпер — адзін з карпусоў БРЭСЦКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА імя А. С. ПУШКІНА)

160 гадоў з часу пабудавання **БРЭСЦКАЙ СІМЯОНАЎСКАЙ ЦАРКВЫ**, помніка архітэктуры руска-візантыйскага стылю, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь, галоўнай святыні Брэсцкай і Кобрынскай епархіі Беларускай Праваслаўнай Царквы — кафедральнага сабора ў імя святога Сімяона Стоўпніка (г. Брэст; 1865)

150 гадоў з дня нараджэння **ЗАХВЕІ ВАСІЛЬЕЎНЫ ХВОРАСТ** (1875, в. Шакуны, Пружанскі р-н – 1944), беларускай народнай песенніцы, якая ведала тэксты каля трох соцень веснавых, калядных, жніўных, салдацкіх, батрацкіх, любоўных і сямейна-бытавых песень

145 гадоў з часу адкрыцця ЗАТ **«ХОЛДЫНГАВАЯ КАМПАНІЯ „ПІНСКДРЭЎ“»**, створанага на базе фанернай фабрыкі акцыянернага таварыства братоў Лур’е (г. Пінск; 1880)

140 гадоў з часу заснавання ААТ «**ПІНСКІ ОРДЭНА ЗНАК ПАШАНЫ СУДНАБУДАЎНІЧА-СУДНАРАМОНТНЫ ЗАВОД**», старэйшага суднабудаўнічага прадпрыемства Беларусі (г. Пінск; 1885)

140 гадоў з часу пабудовы **ЖАБІНКАЎСКАЙ СВЯТА-ПАКРОЎСКАЙ ЦАРКВЫ**, помніка архітэктуры эклектыкі з выкарыстаннем утрыраваных форм класіцызму і рэтраспектыўна-рускага стылю, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (г. Жабінка; 1885)

140 гадоў з часу закладкі **СТОЛІНСКАГА ПАЛАЦАВА-ПАРКАВАГА КОМПЛЕКСУ «МАНЬКАВІЧЫ»**, помніка палацава-паркавай архітэктуры канца XIX ст., былой рэзідэнцыі князёў Радзівілаў, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (г. Столін; 1885)

135 гадоў з дня нараджэння **ПІЛІПА ДЗЯМ’ЯНАВІЧА МЯДЗВЕДЗЯ** (1890 ці 1889, Пружанскі пав. – 1937), дзяржаўнага дзеяча БССР, удзельніка барацьбы за савецкую ўладу на Беларусі і ў Расіі, двойчы кавалера ордэна Чырвонага Сцяга

125 гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ЯЎХІМАВІЧА** (ЯФІМАВІЧА) **КРОШНЕРА** (1900–1942), кампазітара, аўтара першага нацыянальнага балета «Салавей», заслужанага артыста Беларусі

120 гадоў з часу адкрыцця ў **в. АСТРАМЕЧАВА** на сродкі Ф. Ф. Паўленкава адной з першых у Беларусі **БЯСПЛАТНЫХ НАРОДНЫХ БІБЛІЯТЭК** (Брэсцкі р-н; 1905)

120 гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ РСДРП** (1905), якая ўдзельнічала ў падрыхтоўцы і правядзенні выступленняў салдат Брэсцкай крэпасці ў 1905–1907 гг.

120 гадоў з часу пабудовы **БЕЛАВУШСКАЙ СВЯТА-ТРОІЦКАЙ ЦАРКВЫ**, помніка драўлянага дойлідства рэтраспектыўна-рускага стылю, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (аг. Белавуша, Столінскі р-н; 1905)

120 гадоў з часу пабудовы **ДАМАЧАЎСКАЙ ЦАРКВЫ СВЯТОГА ЛУКІ**, помніка архітэктуры рэтраспектыўна-рускага стылю, унесенага ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь (г. п. Дамачава, Брэсцкі р-н; 1905)

115 гадоў з часу адкрыцця **ЗАВОДА ШКЛЯНЫХ ВЫРАБАЎ «ПІНА»** (г. Пінск; 1910)

115 гадоў з часу адкрыцця ў **ДАВЫД-ГАРАДКУ ЦАГЛЯНАГА ЗАВОДА** ўласніка Ольпінера (Столінскі пав.; 1910)

105 гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ** (1920) **ГАРБАРНАГА ЗАВОДА** ўладальніка Грынберга

105 гадоў з часу адкрыцця ў **м. ЦЕЛЯХАНЫ ЛЕСАПІЛЬНАГА ЗАВОДА** ўладальніка К. Пуслоўскага (Косаўскі пав.; 1920)

105 гадоў з часу адкрыцця ў **г. ПІНСКУ** (1920) **МАСЛАЗАВОДА і МЛЫНА** ўладальніка А. Кунды

105 гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ІВАНАВІЧА ЧУКЛАЯ** (1920, Бешанковіцкі р-н – 1942), удзельніка партызанскага руху ў Пінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну

100 гадоў з часу пабудовы ў **г. БРЭСЦЕ** (1925) **ПЕРШАЙ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ**

100 гадоў з часу заснавання ў **г. БРЭСЦЕ** (1925) **ПРЫВАТНАЙ ЖАНОЧАЙ ГІМНАЗІІ** П. Лявіцкага

100 гадоў з часу адкрыцця ў **МАЁНТКУ ПЛЯНТА-ГАЦКА ПРЫВАТНАГА ЛЕСАПІЛЬНАГА ЗАВОДА** В. Пуслоўскага (Косаўскі пав.; 1925)

100 гадоў з часу выдання дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка **«ЛЕТАПІС ПЕРЫЯДЫЧНЫХ ВЫДАННЯЎ БЕЛАРУСІ»** (г. Мінск; 1925)

95 гадоў з пачатку выдання грамадска-палітычнага часопіса **«БЕЛАРУСЬ. BELARUS»** (г. Мінск; 1930)

85 гадоў з часу заснавання УА «**БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АБЛАСНЫ ЦЭНТР МАЛАДЗЁЖНАЙ ТВОРЧАСЦІ**», буйнейшай абласной установы, якая выконвае каардынацыйныя і арганізацыйныя функцыі для раённых цэнтраў пазашкольнай работы, устаноў адукацыі ў правядзенні адукацыйных, культурна-масавых мерапрыемстваў (г. Брэст; 1940)

85 гадоў з часу заснавання ААТ **«ГІДРАСЕЛЬМАШ»**, прадпрыемства па выпуску сельскагаспадарчай тэхнікі (г. Пінск; 1940)

85 гадоў з пачатку стварэння Столінскай сельскагаспадарчай школы паляводаў і рахункаводаў (цяпер — УА «**СТОЛІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АГРАРНА-ЭКАНАМІЧНЫ КАЛЕДЖ**»; г. Столін; 1940)

80 гадоў з часу адкрыцця **БРЭСЦКАГА НАСТАЎНІЦКАГА ІНСТЫТУТА** (цяпер — УА «БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ імя А. С. ПУШКІНА»; 1945)

80 гадоў з часу заснавання КСУП «**ПАЛЕСКАЯ ВОПЫТНАЯ СТАНЦЫЯ МЕЛІЯРАЦЫЙНАГА ЗЕМЛЯРОБСТВА і ЛУГАВОДСТВА»** (п. Палескі, Лунінецкі р-н; 1945), якое

спецыялізуецца на вытворчасці і рэалізацыі малака, мяса, кукурузы, рапсу, насення сельскагаспадарчых культур, бульбы

80 гадоў з пачатку стварэння **БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ АКАДЭМІІ МАСТАЦТВАЎ**, вядучай вышэйшай навучальнай ўстановы па падрыхтоўцы спецыялістаў у галіне тэатральнага, выяўленчага, дэкаратыўна-прыкладнога, кіна- і відэамастацтва і дызайну, лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2017) (г. Мінск; 1945)

80 гадоў з пачатку выдання літаратурна-мастацкага і грамадска-палітычнага **ЧАСОПІСА «НЁМАН»** (г. Мінск; 1945)

75 гадоў з пачатку стварэння **БРЭСЦКАГА ЗАСЛУЖАНАГА АМАТАРСКАГА АРКЕСТРА РУСКІХ НАРОДНЫХ ІНСТРУМЕНТАЎ МУЗЫЧНАГА КАЛЕДЖА імя Р. ШЫРМЫ** (Брэсцкая вобл.; 1950)

75 гадоў з часу заснавання **МЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СТАНЦЫІ ў г. ВЫСОКАЕ** (Камянецкі р-н; 1950)

75 гадоў з часу заснавання **ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНАГА ЦЭНТРА пры АДМІНІСТРАЦЫІ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**, вядучай дзяржаўнай навукова-даследчай установы ў галіне інфармацыйна-аналітычнага забеспячэння дзейнасці Кіраўніка дзяржавы і Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па стратэгічных напрамках палітычнага, сацыяльна-эканамічнага і духоўнага жыцця грамадства (г. Мінск; 1950)

75 гадоў з часу стварэння **ВАДАСХОВІШЧА ПАПЕРНЯ** (Пружанскі раён; 1950)

70 гадоў з пачатку выдання дзяржаўнага (нацыянальнага) бібліяграфічнага паказальніка **«ЛЕТАПІС ВЫЯЎЛЕНЧЫХ ВЫДАННЯЎ»** (г. Мінск; 1955)

70 гадоў з пачатку развіцця на Беларусі **БЕЛАРУСКАГА ТЭЛЕБАЧАННЯ** (1955)

70 гадоў з часу пабудовы **МАЛАРЫЦКАГА КАНСЕРВАВААГАРОДНІНАСУШЫЛЬНАГА КАМБІНАТА**, аднаго з буйнейшых прадпрыемстваў Беларусі ў галіне дзіцячага харчавання (г. Маларыта; 1955)

65 гадоў з часу адкрыцця ў **КАМЯНЕЦКАЙ ВЕЖЫ АДДЗЕЛА БРЭСЦКАГА АБЛАСНОГА КРАЯЗНАЎЧАГА МУЗЕЯ**, пяціяруснай экспазіцыі, прысвечанай гісторыі г. Камянца і вежы XIII–XVI стст. (г. Камянец; 1960)

65 гадоў з часу заснавання ДУ **«БРЭСЦКІ АБЛАСНЫ ЦЭНТР па ГІДРАМЕТЭАРАЛОГІІ і МАНІТОРЫНГУ НАВАКОЛЬНАГА АСЯРОДДЗЯ»**, якая ажыццяўляе на тэрыторыі Брэсцкай вобласці гідраметэаралагічную дзейнасць,

маніторынг навакольнага свету, у тым ліку радыяцыйны маніторынг, кантроль радыяактыўнага забруджвання (г. Брэст; 1960)

60 гадоў з пачатку стварэння ААТ «**БРЭСЦКІ ПАНЧОШНЫ КАМБІНАТ»**, лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці 2012 г. (г. Брэст; 1965)

60 гадоў з пачатку будаўніцтва **ПРАМЫСЛОВА-ГАНДЛЁВАГА АБ’ЯДНАННЯ «ПАЛЕССЕ»**, буйнейшага вытворцы верхніх трыкатажных і паўшарсцяных вырабаў для ўсіх узроставых груп, высокааб’ёмнай пражы і трыкатажнага палатна ў Рэспубліцы Беларусь (г. Пінск; 1965)

55 гадоў з пачатку выдання спецыялізаванага навукова-папулярнага часопіса **«АРХИТЕКТУРА и СТРОИТЕЛЬСТВО»** Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Рэспублікі Беларусь (г. Мінск; 1970)

55 гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА АКАДЭМІЧНАГА МУЗЫЧНАГА ТЭАТРА**, заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь, лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацва (2005) (г. Мінск; 1970)

50 гадоў з пачатку будаўніцтва прадпрыемства **«ПАЛЕССЕЭЛЕКТРАМАШ»**, аднаго з вядучых вытворцаў электрарухавікоў у Беларусі (г. Лунінец; 1975)

50 гадоў з часу заснавання ААТ **«СВІТАНАК»**, адкрытага акцыянернага таварыства па вытворчасці трыкатажу ў складзе канцэрна «Беллегпрам», лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2001) (г. Жодзіна; 1975)

40 гадоў з часу стварэння **ВАДАСХОВІШЧА СЯЛЕЦ**, створанага для водазабеспячэння сажалак рыбгаса «Сялец», увільгатнення глеб, добраўпарадкавання прылеглых населеных пунктаў (Бярозаўскі р-н; 1985)

40 гадоў з часу стварэння **УЗОРНАГА АНСАМБЛЯ БАЛЬНАГА ТАНЦА «ФІЕСТА»**, заслужанага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларусь (г. Баранавічы; 1985)

35 гадоў з часу заснавання УА «**ПІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ КАЛЕДЖ МАСТАЦТВАЎ»** (г. Пінск; 1990), дзе рыхтуюць студэнтаў па спецыяльнасцях «Інструментальнае выкананне», «Харэаграфічнае мастацтва», «Народная творчасць», «Дызайн»

СТУДЗЕНЬ

90 гадоў з пачатку дзейнасці **МАГІЛЁЎСКАЙ АБЛАСНОЙ БІБЛІЯТЭКІ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА** (1935), лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (1998)

85 гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ ПЕДАГАГІЧНАГА ВУЧЫЛІШЧА** (1940–1957)

85 гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАГА АБЛСПАЖЫЎСАЮЗА** (г. Брэст; 1940)

85 гадоў з часу адкрыцця ў былым **МАЁНТКУ ПЛЯНТА СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАЙ ШКОЛЫ** (Кобрынскі р-н; 1940)

80 гадоў з пачатку выдання **ГАЗЕТЫ «ЗОРЬКА»**, пераможцы I і IV Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая ліцера» (г. Мінск; 1945)

60 гадоў з пачатку дзейнасці ААТ **«БАРЫСАЎСКІ ЗАВОД МЕДЫЦЫНСКІХ ПРЭПАРАТАЎ»** у складзе холдынга «Белфармпрам», лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2011, 2016, 2019) (г. Барысаў; 1965)

1 і 2 **НОВЫ ГОД**

1 **80** гадоў з дня нараджэння **ВОЛЬГІ МІХАЙЛАЎНЫ ІПАТАВАЙ** (1945, г. п. Мір), пісьменніцы, перакладчыка, грамадскай дзеячкі, кавалера ордэна «Знак Пашаны»

1 **70** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ПЯТРОВІЧА КАЗАКЕВІЧА** (1955, Іванаўскі р-н), вучонага ў галіне механізацыі сельскай гаспадаркі, члена-карэспандэнта Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі

1 **60** гадоў з часу стварэння ААТ **«БРЭСТСЕЛЬМАШ»,** створанага на базе Брэсцкага рамонтна-механічнага завода (г. Брэст; 1965)

2 **80** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ УЛАДЗІМІРАВІЧА КАБЯКА** (1945, Баранавіцкі р-н), вучонага-гісторыка, заслужанага работніка адукацыі Рэспублікі Беларусь, выдатніка народнай асветы

3 **120** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МАРЦІНАВІЧА ХАДЫКІ** (1905, Пухавіцкі р-н – 1940), паэта, перакладчыка

3 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ** (МІКОЛЫ) **МІКАЛАЕВІЧА ТРАФІМЧУКА** (1950, Драгічынскі р-н), паэта, рэдактара

4 **80** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ВІКТАРАВІЧА ШАСТАКА** (1945, Івацэвіцкі р-н), мастака дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (кераміка), працы якога ўпрыгожваюць інтэр’еры Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі і Палаца Незалежнасці

5 **ДЗЕНЬ ПРАЦАЎНІКОЎ САЦЫЯЛЬНАЙ АБАРОНЫ**

5 (першая нядзеля студзеня)	**ДЗЕНЬ БАНКАЎСКІХ і ФІНАНСАВЫХ РАБОТНІКАЎ**
5	**90** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ІВАНАВІЧА АФАНАСІКА** (1935, Баранавіцкі р-н – 1998), вучонага ў галіне меліярацыі, доктара тэхнічных навук (1984), члена-карэспандэнта Акадэміі аграрных навук Беларусі, заслужанага меліяратара БССР (1980)
5	**80** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ДАНІЛАВІЧА МАЦЮХА** (1945, Столінскі р-н – 2005), фалькларыста, літаратуразнаўца
7	**РАСТВО ХРЫСТОВА** (праваслаўнае Раство)
7	**115** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА СЯРГЕЕВІЧА ЗАСЛОНАВА** (1910–1942), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў партыйнага падполля і партызанскага руху ў Віцебскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1943, пасмяротна)
9	**155** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА РАМАНАВІЧА ПШЧОЛКІ** (1870, Ушацкі р-н – 1943), пісьменніка, публіцыста, этнографа, фалькларыста
9	**120** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА АЛЯКСЕЕВІЧА БАРАНАВА** (1905–1982), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Баранавіцкай вобласці, дзяржаўнага дзеяча БССР
9	**110** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ КІРЫЛАВІЧА ШЫКІНА** (1915, Камянецкі р-н – 1999), жывапісца, творы якога захоўваюцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, Брэсцкім краязнаўчым музеі, фондах Беларускага саюза мастакоў
9	**75** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ШУМАКА** (1950, Іванаўскі р-н), вучонага-юрыста, выдатніка адукацыі
10	**225** гадоў з дня нараджэння **АДАМА СУЗІНА** (1800, Кобрынскі пав. – 1879), удзельніка нацыянальна-вызваленчага руху, падарожніка, сакратара Зялёнага саюза Таварыства філаматаў
11	**225** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ФЕДАРАВІЧА ФОЛЬБАРТА** (1800 г. Магілёў – 1876), вучонага-прыродазнаўца, медыка-хірурга, палеантолага
11	**120** гадоў з часу атрымання гандлёвага пасведчання Р. В. Рачкоўскім на адкрыццё **КАНДЫТАРСКАЙ ФАБРЫКІ «КАМУНАРКА»,** сумеснага адкрытага акцыянернага таварыства ў складзе канцэрна «Белдзяржхарчпрам», лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці

(2004, 2019, 2022) (г. Мінск; 1905)

11 **120** гадоў з пачатку дзейнасці **КАНДЫТАРСКАЙ ФАБРЫКІ «СЛОДЫЧ»,** адкрытага акцыянернага таварыства па вырабе печыва ў складзе канцэрна «Белдзяржхарчпрам», былога бісквітнага цэха кандытарскай фабрыкі «Камунарка» (г. Мінск; 1905)

11 **95** гадоў з дня нараджэння **ІГАРА ВАСІЛЬЕВІЧА ЛАПЦІНСКАГА** (1930, г. Магілёў – 2018), акцёра, рэжысёра радыё, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (1998), заслужанага артыста Рэспублікі Беларусь (1994)

14 **105** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ ЯКАЎЛЕВІЧА) **АЎРАМЧЫКА** (1920, Бабруйскі р-н – 2017), пісьменніка, перакладчыка, заслужанага работніка культуры БССР (1980), лаўрэата Літаратурнай прэміі БССР імя Янкі Купалы (1964)

14 **55** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІСЛАВЫ УЛАДЗІМІРАЎНЫ СКАВАРОДК**І (1970, Украіна), мастачкі ў вобласці дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва і жывапісу

15 **125** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА ВОСІПАВІЧА ГОРЫНА** (сапр. КАЛЯДА; 1900, г. Бяроза – 1938), вучонага-гісторыка, дзяржаўнага дзеяча БССР, акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук БССР

15 **110** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ФЁДАРАВІЧА ТАРАНЕНК**І (1915–?), аднаго з кіраўнікоў партызанскага руху ў Мінскай і Брэсцкай абласцях у Вялікую Айчынную вайну

15 **85** гадоў з часу ўтварэння Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР **РАЁНАЎ у ЗАХОДНІХ АБЛАСЦЯХ БЕЛАРУСІ** — БАРАНАВІЦКАГА, БРЭСЦКАГА, БЯРОЗАЎСКАГА, ГАНЦАВІЦКАГА, ДРАГІЧЫНСКАГА, ЖАБІНКАЎСКАГА, ІВАНАЎСКАГА, ІВАЦЭВІЦКАГА, КАМЯНЕЦКАГА, КОБРЫНСКАГА, ЛУНІНЕЦКАГА, ЛЯХАВІЦКАГА, МАЛАРЫЦКАГА, ПІНСКАГА, ПРУЖАНСКАГА, СТОЛІНСКАГА раёнаў (1940)

15-17 **80** гадоў з часу правядзення **І АБЛАСНОГА З'ЕЗДА СЕЛЬСКІХ ЛЕКАРАЎ** (г. Брэст, 1945)

16 **110** гадоў з часу нараджэння **ПЯТРА СЯРГЕЕВІЧА РАБЦАВА** (1915–1941), лётчыка, які адным з першых здзейсніў таран варожага самалёта ў гады Вялікай Айчыннай вайны

16 **85** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ПІЛІПАВІЧА ЛАГВІНОВІЧА** (1940, Ганцавіцкі р-н – 2011), паэта

16 **65** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА СЦЯПАНАВІЧА КУРАКА** (1960, Лунінецкі р-н), вучонага ў галіне жывёлагадоўлі

16 **65** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ДЗМІТРЫЕВІЧА ТРАШЧЫЛЫ** (1960, Пінскі р-н), спартсмена (лёгкая атлетыка), трэнера, заслужанага майстра спорту СССР (1988), чэмпіёна свету (1983)

17 **95** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА КАНСТАНЦІНАВІЧА ЛУКШЫ** (1930, Пружанскі р-н – 2011), доктара тэхнічных навук, прафесара, вучонага ў галіне мостабудавання, заслужанага дзеяча навукі БССР (1990)

18 **170** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ВІКЕНЦЬЕВІЧА ХРУЦКАГА** (1855, Івацэвіцкі р-н – 1969), ваеннага дзеяча, авантурыста, які выдаваў сябе за апошняга ўдзельніка руска-турэцкай вайны 1877–1878 гг., удзельніка Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г., кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1965)

18 **105** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ПАЎЛАВІЧА ФІЛІПАВА** (1920, Клімавіцкі р-н – 2005), акцёра, заслужанага артыста БССР (1967)

19 **ДЗЕНЬ РАТАВАЛЬНІКА**

20 **65** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ МІРОНАВІЧА ГАЙДУЧЫКА** (1915, г. Брэст – 1984), мовазнаўца-германіста, даследчыка пытанняў тэорыі нямецкай мовы, праблем яе выкладання, аўтара шэрага манаграфій

21 **ДЗЕНЬ ІНЖЫНЕРНЫХ ВОЙСКАЎ**

22 **ДЗЕНЬ ДЫПЛАМАТЫЧНАГА РАБОТНІКА**

22 **185** гадоў з часу ўтварэння **БРЭСЦКАЙ ЕПАРХІІ БЕЛАРУСКАЙ ПРАВАСЛАЎНАЙ ЦАРКВЫ** (1840), у гэты перыяд Сінод прадпісваў духавенству заходніх губерняў чытаць пропаведзі на зразумелай для прыхаджан мове, кіраўніцтву епархій больш клапаціцца аб развіцці народнай адукацыі

23 **105** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА АЛЯКСЕЕВІЧА ДАНЕЛІІ** (1920, г. Махачкала, Дагестан – 2012), жывапісца, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі (1995), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, аднаго з заснавальнікаў Брэсцкай абласной арганізацыі Беларускага саюза мастакоў

23 **65** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА КАНСТАНЦІНАВІЧА АВЕРКАВА** (1960), тэлевядучага, акцёра, рэжысёра, заслужанага дзеяча культуры Рэспублікі Беларусь (2010), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (2004), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2006)

24	**140** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ ВІКТАРАВІЧА ТАРЫЧА** (сапр. АЛЯКСЕЕЎ; 1885, г. Полацк – 1967), беларускага і расійскага кінарэжысёра, сцэнарыста, заснавальніка беларускага кіно, заслужанага дзеяча мастацтваў РСФСР (1935) і БССР, кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1950)
24	**85** гадоў з часу адкрыцця УА «**БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЫЧНЫ КАЛЕДЖ імя Р. ШЫРМЫ»** (г. Брэст; 1940), сярод выпускнікоў якога — заслужаныя дзеячы культуры і мастацтва
26 (апошняя нядзеля студзеня)	**ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАЙ НАВУКІ**
26	**645** гадоў з часу першых звестак у гістарычных крыніцах аб **г. п. ШАРАШОВА**, у якіх змешчаны наказ вялікага князя Вітаўта аб перадачы пасёлка Мікалаю Насуце (Пружанскі р-н; 1380)
27	**85** гадоў з часу адкрыцця **БРЭСЦКАЙ АБЛАСНОЙ БІБЛІЯТЭКІ імя М. ГОРКАГА** (г. Брэст; 1940), лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» ў намінацыі «Бібліятэчная справа» (2002)
28	**85** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА МАРТЫНАВІЧА ДАЙНЕКІ** (1940, Клічаўскі р-н – 2019), пісьменніка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР у галіне літаратуры імя К. Каліноўскага (1990) і Літаратурнай прэміі імя І. Мележа (1988)
30	**90** гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ** (1935) аддзялення **ПРАЦОЎНАГА ІНСТЫТУТА АСВЕТНІЦТВА і КУЛЬТУРЫ імя ЖЭРОМСКАГА**
30	**50** гадоў з часу дзейнасці **МАЗЫРСКАГА НАФТАПЕРАПРАЦОЎЧАГА ЗАВОДА** ў складзе канцэрна «Белнафтахім», лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2002, 2010, 2015, 2018, 2021) (г. Мазыр; 1975)

ЛЮТЫ

325 гадоў з пачатку **ПАЎНОЧНАЙ ВАЙНЫ 1700–1721 гг.**, вайны Швецыі і яе саюзнікаў з Рэччу Паспалітай і яе саюзнікамі

85 гадоў з часу заснавання УА **«ПІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ МЕДЫЦЫНСКІ КАЛЕДЖ»** (г. Пінск; 1940)

1 **150** гадоў з дня нараджэння **МАРЦІНА МІХАЙЛАВІЧА КУХТЫ** (1875–1956), друкара, выдаўца кніг, заснавальніка друкарні ў Вільні

1 **85** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ІВАНАВІЧА БОРЫСА** (1935, Баранавіцкі р-н – 1998), педагога, партыйнага дзеяча Беларусі

2 **90** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ПАТАПАВІЧА ВАЛЫНЦА** (1935, Пінскі р-н), вучонага ў галіне фізіялогіі і біяхіміі раслін, лаўрэата прэміі прэзідэнтаў нацыянальных акадэмій навук Украіны, Беларусі і Малдовы (1996), прэміі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (2007)

2 **90** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ПРАНЬКО** (1935, Ляхавіцкі р-н), кінааператара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1966)

4 **510** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ РАДЗІВІЛА** (мян. ЧОРНЫ; 1515, г. Нясвіж – 1565), дзяржаўнага і ваеннага дзеяча Вялікага Княства Літоўскага, удзельніка вайны Маскоўскай дзяржавы з Вялікім Княствам Літоўскім 1534–1537 гг., Інфлянцкай вайны 1558–1582 гг.

5 **95** гадоў з дня нараджэння **РАСЦІСЛАВА ІВАНАВІЧА ЯНКОЎСКАГА** (1930–2016), акцёра тэатра і кіно, народнага артыста БССР (1967) і СССР (1978), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (1998), прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» (2003), прэміі Саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі ў галіне культуры і мастацтва (2006), кавалера ордэна Францыска Скарыны (2000), ордэна «Знак Пашаны» (1987), пераможцы конкурсу «Чалавек года» ў галіне тэатральнага мастацтва (1997), ганаровага грамадзяніна г. Мінска (2000)

5 **90** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА РЫГОРАВІЧА ЧЭРНІКА** (1935, Пружанскі р-н – 2016), паэта, педагога

6 **225** гадоў з дня нараджэння **ІГНАТА РЫГОРАВІЧА КУЛАКОЎСКАГА** (1800, Пружанскі раён – 1870), грамадскага і культурна-асветнага дзеяча, педагога

6 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІГНАТАВІЧА ГУРШЧАНКОВА** (1950, Гомельская вобл.), мастака ў вобласці станковай графікі і жывапісу, старшыні Брэсцкай абласной арганізацыі ГА «Беларускі саюз мастакоў» (2010–2013)

7 **75** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА ТРАХІМЁНКА** (1950, Расія), пісьменніка, сцэнарыста, доктара юрыдычных навук, прафесара

10 **125** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ХАРЫТОНАВІЧА ЮХІМЧУКА** (1900, Іванаўскі р-н – 1975),

ваеннага дзеяча, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, генерал-маёра

10 **85** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА СЦЯПАНАВІЧА АМЯЛЬЯНЧЫКА** (1940, Драгічынскі р-н – 2007), вучонага ў галіне агульнай гігіены, эканомікі і спартыўнай медыцыны

11 **105** гадоў з дня нараджэння **ДЗМІТРЫЯ ВАСІЛЬЕВІЧА РУДЗЬКО** (1920, г. Петрыкаў – 1998), цымбаліста, заслужанага артыста БССР (1980), педагога

11 **90** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ СЯРГЕЕВІЧА) **КУСЯНКОВА** (1935, Добрушскі р-н – 2004), пісьменніка, лаўрэата літаратурнай прэміі імя А. Куляшова (1991), Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (2000)

11 **85** гадоў з часу стварэння ўстановы «**ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ»** (г. Брэст; 1940)

11 **85** гадоў з часу заснавання ДУ «**НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГІСТАРЫЧНЫ АРХІЎ БЕЛАРУСІ ў г. ГРОДНА»** (1940), навукова-метадычнага і навукова-даследчага цэнтра па рабоце з дакументамі Нацыянальнага архіўнага фонду Рэспублікі Беларусь у галіне архівазнаўства, крыніцазнаўства, археаграфіі і іншых дапаможных гістарычных дысцыплін

12 **130** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА АЛЯКСЕЕВІЧА ТРАЙНІНА** (1895, г. Пінск – 1956), расійскага ваеннага дзеяча, контр-адмірала, удзельніка савецка-фінляндскай вайны 1939–1940 гг., Вялікай Айчыннай вайны

12 **95** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЬМЕНА МІКАЛАЕВІЧА АЛАДАВА** (1930, г. Мінск – 2021), заслужанага архітэктара БССР (1969), прафесара, доктара архітэктуры (1999), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (2000), выдатніка адукацыі (2010), кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1971), ордэна Францыска Скарыны (2021)

13 **320** гадоў з дня нараджэння **ФРАНЦІШКІ УРШУЛІ РАДЗІВІЛ** (дзяв. ВІШНЯВЕЦКАЯ; 1705–1753), пісьменніцы, паэтэсы, першай жанчыны-драматурга ў Вялікім Княстве Літоўскім, заснавальніцы Нясвіжскага тэатра Радзівілаў

13 **65** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ ІВАНАВІЧА ХІЛЬКО** (1960, г. Баранавічы), графіка, лаўрэата прэміі Міжнароднага фонду славянскага пісьменства імя св. Кірылы і Мяфодзія (1990)

14 **105** гадоў з дня нараджэння **ВАДЗІМА НІЧЫПАРАВІЧА ПАЗНЯКА** (1920, Бешанковіцкі р-н – 1997), грамадскага і дзяржаўнага дзеяча Беларусі, аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў камсамольска-маладзёжнага падполля і

партызанскага руху ў Віцебскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, заслужанага дзеяча культуры БССР (1966)

15 **ДЗЕНЬ ПАМЯЦІ ВОІНАЎ-ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІСТАЎ**

15 **110** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА КАНСТАНЦІНАВІЧА КАБУШКІНА** (1915, в. Малахоўцы, Баранавіцкі р-н – 1943), удзельніка Мінскага патрыятычнага падполля ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1965)

15 **110** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ФЁДАРАВІЧА НАГАНАВА** (1915–1941), лэйтэнанта, удзельніка абароны Брэсцкай крэпасці 1941 г.

15 **80** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ПАЎЛАВІЧА БАБЕЯ** (1945, в. Ёдчыкі, Івацэвіцкі р-н), спартсмена (барацьба вольная), трэнера, заслужанага трэнера БССР (1990), сярод выхаванцаў якога — сярэбраны прызёр чэмпіянату свету, бронзавы прызёр Сусветнай летняй універсіяды-2013, сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульняў — Марыя Мамашук

15 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА ГРЫНЧЫКА** (1950, в. Быцень, Івацэвіцкі р-н), вучонага ў галіне малекулярнай фізікі і цеплафізікі, вынаходніка, лаўрэата прэміі імя акадэміка В. А. Капцюга (2013) у складзе калектыву вучоных інстытутаў Сібірскага аддзялення Расійскій акадэміі навук і Інстытута цепла- і масаабмену імя А. В. Лыкава і Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі

16 **125** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА СЦЯПАНАВІЧА НЕСЦЯРУКА** (1900, Камянецкі р-н – 1991), ваеннага дзеяча, удзельніка Грамадзянскай, савецка-фінляндскай 1939–1940 гг. і Вялікай Айчыннай войнаў, генерал-маёра артылерыі, генерал-лейтэнанта артылерыі

16 **100** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ЯКАЎЛЕВІЧА НАВУМЕНКІ** (1925, Рэчыцкі р-н – 2006), народнага пісьменніка Беларусі (1995), літаратуразнаўца, грамадскага дзеяча, акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (1980), прафесара, заслужанага дзеяча навукі БССР (1978), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР імя Якуба Коласа (1972), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны

16 **100** гадоў з часу заснавання **ЦЭНТРАЛЬНАЙ НАВУКОВАЙ БІБЛІЯТЭКІ ІМЯ ЯКУБА КОЛАСА НАН БЕЛАРУСІ** (Мінск, 1925)

16 **85** гадоў з часу заснавання **ПІНСКАГА КАЛЕДЖА УА «БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ імя А. С. ПУШКІНА»** (г. Пінск; 1940)

18 **130** гадоў з дня нараджэння **СЯМЁНА КАНСТАНЦІНАВІЧА ЦІМАШЭНКІ** (1895–1970), дзяржаўнага і ваеннага дзеяча, Маршала Савецкага Саюза,

двойчы Героя Савецкага Саюза (1940, 1965), камандуючага войскамі Беларускай ваеннай акругі (1945–1960)

18 **110** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА САМУІЛАВІЧА ГАНЦЭВІЧА** (1915, г. Ганцавічы – 1986), мастака, які працаваў пераважна ў графіцы, карыкатуры, нагляднай агітацыі

18 **90** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ АЛЬБЕРТАВІЧА КАРТЭСА** (1935–2016), кампазітара, народнага артыста Беларусі, заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1982)

18 **55** гадоў з часу стварэння ў **г. БРЭСЦЕ ЗАВОДА БЫТАВОЙ ХІМІІ** (цяпер — ААТ «БРЭСЦКІ ЗАВОД БЫТАВОЙ ХІМІІ»; 1970)

19 **135** гадоў з дня нараджэння **КАЗІМІРА СВАЯКА** (сапр. КАНСТАНЦІН МАЦВЕЕВІЧ СТАПОВІЧ; 1890, Астравецкі р-н – 1926), паэта, празаіка, рэлігійнага і грамадскага дзеяча

19 **110** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ БЯРОЗКІ** (МАЦВЕЯ (МІТРАФАНА) ВАСІЛЬЕВІЧА СМАРШЧКА (РЭПКІ-СМАРШЧКА); 1915, Ляхавіцкі р-н – 2008), паэта, культурнага і грамадскага дзеяча беларускага замежжа (ЗША), доктара медыцыны ЗША, прафесара

19 **90** гадоў з дня нараджэння **ГЕНАДЗЯ СЦЯПАНАВІЧА АЎСЯННІКАВА** (1935, г. Магілёў), акцёра, народнага артыста БССР (1974) і СССР (1991), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1988), уладальніка прыза Беларускага саюза тэатральных дзеячаў «Крыштальная Паўлінка» (2006), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2008), кавалера ордэна Францыска Скарыны (2006) і ордэна «Знак Пашаны»

20 **80** гадоў з дня нараджэння **ТАІСЫ МІКАЛАЕЎНЫ БОНДАР** (1945, г. п. Рудзенск, Пухавіцкі р-н – 2005), пісьменніцы, перакладчыцы, грамадскай дзяячкі, лаўрэата прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» (2004)

21 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ЗЕМЛЕЎПАРАДКАВАЛЬНАЙ і КАРТОГРАФА-ГЕАДЭЗІЧНАЙ СЛУЖБЫ**

22 **125** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА СЯМЁНАВІЧА КУНЬКОВА** (1900, Іванаўскі р-н – 1969), удзельніка Грамадзянскай вайны, аднаго з кіраўнікоў партызанскага руху ў Пінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну

22 **85** гадоў з часу стварэння УА **«ГРОДЗЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ імя ЯНКІ КУПАЛЫ»** (г. Гродна; 1940), у якім рыхтавалі настаўнікаў 5–7-х класаў няпоўнай сярэдняй школы

23 **ДЗЕНЬ АБАРОНЦАЎ АЙЧЫНЫ і УЗБРОЕНЫХ СІЛ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

23 **80** гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ ДЗІЦЯЧАГА КІНАТЭАТРА** (1945)

23 **65** гадоў з часу стварэння Брэсцкага трэста **«БРЭСТГАЗ»** (цяпер — УП «БРЭСТАБЛГАЗ»; г. Брэст; 1960)

24 **105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ЛЕАНІДАВІЧА АНДРЭЕВА** (1920–1999), расійскага і беларускага артыста балета, балетмайстра, заслужанага артыста РСФСР (1957), заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1963)

24 **90** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ІВАНАВІЧА БАРАДУЛІНА** (1935, Ушацкі р-н – 2014), народнага паэта Беларусі (1992), перакладчыка, рэдактара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР імя Янкі Купалы (1976), ганаровага доктара Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдата на Нобелеўскую прэмію (2006), кавалера ордэна «Знак Пашаны», узнагароджанага медалём Францыска Скарыны

25 **120** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ЯЎХІМАВІЧА КЛЯШЧОВА** (1905 ці 1902, Калінкавіцкі р-н – 1968), партыйнага і дзяржаўнага дзеяча БССР, аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху ў Пінскай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, генерал-маёра, Героя Савецкага Саюза (1944)

25 **105** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА** (ПЯТРА ФЁДАРАВІЧА) **ПРЫХОДЗЬКІ** (1920, Хоцімскі р-н – 2006), паэта, перакладчыка, лаўрэата літаратурнай прэміі імя А. Куляшова (1985)

25 **80** гадоў з дня нараджэння **ВОЛЬГІ МІХАЙЛАЎНЫ КЛЕБАНОВІЧ** (па мужу ДЗЯНІСАВА; 1945), актрысы, народнай артысткі Беларусі (1995), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1986), уладальніцы прыза Беларускага саюза тэатральных дзеячаў «Крыштальная Паўлінка» (2003)

27 **90** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ДАНІЛАВІЧА КЛІМЧУКА** (1935, Драгічынскі р-н – 2018), мовазнаўца, аўтара прац па беларускай дыялекталогіі, лінгвагеаграфіі, сацыялінгвістыцы, анамастыцы, фальклоры, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне гуманітарных і сацыяльных навук (2000)

28 **115** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ ДУБРОВІЧА** (сапр. АЛЯКСЕЙ РЫГОРАВІЧ РЭДЗЬКА; 1910, Глыбоцкі р-н – 1942), паэта, удзельніка вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі, аднаго з ініцыятараў стварэння Літаратурнага фронту сялянска-рабочых пісьменнікаў

28 **85** гадоў з дня нараджэння **МАРАТА РЫГОРАВІЧА КЛІМАВА** (1940, в. Выганашчы, Івацэвіцкі р-н – 2019), мастака ў вобласці манументальна-дэкаратыўнага і станковага жывапісу, кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1986)

САКАВІК

60 гадоў назад у **г. БРЭСЦЕ** заснавана **ЭКСКУРСІЙНАЕ БЮРО** (1965)

1 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ АЛЯКСЕЕВІЧА МАЕЎСКАГА** (1950, в. Дварцы, Камянецкі р-н), мастака дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, жывапісца

2 **80** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ВАСІЛЬЕВІЧА ШАПЯЛЕВІЧА** (1945, Пінскі р-н – 2024), вучонага-фізіка, доктара фізіка-матэматычных навук, аўтара навуковых даследаванняў па галаграфіі ў фотарэфрактыўных крышталях, лаўрэата прэміі імя акадэміка Ф. І. Фёдарава Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (2011)

3 **100** гадоў з дня нараджэння **ЗІНАІДЫ МІКАЛАЕЎНЫ ЛЕЎЧАНКА** (1925, Расія – 1980), архітэктара, аўтара шэрага праектаў у Брэсце, заслужанага архітэктара БССР (1971)

3 **80** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ЦІМАФЕЕВІЧА ЯРЧАКА** (1945, Івацэвіцкі р-н), вучонага-псіхолага, аўтара прац па праблемах агульнай псіхалогіі, псіхалогіі мовы і мыслення, развіцця маўлення на роднай і замежнай мовах

4 **ДЗЕНЬ МІЛІЦЫІ**

4 **135** гадоў з дня нараджэння **ВІНЦУКА АДВАЖНАГА** (сапр. ЯЗЭП СТАНІСЛАВАВІЧ ГЕРМАНОВІЧ; 1890, Ашмянскі р-н – 1978), пісьменніка, рэлігійнага дзеяча

5 **120** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ІВАНАВІЧА БАБРОВА** (1905, Цвярская губ., Расія – 1943), дзяржаўнага дзеяча БССР і аднаго з кіраўнікоў партызанскага руху на тэрыторыі Брэсцкай вобласці ў гады Вялікай Айчыннай вайны

5 **95** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА АНДРЭЕВІЧА КАРПУКА** (1930, Камянецкі р-н – 2018), мастака кіно і тэлебачання, графіка, жывапісца

6 **60** гадоў з дня нараджэння **ЛЮДМІЛЫ ВІКТАРАЎНЫ ХАРЫЧКАВАЙ** (1965, г. Брэст), вучонага-гісторыка, даследчыка рэлігійнай палітыкі імператарскай улады Рымскай Імперыі, аўтара прац па гісторыі антычнага хрысціянства

7 **75** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ПЯТРОВІЧА РАІНЧЫКА** (1950, Шклоўскі р-н), кампазітара, піяніста, музычнага і грамадскага дзеяча, народнага артыста Беларусі (1995), мастацкага кіраўніка вакальна-інструментальнага

ансамбля «Верасы» (з 1974 г.), кавалера ордэна «Знак Пашаны» (2006)

8 **ДЗЕНЬ ЖАНЧЫН**

8 **115** гадоў з дня нараджэння **ПЁТРЫ** (ПЯТРА ВАСІЛЬЕВІЧА) **КОНЮХА** (1910, Карэліцкі р-н – 1994), сусветна вядомага опернага спевака, педагога

8 **95** гадоў з дня нараджэння **ЯРАСЛАВА СІЛЬВЕСТРАВІЧА ПАРХУТЫ** (1930, Івацэвіцкі р-н – 1996), пісьменніка, краязнаўца, журналіста, падарожніка

9 **100** гадоў з дня нараджэння **ТАМАРЫ МІКАЛАЕЎНЫ НІЖНІКАВАЙ** (1925–2018), артысткі оперы (каларатурнае сапрана), педагога, народнай артысткі Беларусі і СССР, кавалера ордэнаў Айчыны III ступені, Дружбы народаў, Францыска Скарыны, уладальніцы знака Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь «За ўклад у развіццё культуры Беларусі» (2005)

10 **105** гадоў з дня нараджэння **АРКАДЗЯ НІЧЫПАРАВІЧА МАРЦІНОВІЧА** (1920, Глускі р-н – 2009), празаіка, паэта, заслужанага дзеяча культуры БССР (1980), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны

10 **95** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ СЦЯПАНАВІЧА КІРЫЛАВА** (1930–2007), мастака, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1991)

13 **100** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ПЯТРОВІЧА ХАПАЛЮКА** (1925, Маларыцкі р-н – 2010), вучонага-фізіка, аўтара прац па фізічнай оптыцы і лазернай фізіцы

13 **25** гадоў з часу заснавання **МАСТАЦКАГА МУЗЕЯ г. БРЭСТА**, філіяла Брэсцкага абласнога краязнаўчага музея (2000; адкрыты для наведвальнікаў 17 мая 2002 г.)

14 **125** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНІІ ЯЎСТАФ'ЕЎНЫ СЯРКОВАЙ** (1900–1985), урача, адной з арганізатараў аховы здароўя на Беларусі, удзельніцы Вялікай Айчыннай вайны, заслужанага ўрача Беларусі, выдатніка аховы здароўя СССР

15 **ДЗЕНЬ КАНСТЫТУЦЫІ**

15 **ДЗЕНЬ СПАЖЫЎЦА**

15 **175** гадоў з дня нараджэння **ВОЙСЛАВА** (ВАЙНІСЛАВА) **КАЗІМІРА КАНСТАНЦІНАВІЧА САВІЧ-ЗАБЛОЦКАГА** (СУЛІМА-САВІЧ-ЗАБЛОЦКАГА; 1850 ці 1849, Міёрскі р-н – пасля 1893), беларускага і польскага пісьменніка, паэта, публіцыста

15 **105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ІВАНАВІЧА МАЛЕВІЧА** (1920, Ляхавіцкі р-н – 1994), удзельніка партызанскага руху на Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, поўнага кавалера ордэна Славы

15 **95** гадоў з дня нараджэння **ЖАРЭСА ІВАНАВІЧА АЛФЁРАВА** (1930, г. Віцебск – 2019), расійскага вучонага-фізіка, акадэміка акадэмій навук СССР, Расіі, Германіі, Польшчы, ЗША, замежнага члена Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, лаўрэата Нобелеўскай прэміі (2000), Ленінскай прэміі (1972) і Дзяржаўнай прэміі СССР (1984), кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1959), ордэна Францыска Скарыны (2001), поўнага кавалера ордэна «За заслугі перад Айчынай» (Расія; 2010)

17 **100** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЯНЦІНА ІВАНАВІЧА ЕРМАЛОВІЧА** (1925, Дзяржынскі р-н – 2004), рэжысёра, акцёра, педагога, заслужанага работніка культуры Беларусі, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1986)

18 **ДЗЕНЬ УНУТРАНЫХ ВОЙСКАЎ**

19 **125** гадоў з дня нараджэння **СЕВЯРЫНА ВІСЛАВУХА** (1900, Драгічынскі р-н – 1968), вучонага-гісторыка, грамадскага дзеяча

19 **90** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА АЛЯКСАНДРАВІЧА КІРЭЙЧЫКА** (1935, Ганцавіцкі р-н – 1996), пісьменніка

20 **70** гадоў з дня нараджэння **АНДРЭЯ ІВАНАВІЧА МАЗЬКО** (1955, Іванаўскі р-н), паэта

21 **185** гадоў з дня нараджэння **ФРАНЦІШКА БЕНЯДЗІКТА КАЗІМІРАВІЧА БАГУШЭВІЧА** (1840, Гродзенская вобл. – 1900), пісьменніка, публіцыста, перакладчыка, аднаго з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры (крытычны рэалізм)

21 **90** гадоў з дня нараджэння **ФІЛАРЭТА** (свец. КІРЫЛ ВАРФАЛАМЕЕВІЧ ВАХРАМЕЕЎ; 1935, г. Масква, Расія – 2021), дзеяча Беларускай Праваслаўнай Царквы, Мітрапаліта, ганаровага Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі, Героя Беларусі (2006), кавалера шматлікіх ордэнаў Праваслаўнай Царквы, ордэна Айчыны III ступені (1998), ордэна Францыска Скарыны (2003), ордэна Дружбы народаў (2005)

22 **105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ВАСІЛЬЕВІЧА ПЫСІНА** (1920, Краснапольскі р-н – 1981), паэта, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, заслужанага работніка культуры БССР (1980), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР імя Янкі Купалы (1968)

22 **60** гадоў з дня нараджэння **ІРЫНЫ КАЗІМІРАЎНЫ РАДКЕВІЧ** (1965, в. Вялікая Валахва, Баранавіцкі р-н), мастака дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва (кераміка)

23 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ГІДРАМЕТЭАРАЛАГІЧНАЙ СЛУЖБЫ**

23 (чацвёртая нядзеля сакавіка)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ БЫТАВОГА АБСЛУГОЎВАННЯ НАСЕЛЬНІЦТВА і ЖЫЛЛЁВА-КАМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРКІ**
23	**160** гадоў з дня нараджэння **УЛАСА СТАРОГА** (сапр. УЛАДЗІСЛАЎ ПЯТРОВІЧ СІВЫ-СІВІЦКІ; 1865, г. Валожын – 1939), паэта, фальклярыста, які займаўся апрацоўкай народных паданняў і легендаў
23	**130** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ПЯТРОВІЧА СТАШЭЎСКАГА** (1895, Капыльскі р-н – 1937), празаіка, драматурга, грамадскага дзеяча
23	**95** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ІВАНАВІЧА МАЛЕВІЧА** (1930, Баранавіцкі р-н – 2010), вучонага ў галіне акушэрства і гінекалогіі, доктара медыцынскіх навук, прафесара
26	**65** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА АНАТОЛЬЕВІЧА ШНІПА** (1960, Валожынскі р-н), паэта, лаўрэата літаратурнай прэміі «Залаты Купідон» (2007), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2008), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2019)
28	**105** гадоў з дня нараджэння **ЛІДЗІІ АНДРЭЕЎНЫ БАЗАНАВАЙ** (1920–1944), савецкай разведчыцы ў гады Вялікай Айчыннай вайны
28	**85** гадоў з пачатку дзейнасці ААТ **«БРЭСЦКАЯ ТРЫКАТАЖНАЯ ФІРМА „ЭЛМА“»**, (г. Брэст; 1940)
28	**75** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ВІКТАРАВІЧА БОНДАРА** (1950, г. Баранавічы), вучонага-эканаміста, педагога, заслужанага работніка адукацыі Рэспублікі Беларусь (2016)
29	**125** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА УЛАДЗІМІРАВІЧА КОРШ-САБЛІНА** (САБЛІНА; 1900–1974), кінарэжысёра, аднаго з пачынальнікаў беларускай мастацкай кінематаграфіі, народнага артыста БССР (1955) і СССР (1969), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1967), кавалера ордэна «Знак Пашаны»
29	**120** гадоў з дня нараджэння **МАЙСЕЯ (МІХАІЛА) ЯКАЎЛЕВІЧА ГРЫНБЛАТА** (1905, г. Мінск – 1983), этнографа, фальклярыста, гісторыка, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1986)
29	**75** гадоў з дня нараджэння **ЗІНАІДЫ ІОСІФАЎНЫ ДУДЗЮК** (1950, Браслаўскі р-н), паэтэсы, перакладчыцы, драматурга, лаўрэата Нацыянальнай літаратурнай прэміі (2018)
31	**225** гадоў з дня нараджэння **ВОСІПА** (ЮЛЬЯНА)

ІВАНАВІЧА СЯНКОЎСКАГА (1800, Віленскі пав. – 1858), вучонага-ўсходазнаўца, дыпламата, пісьменніка, мовазнаўца, журналіста, члена-карэспандэнта Пецярбургскай акадэміі навук

КРАСАВІК

80 гадоў з часу адкрыцця УА **«ПІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АГРАРНЫ ТЭХНАЛАГІЧНЫ КАЛЕДЖ»** (г. Пінск; 1945)

75 гадоў з часу адкрыцця для наведвальнікаў УК «**БРЭСЦКІ АБЛАСНЫ КРАЯЗНАЎЧЫ МУЗЕЙ»** і стварэння першай часовай выставы (г. Брэст; 1950)

1 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ФЁДАРАВІЧА БЕЛАВУСА** (1950, г. Давыд-Гарадок, Столінскі р-н), вучонага-гісторыка, даследчыка гісторыі савецкага грамадства ў 1920–1930 гг.

1 **75** гадоў з часу стварэння ДУ «**УЗОРНА-ПАКАЗАЛЬНЫ АРКЕСТР УЗБРОЕНЫХ СІЛ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ»**, лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола БССР (1972), заслужанага калектыву Рэспублікі Беларусь (2003) (г. Мінск; 1950)

2 **ДЗЕНЬ ЯДНАННЯ НАРОДАЎ БЕЛАРУСІ і РАСІІ**

2 **75** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ГЕОРГІЕВІЧА ДАВІДЗЮКА** (1950, г. Брэст), вучонага-гісторыка, дзеяча прафсаюзнага руху, аўтара прац па гісторыі прафсаюзаў, тэорыі і практыцы прафсаюзнага і рабочага руху, прафсаюзнай адукацыі

4 **65** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ІВАНАВІЧА ЖАЛУДКО** (1960, Бярозаўскі р-н), мастака ў вобласці станковага жывапісу, акварэлі

5 **125** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ЛУЧЫНСКАГА** (1900–1990), ваеннага дзеяча, генерала арміі, удзельніка вызвалення Брэсцкай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1944)

5 **85** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА ШПАКОЎСКАГА** (1940, Пінскі р-н – 2001), вучонага ў галіне хірургіі і геранталогіі, члена Расійскай акадэміі медыцынскіх навук

5 **60** гадоў з дня нараджэння **СВЯТЛАНЫ ВЯЧАСЛАВАЎНЫ ПАРАМЫГІНАЙ** (1965), спартсменкі (біятлон), заслужанага майстра спорту СССР і Беларусі, сярэбранага прызёра XVII зімовых Алімпійскіх гульняў (1994, Лілехамер), чэмпіёнкі свету (1990, 1991, 1994), сярэбранага і бронзавага прызёра

	(1993), чэмпіёнкі Еўропы (1995), сярэбранага (2000) і бронзавага (1996) прызёра чэмпіянатаў Еўропы
6 (першая нядзеля красавіка)	**ДЗЕНЬ ГЕОЛАГА**
9	**100** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ІОСІФАВІЧА ПАЎЛЮЧУКА** (1925, Брэсцкі р-н – 2008), дзяржаўнага дзеяча БССР, кавалера ордэнаў Леніна і «Знак Пашаны»
10	**125** гадоў з дня нараджэння **ГАЎРЫІЛА СТАНІСЛАВАВІЧА ЗДАНОВІЧА** (1900, Ляхавіцкі р-н – 1984), ваеннага дзеяча, удзельніка Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, генерал-маёра, Героя Савецкага Саюза (1945)
11	**170** гадоў з дня нараджэння **АРСЕНА ІВАНАВІЧА МАРКЕВІЧА** (1855, г. Брэст – 1942), архівіста, літаратуразнаўца, гісторыка, аўтара прац па археалогіі і гісторыі Крыма, грамадскага дзеяча, члена-карэспандэнта Акадэміі навук СССР
12	**135** гадоў з дня нараджэння **ЯНКІ НЁМАНСКАГА** (сапр. ІВАН АНДРЭЕВІЧ ПЯТРОВІЧ; 1890, Навагрудскі р-н – 1937), пісьменніка, вучонага-эканаміста, грамадскага дзеяча, акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі
13 (другая нядзеля красавіка)	**ДЗЕНЬ ВОЙСКАЎ ПРОЦІПАВЕТРАНАЙ АБАРОНЫ**
14	**145** гадоў з дня нараджэння **ЯЗЭПА** (ВОСІПА ЛЯВОНАВІЧА) **ДЫЛЫ** (1880, г. Слуцк – 1973), пісьменніка, тэатразнаўца, грамадскага і культурнага дзеяча, правадзейнага члена Інбелкульта
14	**105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ НІЧЫПАРАВІЧА КАРПЮКА** (1920–1992), пісьменніка, заслужанага дзеяча культуры БССР (1980), лаўрэата Літаратурнай прэміі БССР імя І. Мележа (1986)
15	**105** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ РАКІТНАГА** (сапр. МІКАЛАЙ ІСАКАВІЧ НОВІКАЎ; 1920, Брагінскі р-н – 2000), пісьменніка
16	**110** гадоў з дня нараджэння **СТАНІСЛАВА ІВАНАВІЧА ЯВОРСКАГА** (1915, г. Брэст – 1988), акцёра, заслужанага артыста БССР (1959)
16	**90** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА КЛЫШКІ** (1935, Баранавіцкі р-н – 2021), пісьменніка, крытыка, перакладчыка, педагога, аўтара перакладу на беларускую мову Новага Запавету, складальніка буквароў, заслужанага работніка культуры Рэспублікі

Беларусь (1994), лаўрэата літаратурнай прэміі імя В. Віткі (2014), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (1994)

18 **80** гадоў з дня нараджэння **ЭДУАРДА СЯМЁНАВІЧА ХАНКА** (1940), кампазітара, народнага артыста Беларусі (1996), заслужанага дзеяча культуры БССР (1982)

20 **ВЯЛІКДЗЕНЬ** па календары праваслаўнай канфесіі

20 **ВЯЛІКДЗЕНЬ** па календары каталіцкай канфесіі

22 **ДЗЕНЬ СУДОВАГА ЭКСПЕРТА**

23 **65** гадоў з часу адкрыцця ў **г. КАМЯНЦЫ МУЗЫЧНАЙ ШКОЛЫ** (цяпер — УА «КАМЯНЕЦКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ДЗІЦЯЧАЯ ШКОЛА МАСТАЦТВАЎ»; 1960)

25 **25** гадоў з часу заснавання **РАЁННАГА МУЗЕЙНАГА КОМПЛЕКСУ НАПАЛЕОНА ОРДЫ,** дзяржаўнай установы культуры (в. Варацэвічы, Іванаўскі р-н; 2000)

26 **ДЗЕНЬ ЧАРНОБЫЛЬСКАЙ ТРАГЕДЫІ**

29 **РАДАЎНІЦА (**па календары праваслаўнай канфесіі)

29 **РАДАЎНІЦА** (па календары каталіцкай канфесіі)

29 **85** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА СВІДУНОВІЧА** (1940, Кобрынскі р-н), вучонага ў галіне металургіі, прафесара, заслужанага дзеяча навукі Рэспублікі Беларусь (2015)

МАЙ

60 гадоў з пачатку дзейнасці **БРЭСЦКАГА ЭЛЕКТРАМЕХАНІЧНАГА ЗАВОДА** ў складзе холдынга «Бабруйскаграмаш» (з 2020 г.) (г. Брэст; 1965)

1 **СВЯТА ПРАЦЫ**

1 **95** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ** (АЛЯКСАНДРА ЛЯВОНАВІЧА) **ПЕТРАШКЕВІЧА** (1930, Талачынскі р-н – 2012), драматурга, пісьменніка, публіцыста, гісторыка, заслужанага работніка культуры БССР (1975), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1976), першага рэктара Мінскага інстытута культуры

2 **85** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ФЯДОСАВІЧА ЛЮБЧУКА** (1940, Кобрынскі р-н), дзеяча самадзейнага мастацтва, кампазітара, заслужанага работніка культуры БССР (1978)

3 **405** гадоў з дня нараджэння **БАГУСЛАВА РАДЗІВІЛА** (1620–1669), ваеннага і дзяржаўнага дзеяча Вялікага Княства Літоўскага, паэта, мастака, мецэната

4 **310** гадоў з дня нараджэння **ГЕРАНІМА ФЛАРЫЯНА РАДЗІВІЛА** (1715, Брэсцкае ваяв. (цяпер — Польшча) – 1760), дзяржаўнага дзеяча Вялікага Княства Літоўскага,

мецэната, заснавальніка Слуцкага тэатра Радзівілаў

4 **75** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ УЛАДЗІМІРАВІЧА ВАСІЛЕВІЧА** (1950, Бярозаўскі р-н), вучонага ў галіне тэарэтычнай механікі

5 **ДЗЕНЬ ДРУКУ**

5 **200** гадоў з дня нараджэння **ФАДЗЕЯ АНТОНАВІЧА ГАРЭЦКАГА** (1825, Віленскі павет – 1868), жывапісца, творчасць якога звязана з мастацкім жыццём Беларусі, Расіі, Польшчы і Францыі

6 **120** гадоў з дня нараджэння **ЮРКІ** (ЮРЫЯ ПАЎЛАВІЧА) **ГАЎРУКА** (1905, г. Слуцк, – 1979), перакладчыка, паэта, крытыка, аўтара першай у Беларусі кнігі паэтычных перакладаў «Кветкі з чужых палёў» (1928)

6 **105** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ЛОГІНАВА** (1920–2007), акцёра, народнага артыста БССР (1968), заслужанага артыста Літоўскай ССР (1955)

6 **90** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ВАСІЛЬЕВІЧА ЗАРЭЦКАГА** (1935, Камянецкі р-н – 2013), мастака ў вобласці станковага і манументальна-дэкаратыўнага жывапісу

6 **85** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА СЦЯПАНАВІЧА ЛІПСКАГА** (1940, Рэчыцкі р-н), пісьменніка, рэдактара, грамадскага дзеяча, заслужанага дзеяча культуры Рэспублікі Беларусь (2017), выдатніка адукацыі, лаўрэата Літаратурнай прэміі імя Я. Маўра (1993), літаратурнай прэміі імя В. Віткі (1997), Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь (2001), кавалера ордэна Францыска Скарыны (2007)

6 **75** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА УЛАДЗІМІРАВІЧА МЯСНІКОВІЧА** (1950, Нясвіжскі р-н), дзяржаўнага і грамадскага дзеяча Беларусі, вучонага-эканаміста, члена-карэспандэнта Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1981), ордэна Айчыны II ступені (2002)

7 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ РАДЫЁ, ТЭЛЕБАЧАННЯ і СУВЯЗІ**

8 **60** гадоў назад Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР **БРЭСЦКАЙ КРЭПАСЦІ ПРЫСВОЕНА ГАНАРОВАЕ ЗВАННЕ «КРЭПАСЦЬ-ГЕРОЙ»** (1965) за выключныя заслугі перад Радзімай і ў азнаменаванне 20-годдзя Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941–1945 гг.

9 **ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ**

9 **70** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ПЯТРОВІЧА ЕМЯЛЬЯНЧЫКА** (1955, в. Вялікія Лукі, Баранавіцкі р-н – 2003), вучонага-гісторыка, даследчыка палітычнай і вайсковай

гісторыі Беларусі XVIII ст., узаемадачыненняў Беларусі з Расіяй і Польшчай

9 **80** гадоў з часу заканчэння **ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ** (1941–1945), вызваленчай вайны народаў СССР супраць фашысцкай Германіі і яе саюзнікаў, найважнейшай састаўной часткі Другой сусветнай вайны

11 (другая нядзеля мая) **ДЗЕНЬ ДЗЯРЖАЎНАГА СЦЯГА, ДЗЯРЖАЎНАГА ГЕРБА і ДЗЯРЖАЎНАГА ГІМНА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

12 **225** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЕНЦІЯ МЕЛЬХІЁРАВІЧА ВАНЬКОВІЧА** (1800, Бярэзінскі р-н – 1842), жывапісца, аднаго з найбольш значных беларускіх мастакоў XIX ст.

12 **90** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ПЯТРОВІЧА ЛАГВІНОВІЧА** (1935, Ганцавіцкі р-н – 2015), заслужанага трэнера БССР і СССР (1980; цяжкая атлетыка), кандыдата тэхнічных навук (1975), заслужанага вынаходніка СССР, сярод выхаванцаў якога — алімпійскі чэмпіён, мнагакратны рэкардсмен свету, заслужаны майстар спорту СССР Л. А. Тараненка

13 **130** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІСЛАВА ПАЎЛЮКОЎСКАГА** (1895, Стаўбцоўскі р-н – 1955), пісьменніка, перакладчыка, этнолага, фалькларыста, мастака

13 **120** гадоў з дня нараджэння **СТЭФАНІІ МІХАЙЛАЎНЫ СТАНЮТЫ** (1905, г. Мінск – 2000), актрысы, народнай артысткі БССР (1957) і СССР (1988), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1982), кавалера ордэна «Знак Пашаны», узнагароджанай медалём Францыска Скарыны (1955), першай уладальніцы прыза «Крыштальная Паўлінка» Саюза тэатральных дзеячаў Беларусі (1992)

13 **90** гадоў з дня нараджэння **АЛЬБЕРТА АЛЯКСАНДРАВІЧА БАГДАСАРАВА** (1935, Узбекістан – 2024), вучонага-геолага, інжынера, спартсмена (футбол), выдатніка адукацыі Рэспублікі Беларусь (1995)

14 **65** гадоў з часу адкрыцця **I З’ЕЗДА ЖАНЧЫН-АКТЫВІСТАК** вобласці (г. Брэст; 1960)

15 **ДЗЕНЬ СЯМ’І**

15 **180** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ДЗЯМЕНЦЬЕВІЧА** (ЯНА ДАМІНІКАВІЧА) **ЧЭРСКАГА** (1845, Верхнядзвінскі р-н – 1892), геолага, географа, геамарфолага, заолага, даследчыка Сібіры

15 **100** гадоў з дня нараджэння **РАМАНА ФАМІЧА АНТАШУКА** (1925, в. Кончыцы, Пінскі р-н – 2005), шахцёра (кіраўніка звяна праходчыкаў), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, Героя Сацыялістычнай Працы (1973), кавалера ордэна

	Леніна (1973)
16	**95** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА МАКСІМАВІЧА ЧАРНАБАЕВА** (1930–2021), артыста оперы (бас), народнага артыста БССР (1964), уладальніка прыза «Крыштальная Паўлінка» Беларускага саюза тэатральных дзеячаў (2006), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2001)
16	**70** гадоў з дня нараджэння **ВОЛЬГІ ВАЛЯНЦІНАЎНЫ КОРБУТ** (1955, г. Гродна), спартсменкі (гімнастыка спартыўная), заслужанага майстра спорту СССР, чэмпіёнкі і сярэбранага прызёра XX і XXI летніх Алімпійскіх гульняў (1972, 1976), чэмпіёнкі і сярэбранага прызёра чэмпіянату свету (1974), сярэбранага прызёра чэмпіянату Еўропы (1973), абсалютнай чэмпіёнкі СССР (1975), ганаровай грамадзянкі Гродна, кавалера ордэна «Знак Пашаны»
17 (трэцяя субота мая)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ і СПОРТУ**
17	**85** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА ІГНАТОВІЧА** (1940, Баранавіцкі р-н – 1992), дзяржаўнага дзеяча Беларусі, Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь (1991–1992)
18	**85** гадоў з дня нараджэння **ЯНА АРЦЁМАВІЧА ЧЫКВІНА** (1940–2022), паэта, перакладчыка, літаратуразнаўца, даследчыка
19	**70** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА АЛЯКСАНДРАВІЧА ГРЫГОР'ЕВА** (1955, Ляхавіцкі р-н – 2020), мастака ў вобласці жывапісу, графікі, сцэнаграфіі, лаўрэата міжнародных конкурсаў
20	**85** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ ПЯТРОВІЧА) **ВЯРШЫНІНА** (1940, г. Чэрвень – 2009), паэта-сатырыка, гумарыста
22	**125** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА КАСПЯРОВІЧА** (1900, Пухавіцкі р-н – 1937), краязнаўца, лексікографа, мастацтвазнаўца, літаратуразнаўца, бібліёграфа, этнографа
22	**95** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА КІРЫЛАВІЧА ЦІШЧАНКІ** (1930, Слаўгарадскі р-н – 2001), фалькларыста, літаратуразнаўца, крытыка, педагога, прафесара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1986)
22	**90** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА ІВАНАВІЧА ГАЎРЫЛКІНА** (1935, Добрушскі р-н – 1989), празаіка, драматурга
24	**105** гадоў з дня нараджэння **СЯМЁНА ІОСІФАВІЧА АЛЯКСАНДРАВА** (1920–1980), акцёра, заслужанага артыста БССР (1967)

24	**105** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА ЛЬВОВІЧА ЗАСЛАЎСКАГА** (1920–2007), прафесара, заслужанага архітэктара БССР (1980)
25 (апошняя нядзеля мая)	**ДЗЕНЬ ХІМІКА**
25	**75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ПЯТРОВІЧА ЯРЧАКА** (1950, Івацэвіцкі р-н), вучонага-хіміка
25	**60** гадоў з дня нараджэння **СВЯТЛАНЫ ГЕОРГІЕЎНЫ НАЗДРЫН-ПЛОТНІЦКАЙ** (1965, г. Пінск), мастачкі, якая працуе пераважна ў кніжнай і станковай графіцы, плакаце, аўтара партрэтаў, жывапісных работ на рэлігійныя тэмы
26	**115** гадоў з дня нараджэння **ЭДЗІ** (АДОЛЬФА ЭДУАРДА) **ІГНАЦЬЕВІЧА РОЗНЕРА** (1910–1976), джазавага трубача, скрыпача, кампазітара, аранжыроўшчыка, заслужанага артыста БССР (1944)
26	**40** гадоў з часу заснавання сельскагаспадарчага прадпрыемства **«ПАЛЕСКІЯ ЖУРАВІНЫ»** (в. Селішча, Пінскі р-н; 1985)
27	**125** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АДАМАВІЧА ЖЫЛКІ** (1900, Нясвіжскі р-н – 1933), паэта, перакладчыка, крытыка
28	**ДЗЕНЬ ПАГРАНІЧНІКА**
30	**115** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ МІХАЙЛАВІЧА ТРУСА** (1910, Уздзенскі р-н – 1989), акцёра, народнага артыста БССР (1955)
31	**60** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА МЯЗГІ** (1965, в. Ражковічы, Пружанскі р-н), вучонага-гісторыка, аўтара прац па праблемах міжнародных адносін у міжваенны перыяд, пытаннях знешняй палітыкі Польшчы, Германіі, СССР

ЧЭРВЕНЬ

	80 гадоў з часу пуску адноўленага **ЦАГЛЯНАГА ЗАВОДА** ў **в. КАМАРОЎКА** Дамачаўскага раёна (цяпер — Брэсцкі р-н; 1945)
	65 гадоў з пачатку выдання штомесячнага бібліяграфічнага бюлетэня Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі **«НОВЫЯ КНІГІ: па СТАРОНКАХ БЕЛАРУСКАГА ДРУКУ»** (г. Мінск; 1960)
1 (першая нядзеля чэрвеня)	**ДЗЕНЬ МЕЛІЯРАТАРА**

1	**80** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ ВАСІЛЬЕВІЧА КУЗЬМІЧА** (1945, Іванаўскі р-н – 2013), жывапісца, партрэтыста, аўтара ўнікальнай калекцыі карцін з выявамі мадоннаў, творы якога знаходзяцца ў шматлікіх музеях свету
3	**90** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ВАСІЛЬЕВІЧА ЗУЁНКА** (1935, Крупскі р-н), паэта, празаіка, крытыка, літаратуразнаўца, кандыдата філалагічных навук (1973), ганаровага члена Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, Дзяржаўнай прэміі БССР імя Янкі Купалы (1982)
3	**80** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ІЛЬЫЧА ШВАЛЬБО** (1945), трэнера (скачкі на батуце), майстра спорту СССР, ганаровага грамадзяніна Віцебска, заслужанага трэнера БССР і СССР, спартыўнага педагога, выдатніка народнай асветы, аднаго са стваральнікаў беларускай школы скачкоў на батуце, сярод выхаванцаў якога — чэмпіёны свету і Еўропы
5	**ДЗЕНЬ АХОВЫ НАВАКОЛЬНАГА АСЯРОДДЗЯ**
6	**75** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ АНУФРЫЕВІЧА ДУДАРАВА** (1950, Дубровенскі р-н – 2023), драматурга, сцэнарыста, тэатральнага дзеяча, акцёра, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1991), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР (1985), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2001), Нацыянальнай тэатральнай прэміі Беларусі (2016), кавалера ордэна «Знак Пашаны»
6	**70** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА АНАТОЛЬЕВІЧА КРЫЖАНОЎСКАГА** (1955), акцёра тэатра і кіно, рэжысёра і кіраўніка Мінскага тэатра сатыры і гумару «Хрыстафор» (1986–2016), заслужанага артыста Рэспублікі Беларусь (2015)
8 (другая нядзеля чэрвеня)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ЛЁГКАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ**
8	**130** гадоў з дня нараджэння **ІГНАТА СЫМОНАВІЧА ДВАРЧАНІНА** (1895, Дзятлавіцкі р-н – 1937), літаратуразнаўца, паэта, публіцыста, грамадскага дзеяча
8	**60** гадоў з дня нараджэння **ТАЦЦЯНЫ АЛЯКСАНДРАЎНЫ ТРАЦЦЯК** (1965, г. Пінск), артысткі оперы, піяністкі, дыпламанта міжнародных конкурсаў
8	**50** гадоў з дня нараджэння **ТАМАРЫ ВІКТАРАЎНЫ САМАХВАЛАВАЙ** (дзяв. ДАВЫДЗЕНКА; 1975, г. Пінск), спартсменкі (веславанне акадэмічнае), заслужанага майстра спорту Рэспублікі Беларусь, бронзавага прызёра Алімпійскіх гульняў (1996), бронзавага прызёра чэмпіянатаў свету (1995, 2004)
9	**65** гадоў з часу стварэння ўстановы **«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АРХІЎ-МУЗЕЙ ЛІТАРАТУРЫ і**

	МАСТАЦТВА», асноўную частку фондаў якога складаюць асабістыя архівы пісьменнікаў, кампазітараў, акцёраў і рэжысёраў, спевакоў, мастакоў і скульптараў (г. Мінск; 1960)
12	**150** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА УЛАДЗІМІРАВІЧА АДАМАВА** (1875–1939), вучонага-батаніка, аднаго з першых даследчыкаў раслiннасцi Беларусі
12	**130** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАПОЛЬДА ІВАНАВІЧА РОДЗЕВІЧА** (1895, Лагойскі р-н – 1938?), пісьменніка, драматурга, публіцыста, палітычнага і грамадскага дзеяча, удзельніка рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі
14	**125** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ ЗАБЭЙДЫ-СУМІЦКАГА** (МІХАІЛА ІВАНАВІЧА ЗАБЭЙДЫ; 1900, Пружанскі р-н – 1981), опернага спевака, педагога
14	**85** гадоў з часу заснавання Народным Камісарыятам шляхоў зносін **БРЭСТ-ЛІТОЎСКАГА ТЭХНІКУМА ЧЫГУНАЧНАГА ТРАНСПАРТУ**, (цяпер — Брэсцкі каледж — філіял УА «БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ТРАНСПАРТУ»; г. Брэст; 1940)
15 (трэцяя нядзеля чэрвеня)	**ДЗЕНЬ МЕДЫЦЫНСКІХ РАБОТНІКАЎ**
15	**120** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ІВАНАВІЧА БАГДАНЧУКА** (1905, г. Ляхавічы – 1976), удзельніка рэвалюцыйнага і нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі
15	**85** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА КАНСТАНЦІНАВІЧА БУЗЫ** (1940, Баранавіцкі р-н), вучонага ў галіне інфарматыкі і вылічальнай тэхнікі, выдатніка адукацыі Рэспублікі Беларусь (2000)
15	**85** гадоў з дня нараджэння **АДОЛЬФА УСЦІНАВІЧА ВАРАНОВІЧА** (1940, Мядзельскі р-н – 2001), пісьменніка
15	**75** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА МІКАЛАЕВІЧА ШЫЛЫ** (1950, Столінскі р-н), вучонага ў галіне механізацыі сельскай гаспадаркі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі (2004)
16	**80** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ АЛЯКСЕЕВІЧА СЦЕПАНОВІЧА** (1945, Бярозаўскі р-н), вучонага-філосафа, педагога, выдатніка адукацыі Рэспублікі Беларусь (1995), заслужанага работніка адукацыі Рэспублікі Беларусь (2001)
16	**75** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІКАЛАЕВІЧА СІТУХІ** (1950, Драгічынскі р-н – 2014), журналіста, паэта, празаіка, дзіцячага пісьменніка
19	**65** гадоў з дня нараджэння **ГАЛІНЫ СІДАРАЎНЫ БАБАРЫКА** (1960, Столінскі р-н), паэтэсы

20 **35** гадоў з часу стварэння ў **г. БРЭСЦЕ ШКОЛЫ-ЛІЦЭЯ № 31** (цяпер — ДУА «ЛІЦЭЙ № 1 імя А. С. ПУШКІНА г. БРЭСТА»; 1990)

21 **90** гадоў з дня нараджэння **НІНЭЛІ ЗАХАРАЎНЫ БАГУСЛАЎСКАЙ** (1935–2018), эстраднай спявачкі, заслужанай артысткі БССР (1975)

21 **70** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА АЛЯКСЕЕВІЧА САПКАЛЫ** (1955, г. Пружаны), мастака, які працуе ў галіне станковага жывапісу, аўтара партрэтаў, пейзажаў, нацюрмортаў, дызайнера

22 **ДЗЕНЬ УСЕНАРОДНАЙ ПАМЯЦІ АХВЯР ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ і ГЕНАЦЫДУ БЕЛАРУСКАГА НАРОДА**

24 **125** гадоў з дня нараджэння **КУЗЬМЫ ЧОРНАГА** (сапр. МІКАЛАЙ КАРЛАВІЧ РАМАНОЎСКІ; 1900, Капыльскі р-н – 1944), празаіка, драматурга, публіцыста, перакладчыка

24 **110** гадоў з дня нараджэння **БАРЫСА МІКАЛАЕВІЧА ЛАСКОРЫНА** (1915, г. Брэст – 1997), расійскага хіміка-тэхнолага, удзельніка ліквідацыі наступстваў аварыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі, аўтара болей 600 вынаходніцваў, акадэміка Расійскай акадэміі навук, заслужанага вынаходніка РСФСР, лаўрэата прэміі Савета Міністраў СССР (1983, 1987), Дзяржаўнай прэміі СССР (1978)

25 **120** гадоў з дня нараджэння **ПЕТРУСЯ** (ПЯТРА УСЦІНАВІЧА) **БРОЎКІ** (1905, Ушацкі р-н – 1980), паэта, празаіка, грамадскага дзеяча, народнага паэта Беларусі, акадэміка НАН Беларусі, заслужанага дзеяча навукі Беларусі, лаўрэата Ленінскай прэміі (1962), Дзяржаўнай прэміі СССР (1947, 1951), літаратурнай прэміі імя Якуба Коласа (1959), Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Янкі Купалы (1970), Дзяржаўнай прэміі БССР у галіне навукі і тэхнікі (1976), Героя Сацыялістычнай Працы (1972)

26 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ПРАКУРАТУРЫ**

27 **130** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ФЁДАРАВІЧА ДЗЮБЮКА** (1895, г. Брэст – 1976), вучонага-метэаролага, заснавальніка касмічнай метэаралогіі

27 **60** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ МІКАЛАЕВІЧА КРЭЙДЗІЧА** (1965, в. Заверша, Драгічынскі р-н), пісьменніка, лаўрэата прэміі Беларускага саюза журналістаў «Залатое пяро» (2009), заслужанага журналіста Беларускага саюза журналістаў, «Чалавека года – 2014» Брэсцкай вобласці, лаўрэата прэміі імя У. Калесніка Брэсцкага аблвыканкама ў намінацыі «Проза» (2012)

28 (апошняя субота чэрвеня)	**ДЗЕНЬ ВЫНАХОДНІКА і РАЦЫЯНАЛІЗАТАРА**
28	**25** гадоў з часу прысваення **БРЭСЦКАМУ ПАЛІТЭХНІЧНАМУ ІНСТЫТУТУ СТАТУСУ ЎНІВЕРСІТЭТА** (цяпер — УА «БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭХНІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ»), вядучаму адукацыйна-навуковаму цэнтру падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў у галіне будаўніцтва, машынабудавання, інфармацыйных тэхналогій, эканомікі і экалогіі, разработкі інавацый у сферы навукі, тэхнікі і вышэйшай адукацыі (г. Брэст; 2000)
29 (апошняя нядзеля чэрвеня)	**ДЗЕНЬ МОЛАДЗІ і СТУДЭНЦТВА**
29	**120** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА КОЛЬЧАКА** (1905, г. Іванава – 1969), палкоўніка, удзельніка Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, Героя Савецкага Саюза (1945)
30	**ДЗЕНЬ ЭКАНАМІСТА**
30	**130** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ІВАНАВІЧА ВАСІЛЕВІЧА** (1895, в. Падстарыны, Івацэвіцкі р-н – 1938), ваеннага дзеяча, камкора
30	**125** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА МІХАЙЛАВІЧА ГАЎРЫЛАВА** (1900, Расія – 1979), савецкага афіцэра, маёра, аднаго з кіраўнікоў абароны Брэсцкай крэпасці (1941), Героя Савецкага Саюза (1957), ганаровага грамадзяніна г. Брэста

ЛІПЕНЬ

1	**95** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ АНДРЫЯНАВІЧА ЛІТВІНЧУКА** (1930, в. Галік, Драгічынскі р-н – 2020), пісьменніка-дакументаліста
1	**90** гадоў з дня нараджэння **СЦЯПАНА АНТОНАВІЧА КРЫВАЛЯ** (1935, в. Гутка, Івацэвіцкі р-н – 1996), пісьменніка-парадыста
2	**105** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА АРКАДЗЬЕВІЧА** (МАЙСЕЯ АЙЗІКАВІЧА) **ЛІСІЦЫНА** (1920, г. Віцебск – 2004), музыканта, дырыжора, педагога, заслужанага дзеяча культуры БССР (1972)
3	**ДЗЕНЬ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ** (ДЗЕНЬ РЭСПУБЛІКІ)
3	**75** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА) **АРАХОЎСКАГА** (1950, Бярозаўскі

	р-н – 1997), драматурга, пісьменніка, лаўрэата тэатральнай прэміі імя К. Крапівы (1997)
5 (першая субота ліпеня)	**ДЗЕНЬ КААПЕРАЦЫІ**
6 (першая нядзеля ліпеня)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ВОДНАГА ТРАНСПАРТУ**
6	**120** гадоў з дня нараджэння **ПЯТРА ФЁДАРАВІЧА ГЛЕБКІ** (1905, Уздзенскі р-н – 1969), паэта, драматурга, перакладчыка, акадэміка Акадэміі навук БССР (1957), кавалера ордэна Леніна (1965)
8	**100** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ** (МІХАІЛА КАНСТАНЦІНАВІЧА) **КЛЫШКІ** (1925, Баранавіцкі р-н – 1984), журналіста, моваазнаўца, аўтара першага ў беларускай лексікаграфіі слоўніка сінонімаў і блізказначных слоў
8	**55** гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ СПЕЦЫЯЛІЗАВАНАЙ ДЗІЦЯЧА-ЮНАЦКАЙ СПАРТЫЎНАЙ ШКОЛЫ № 5** (цяпер — СДЮШАР № 5; 1970)
9	**130** гадоў з дня нараджэння **ЕЛІСЕЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА ГОЛАСАВА** (1895, г. Баранавічы – 1969), генерал-маёра, удзельніка савецка-фінляндскай і Вялікай Айчыннай войнаў
9	**65** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ВАСІЛЬЕВІЧА ВАБІШЧЭВІЧА** (1960, Столінскі р-н), паэта
11	**95** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ПЯТРОВІЧА РЭЯ** (1930, Брэсцкі р-н – 2002), жывапісца, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1988), лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2000), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2001)
12	**120** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА КОЛЬЧАКА** (1905, г. Іванава – 1969), удзельніка Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў, Героя Савецкага Саюза (1945)
13 (другая нядзеля ліпеня)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ПАДАТКОВЫХ ОРГАНАЎ**
13	**80** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА СЯРГЕЕВІЧА КЛЮЧНІКАВА** (1945, г. Давыд-Гарадок – 2014), вучонага ў галіне радыёфізікі, электронікі і інфарматыкі, доктара тэхнічных навук, прафесара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1974) і СССР (1983)
14	**105** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ** (АЛЯКСАНДРА КІРЫЛАВІЧА) **АСТАПЕНКІ** (1920, Добрушскі р-н – 1970), паэта, перакладчыка

15	**615** гадоў з часу **ГРУНВАЛЬДСКАЙ БІТВЫ 1410 г.**, вырашальнай бітвы Вялікай вайны 1409–1411 гг. паміж Вялікім Княствам Літоўскім і Польшчай з аднаго боку і Тэўтонскім ордэнам з другога, удзел у якой прымала Брэсцкая харугва
15	**125** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІКАЛАЕВІЧА ДУБОЎКІ** (1900 ці 1901, Пастаўскі р-н – 1976), паэта, празаіка, перакладчыка, лаўрэата літаратурнай прэміі імя Янкі Купалы (1962)
15	**95** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА АЛЯКСЕЕВІЧА МАТУСЕВІЧА** (1930, г. Давыд-Гарадок, Столінскі р-н), вучонага ў галіне хіміі высокамалекулярных злучэнняў
16	**130** гадоў з дня нараджэння **МАКСІМА АНТОНАВІЧА АНТАНЮКА** (1895, Кобрынскі р-н – 1961), ваеннага дзеяча, генерал-лейтэнанта, удзельніка Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г., Першай сусветнай, Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў
16	**85** гадоў з дня нараджэння **НІНЫ СЯМЁНАЎНЫ ЗАГОРСКАЙ** (1940, в. Загор'е, Баранавіцкі р-н), паэтэсы, публіцыста, крытыка, заслужанага дзеяча культуры Рэспублікі Беларусь (1992), лаўрэата прэміі «За духоўнае адраджэнне» (2004)
19	**75** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ЯКАЎЛЕВІЧА СУЛКОЎСКАГА** (1950, г. Брэст – 2013), мастака, які працаваў у станковым жывапісе ў жанрах тэматычнай карціны, пейзажа, нацюрморта
20 (трэцяя нядзеля ліпеня)	**ДЗЕНЬ МЕТАЛУРГА**
20	**145** гадоў з дня нараджэння **ГАЛЬЯША ЛЕЎЧЫКА** (сапр. ІЛЬЯ МІХАЙЛАВІЧ ЛЯЎКОВІЧ; 1880, г. Слонім – 1944), паэта, празаіка, перакладчыка, фалькларыста
20	**70** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА МІКАЛАЕВІЧА ТАРАБУКІ** (1955, г. Віцебск), скульптара, аўтара твораў у манументальнай і станковай скульптуры, дызайнера
21	**120** гадоў з дня нараджэння **ЯНКІ** (ІВАНА ІВАНАВІЧА) **БОБРЫКА** (1905, г. п. Глуск – 1942), паэта, кінакрытыка, аўтара артыкулаў па гісторыі кіно і пытаннях развіцця беларускай кінематаграфіі
21	**55** гадоў з часу адкрыцця ў **в. БАРАВАЯ КУРГАНА-АБЕЛІСКА** ў памяць аб жыхарах, расстраляных гітлераўцамі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны (Маларыцкі р-н; 1970)
22	**130** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА ВОСІПАВІЧА СУХОГА** (1895, г. Глыбокае – 1975), авіяканструктара, аднаго

	са стваральнікаў рэактыўнай і звышгукавой авіяцыі, лаўрэата Ленінскай прэміі (1968) і Дзяржаўнай прэміі СССР (1943, 1975)
23	**335** гадоў з дня нараджэння **ЯКУБА БРЭТЦАРА** (1690, г. Пінск – 1733), жывапісца, манументаліста і іканапісца, манаха-езуіта
23	**105** гадоў з дня нараджэння **НІНЫ АЛЯКСЕЕЎНЫ КАРНЕЕВАЙ** (1920–2007), актрысы, народнай артысткі БССР (1990)
23	**35** гадоў з часу адкрыцця **ДЗЯРЖАЎНАГА БАТАНІЧНАГА ЗАКАЗНІКА АБЛАСНОГА ЗНАЧЭННЯ «СКОКІ»** (1990)
25	**ДЗЕНЬ ПАЖАРНАЙ СЛУЖБЫ**
25	**185** гадоў з дня нараджэння **ЮЛЬЯНА ФАМІЧА КРАЧКОЎСКАГА** (1840, Жабінкаўскі р-н – 1903), беларускага фальклрыста, этнографа, гісторыка, археографа, педагога
27 (апошняя нядзеля ліпеня)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ГАНДЛЮ**
27	**150** гадоў з дня нараджэння **ЯЎГЕНА ПІЛІПАВІЧА АЛОНАВА** (1875, Гарадоцкі р-н – 1929), ветэрынарнага ўрача, арганізатара першай беларускай ветэрынарнай лабараторыі
27	**35** гадоў з часу прыняцця **ДЭКЛАРАЦЫІ аб ДЗЯРЖАЎНЫМ СУВЕРЭНІТЭЦЕ БССР**, акта ўрачыстага абвяшчэння суверэнітэту краіны, першага афіцыйнага кроку да незалежнасці Беларусі (г. Мінск; 1990)
28	**ДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ г. БРЭСТА ад НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ** (1944)
28	**115** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МАЦВЕЕВІЧА СТЭЛЬМАХА** (1910 ці 15.12.1907, Камянецкі р-н – 1974), тэатральнага дзеяча, пісьменніка, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1961), кавалера 2 ордэнаў «Знак Пашаны»
28	**85** гадоў з дня нараджэння **ГЕНАДЗЯ ТУМАША** (сапр. ЯЎГЕНА ЗМІТРАВІЧА ТУМАСА; 1940, Дзяржынскі р-н), паэта, празаіка, перакладчыка
28	**25** гадоў з дня адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ ЛЯДОВАГА ПАЛАЦА СПОРТУ** (2000)
29	**75** гадоў з дня нараджэння **ТАМАРЫ БАРЫСАЎНЫ БЛІНОВАЙ** (1950, г. Брэст), вучонага-гісторыка, якая займаецца вывучэннем гісторыі Ватыкана (ордэна езуітаў), даследуе дзейнасць ордэна езуітаў на тэрыторыі Беларусі
30	**155** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА ВАСІЛЬЕВІЧА ХАРЛАМПОВІЧА** (1870, Бярозаўскі р-н –

	1932), беларускага і расійскага вучонага-гісторыка, педагога, члена-карэспандэнта Пецярбургскай акадэміі навук (1916), акадэміка Украінскай акадэміі навук (1919)
30	**95** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА АНДРЭЕВІЧА ЖЫТКО** (1930, Ляхавіцкі р-н – 2013), пісьменніка-гумарыста, капітана міліцыі
30	**95** гадоў з дня нараджэння **РАМАНА АЛЯКСАНДРАВІЧА ЛЕВІНА** (1930, Палтаўская вобл., Украіна – 2022), пісьменніка, аднаго з 19 уцалелых падчас вайны брэсцкіх яўрэяў (усяго да вайны налічвалася 30 тыс.)
30	**65** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА КАВАЛЕВІЧА** (1960, Бярозаўскі р-н), кандыдата навук, матэматыка, пісьменніка

ЖНІВЕНЬ

	80 гадоў з часу стварэння **ЛЯХАВІЦКАГА МАЛОЧНОГА ЗАВОДА**, сумеснага адкрытага акцыянернага таварыства ў складзе холдынга «Канцэрн „Брэстмясамалпрам“», лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2011, 2016) (г. Ляхавічы; 1945)
1–19	**105** гадоў назад **г. БРЭСТ** (1920) быў заняты часткамі Чырвонай Арміі і **ВЫЗВАЛЕНЫ АД ПОЛЬСКІХ ВОЙСКАЎ**, у горадзе быў арганізаваны рэвалюцыйны камітэт
1	**105** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ КІРЫЛАВІЧА БАНДАРЧЫКА** (1920, Слуцкі р-н – 2009), вучонага-этнографа, прафесара, члена-карэспандэнта Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, заслужанага дзеяча культуры БССР (1980), лаўрэата прэміі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (1999), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2001)
1	**65** гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ** (1960) **СПАРТЫЎНАЙ ШКОЛЫ па ФУТБОЛЕ**, (цяпер — ДСУСУ «БРЭСЦКІ АБЛАСНЫ ЦЭНТР АЛІМПІЙСКАГА РЭЗЕРВУ па ФУТБОЛЕ»)
2	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ОРГАНАЎ ДЗЯРЖАЎНАГА КАНТРОЛЮ**
2	**ДЗЕНЬ ДЭСАНТНІКАЎ і СІЛ СПЕЦЫЯЛЬНЫХ АПЕРАЦЫЙ**
3 (першая нядзеля жніўня)	**ДЗЕНЬ ЧЫГУНАЧНІКА**
3	**115** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ЦІМАФЕЕВІЧА МАЙСЕЕВА** (Брэсцкі р-н, 1910–1976), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза (1945)

6	**ДЗЕНЬ ЧЫГУНАЧНЫХ ВОЙСКАЎ**
6	**310** гадоў з дня нараджэння **МАЦЕЯ ДОГЕЛЯ** (1715, Лідскі пав. – 1760), педагога, гісторыка-архівіста, прававеда, чые працы як гістарычныя крыніцы не страцілі свайго значэння да нашых дзён
6	**185** гадоў з дня нараджэння **АЛЬГЕРДА РЫШАРДАВІЧА АБУХОВІЧА** (псеўд. ГРАФ БАНДЫНЭЛІ; 1840, Глускі р-н – 1898), паэта, мемуарыста, перакладчыка, аднаго з пачынальнікаў жанру байкі ў беларускай літаратуры
7	**90** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА МІКАЛАЕВІЧА ШЫМАНСКАГА** (1935, Бярозаўскі р-н), журналіста, заслужанага дзеяча культуры БССР (1985), выдатніка друку Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (1998), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2002), прэміі Беларускага саюза журналістаў «Залатое пяро» (1995), нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая ліцера» (2011), уладальніка ганаровага знака «За заслугі перад прафесійным згуртаваннем» (2010), кавалера ордэна «Знак Пашаны»
10 (другая нядзеля жніўня)	**ДЗЕНЬ БУДАЎНІКА**
10	**105** гадоў з пачатку існавання **БЕЛАРУСКАГА ТРЭЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА** (БДТ-3), арганізатарам якога быў першы народны артыст Беларусі У. І. Галубок (г. Мінск; 1920–1937)
15	**120** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ІВАНАВІЧА ДАРАШЭВІЧА** (1905, г. Камянец – 1986), мастака, члена Саюза мастакоў БССР
17 (трэцяя нядзеля жніўня)	**ДЗЕНЬ ВАЕННА-ПАВЕТРАНЫХ СІЛ**
19	**115** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ ЖАЎРУКА** (АЛЯКСАНДРА ДЗМІТРЫЕВІЧА СІНІЧКІНА; 1910, г. Сянно – 1942), паэта, ваеннага карэспандэнта
19	**80** гадоў з часу адкрыцця УА **«ПІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ АГРАРНЫ ТЭХНАЛАГІЧНЫ КАЛЕДЖ»** (г. Пінск; 1945)
20	**95** гадоў з дня нараджэння **ГАЛІНЫ УЛАДЗІМІРАЎНЫ САЛАМЯНКІ** (1930, г. Баранавічы), мастака дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва
22	**60** гадоў з дня нараджэння **ВОЛЬГІ МІКАЛАЕЎНЫ ШАРАЙ** (1965, Пінскі р-н), вучонага-фалькларыста, этнолага

22 **55** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА СЯРГЕЕВІЧА УЛЫБІНА** (1970, г. Паставы), мастака станковай графікі і жывапісу, графічнага дызайну

22 **30** гадоў з часу пераўтварэння БРЭСЦКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ПЕДІНСТЫТУТА імя А. С. ПУШКІНА ў **БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ імя А. С. ПУШКІНА** (г. Брэст; 1995)

23 **ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ДЗЯРЖАЎНАЙ СТАТЫСТЫКІ**

24 **95** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ІВАНАВІЧА БОЎШЫ** (1930, г. Брэст – 2005), вучонага-філосафа, палітолага і прававеда

24 **85** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ІОСІФАВІЧА САЛЯТЫЦКАГА** (1940, Пружанскі р-н), скульптара

25 **95** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА МІКАЛАЕВІЧА САЛДАТАВА** (1930–1997), музыканта, дырыжора, педагога, заслужанага дзеяча культуры БССР (1965)

25 **85** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛІЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА БОНДАРА** (1940, Столінскі р-н – 2022), вучонага-фізіка, аўтара першага на беларускай мове «Курса агульнай фізікі: оптыка» (1995), іншых вучэбных дапаможнікаў для школ і ВНУ

26 **90** гадоў з дня нараджэння **СВЯТЛАНЫ МІХАЙЛАЎНЫ КЛІМКОВІЧ** (1935, г. Мінск – 2001), пісьменніцы, крытыка, перакладчыка, драматурга

26 **85** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ЯФІМАВІЧА АРЦІМОВІЧА** (1940, Вілейскі р-н), скульптара, заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь (2013), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь (1998), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2009)

26 **70** гадоў з часу заснавання УА **«ПІНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ІНДУСТРЫЯЛЬНА-ПЕДАГАГІЧНЫ КАЛЕДЖ»** (г. Пінск; 1955)

28 **120** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ІВАНАВІЧА ДАРАШЭВІЧА** (1905, г. Камянец – 1986), жывапісца, аўтара тэматычных карцін, пейзажаў, партрэтаў

29 **135** гадоў з дня нараджэння **ВІЛЬГЕЛЬМА ГЕОРГІЕВІЧА КНОРЫНА** (сапр. КНОРЫНЬШ; 1890–1938), дзяржаўнага і партыйнага дзеяча, гісторыка, публіцыста, літаратурнага крытыка

31 **175** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА НІЧЫПАРАВІЧА ШЫМАНОЎСКАГА** (1850, Светлагорскі р-н – 1918), этнографа, фалькларыста, аўтара зборніка «Мінская губерня і яе народная творчасць у сувязі з апісаннем народных свят і абрадаў», у якім сабраны каштоўны матэрыял

	па беларускай фальклярыстыцы і этнаграфіі
31	**65** гадоў з часу заснавання РУВП **«КОБРЫНСКІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНЫ ЗАВОД „СІТОМО“»** (г. Кобрын; 1960)
31 (апошняя нядзеля жніўня)	**ДЗЕНЬ ШАХЦЁРА**

ВЕРАСЕНЬ

1	**ДЗЕНЬ ВЕДАЎ**
1	**190** гадоў з дня нараджэння **ЮЗАФА АНДРЭЕВІЧА КАЛІНОЎСКАГА** (у манастве СВЯТЫ РАФАЛ; 1835, г. Вільня – 1907), мемуарыста, рэлігійнага дзеяча, святога Рымска-каталіцкай Царквы
1	**125** гадоў з дня нараджэння **СЫМОНА ЯКАЎЛЕВІЧА БАРАНАВЫХ** (сапр. БАРАНАЎ; 1900, Уздзенскі р-н – 1942), пісьменніка, члена літаратурнага аб'яднання «Маладняк» і Беларускай асацыяцыі пралетарскіх пісьменнікаў
1	**90** гадоў з дня нараджэння **ЛЯВОНЦІЯ АНДРЭЕВІЧА ДОЎБУША** (1935, Украіна – 2002), мастака ў вобласці жывапісу, графікі, сцэнаграфіі
1	**75** гадоў з часу адкрыцця **САНАТОРНА-ЛЯСНОЙ ШКОЛЫ ў г. п. ТАМАШОЎКА** (Брэсцкі р-н; 1950)
1	**50** гадоў з часу стварэння УА **«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ КУЛЬТУРЫ і МАСТАЦТВАЎ»**, вядучай вышэйшай навучальнай установы ў галіне культуры (г. Мінск; 1975)
3	**95** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ ФЁДАРАВІЧА ПАТАПАВА** (1930–2020), заслужанага архітэктара БССР (1985)
3	**95** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА ІВАНАВІЧА ТКАЧОВА** (1930–1998), пісьменніка, прафесара, літаратуразнаўца, заслужанага работніка вышэйшай школы БССР (1983)
7 (першая нядзеля верасня)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ НАФТАВАЙ, ГАЗАВАЙ і ПАЛІЎНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ**
7 (першая нядзеля верасня)	**ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА ПІСЬМЕНСТВА**
12	**ДЗЕНЬ СУПРАЦОЎНІКА ОРГАНАЎ ПАПЯРЭДНЯГА СЛЕДСТВА**
12	**235** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА** (ІААНА) **ГРЫГАРОВІЧА** (1790 ці 06.09.1792, г. Слаўгарад – 1852 ці

	1862), археографа, гісторыка, краязнаўца, пісьменніка, праваслаўнага царкоўнага дзеяча
12	**140** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ДЗЯНІСАВІЧА СЕВАСЦЬЯНАВА** (1885, г. Кобрын – 1956), ваеннага дзеяча, генерал-маёра юстыцыі, удзельніка Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў
12	**85** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА КАНСТАНЦІНАВІЧА СТАДОЛЬНІКА** (1940, Докшыцкі р-н – 2021), празаіка, паэта, драматурга, аўтара вершаў, аповесцей, апавяданняў, гумарэсак
13	**150** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ПАЎЛОВІЧА** (псеўд. ПАЛЯШУК; 1875, в. Асаўцы, Драгічынскі р-н – 1940), беларускага грамадска-культурнага і рэлігійнага дзеяча, педагога, які адыграў значную ролю ў пашырэнні пісьменнасці, асветы на роднай мове ў Заходняй Беларусі, аднаго з кіраўнікоў Таварыства беларускай школы
13	**95** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ЭДУАРДАВІЧА САКАЛОЎСКАГА** (1930, г. Мінск – 2004), заслужанага архітэктара БССР (1979), лаўрэата прэміі Савета Міністраў СССР (1981)
13	**35** гадоў з часу стварэння ГА **«БЕЛАРУСКАЯ РЭСПУБЛІКАНСКАЯ ПІЯНЕРСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ»** (1990)
14 (другая нядзеля верасня)	**ДЗЕНЬ ТАНКІСТАЎ**
14	**105** гадоў з часу адкрыцця ДУ **«НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ТЭАТР імя ЯНКІ КУПАЛЫ»**, старэйшага тэатра Беларусі, лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (2016) (г. Мінск; 1920)
14	**75** гадоў з дня нараджэння **ХВЕДАРА ХВЕДАРАВІЧА ГУРЫНОВІЧА** (1950, Салігорскі р-н), паэта, лаўрэата літаратурнай прэміі імя Я. Маўра (1998)
14	**60** гадоў з дня нараджэння **АЛЁНЫ ВАСІЛЬЕЎНЫ ЦІХМАНОВІЧ** (дзяв. МУШНІЦКАЯ; 1965, г. Брэст – 2011), спартсменкі (парашутны спорт), майстра спорту СССР, чэмпіёнкі свету (2006), пяцікратнай чэмпіёнкі Беларусі, сярэбранага прызёра ІІ Сусветных авіяцыйных гульняў (2001)
14	**40** гадоў з часу адкрыцця **МУЗЕЯ НАРОДНАГА МАСТАЦТВА і РАМЁСТВАЎ імя ПАЎЛЮКА БАГРЫМА** ДУА «Крошынская сярэдняя агульнаадукацыйная школа» (в. Крошын, Баранавіцкі р-н; 1985)
15	**ДЗЕНЬ БІБЛІЯТЭК**

15	**85** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ МАКСІМАВІЧА ЛАПУНОВА** (1940, г. Гомель), дырыжора, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1988)
16 (трэці аўторак верасня)	**ДЗЕНЬ МІРУ**
16	**105** гадоў з часу стварэння УК «**ДОМ-МУЗЕЙ АДАМА МІЦКЕВІЧА»**, адкрытага для наведвальнікаў 11 верасня 1938 г. (г. Навагрудак; 1920)
17	**ДЗЕНЬ НАРОДНАГА АДЗІНСТВА**
17	**195** гадоў з часу заснавання ДУК **«ГРОДЗЕНСКАЯ АБЛАСНАЯ НАВУКОВАЯ БІБЛІЯТЭКА імя Я. Ф. КАРСКАГА»** (1830), лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» (2008)
17	**165** гадоў з дня нараджэння **КАНДРАТА ТОДАРАВІЧА ЛЕЙКІ** (1860, Слонімскі р-н – 1921), пісьменніка, драматурга, перакладчыка, педагога, аўтара першай п’есы для беларускага лялечнага тэатра («Снатворны мак»; 1912)
20	**ДЗЕНЬ МЫТНІКА**
20	**215** гадоў з дня нараджэння **ПЛАКІДА** (ПЛАЦЫДА) **ГАЎРЫЛАВІЧА ЯНКОЎСКАГА** (1810, Камянецкі р-н – 1872), беларускага і польскага пісьменніка-празаіка, паэта, публіцыста, перакладчыка, педагога, царкоўнага дзеяча, магістра тэалогіі
20	**105** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА МІХАЙЛАВІЧА ЗЯЛЁНКІНА** (1920, Пухавіцкі раён – 1991), лётчыка, удзельніка вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1946)
20	**90** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ МІКАЛАЕВІЧА ЗАСІНЦА** (1935, Ельскі р-н, Гомельская вобл. – 1982), самадзейнага жывапісца, заслужанага работніка культуры БССР (1977)
21 (трэцяя нядзеля верасня)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ЛЕСУ**
21	**МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ МІРУ**
21	**105** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ СЦЯПАНАВІЧА МУСІНСКАГА** (1920–2008), заслужанага архітэктара БССР (1973), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1968), кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1978)
23	**135** гадоў з дня нараджэння **ФЁДАРА ВІКЕНЦЬЕВІЧА САКУНА** (1890, Ляхавіцкі р-н – 1954 ці 1955), марака-падводніка, удзельніка Першай сусветнай, Грамадзянскай,

	Савецка-фінляндскай і Вялікай Айчыннай войнаў, кавалера ордэна Леніна (двойчы)
24	**210** гадоў з дня нараджэння **АЛЬБІНЫ ГАБРЫЕЛІ ПУЗЫНІ** (1815 Смаргонскі р-н – 1869), пісьменніцы, мемуарысткі, аўтара зборнікаў вершаў, апавяданняў, драм, камедый, успамінаў
25	**150** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ПАЎЛОВІЧА** (1875, в. Асаўцы, Кобрынскі пав. (цяпер — Драгічынскі р-н) – 1940), грамадска-культурнага і рэлігійнага дзеяча, багаслова, перакладчыка, педагога, які адыграў значную ролю ў пашырэнні пісьменнасці, асветы на роднай мове ў Заходняй Беларусі, фальклярыста
25	**130** гадоў з дня нараджэння **ВАНДЫ АНТОНАЎНЫ ЛЯВІЦКАЙ** (па мужу ЛЁСІК; 1895, г. п. Радашковічы – 1969), пісьменніцы, дачкі Ядвігіна Ш.
26	**70** гадоў з дня нараджэння **НАТАЛЛІ МІКАЛАЕЎНЫ КАВАЛЁВАЙ** (1955, в. Міцькі, Брэсцкі р-н), вучонага-гісторыка, аўтара навуковых прац аб эканамічным развіцці заходніх рэгіёнаў Беларусі ў XI–XX стст., па гісторыі прафсаюзнага руху Брэстчыны
27	**85** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ ІОСІФАВІЧА) **БУСЬКО** (1940, Карэліцкі р-н – 2023), паэта, празаіка, публіцыста, мастака, лаўрэата літаратурнай прэміі імя У. Калесніка (2013)
27	**75** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ ІВАНАВІЧА КАЧУРКІ** (1950, Кобрынскі р-н), вучонага ў галіне сельскай гаспадаркі, рэктара Баранавіцкага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктара сельскагаспадарчых навук (2003), прафесара (2003), заслужанага работніка адукацыі Рэспублікі Беларусь (2015)
27	**70** гадоў з дня нараджэння **МАРЫІ ІВАНАЎНЫ ЛЯШУК** (1955, в. Табулкі, Пінскі р-н), пісьменніцы, паэтэсы
28 (апошняя нядзеля верасня)	**ДЗЕНЬ МАШЫНАБУДАЎНІКА**
28	**95** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА БРАНІСЛАВАВІЧА ДАЙЛІДЫ** (1930, Слуцкі р-н – 2006), пісьменніка, выдатніка народнай асветы БССР (1968)
29	**230** гадоў з дня нараджэння **ІГНАТА ХОДЗЬКІ** (1795, Вілейскі р-н – 1861), пісьменніка, мемуарыста, грамадскага дзеяча
29	**145** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ПЯТРОВІЧА САХАРАВА** (1880, г. Полацк – 1954), фальклярыста, этнографа, педагога, публіцыста, арганізатара і ўдзельніка культурна-грамадскага жыцця беларусаў Латвіі

29 **80** гадоў з часу прыняцця рашэння Брэсцкім аблвыканкамам аб арганізацыі ў **г. БРЭСЦЕ** (1945) **АЭРАПОРТА ГРАМАДЗЯНСКАГА ПАВЕТРАНАГА ФЛОТУ**

30 **50** гадоў з дня нараджэння **НАТАЛЛІ ВАЛЕР'ЕЎНЫ ЦЫЛІНСКАЙ** (1975, г. Мінск), спартсменкі (веласпорт), заслужанага майстра спорту Беларусі, бронзавага прызёра Алімпійскіх гульняў (2004), чэмпіёнкі (2000, 2002, 2003, 2005, 2006), сярэбранага (2003) і бронзавага (2007) прызёра чэмпіянатаў свету, лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «Беларускі спартыўны Алімп» (2007), кавалера ордэна «Знак Пашаны»

КАСТРЫЧНІК

95 гадоў з часу стварэння **БЕЛАРУСКАЙ СТУДЫІ ОПЕРЫ і БАЛЕТА** (цяпер — НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ і БАЛЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ; г. Мінск, 1930)

50 гадоў з часу адкрыцця **МІЖГАРОДНЯЙ ТЭЛЕФОННАЙ СТАНЦЫІ ў г. БРЭСЦЕ** (1975)

1 **ДЗЕНЬ ПАЖЫЛЫХ ЛЮДЗЕЙ**

1 **75** гадоў з часу адкрыцця ў **г. ЖАБІНЦЫ КІНАТЭАТРА** (1950)

1 **45** гадоў з часу адкрыцця ў **г. ВЫСОКАЕ** на базе гарадскога — **ДЗІЦЯЧАГА ПАРКУ** (Камянецкі р-н; 1980)

2 **130** гадоў з дня нараджэння **ДЗМІТРЫЯ ДЗМІТРЫЕВІЧА РАГАЧОВА** (1895, Калужская вобл., Расія – 1963), ваеннага дзеяча, контр-адмірала, удзельніка Першай сусветнай, Грамадзянскай, Вялікай Айчыннай войнаў, камандуючага Пінскай ваеннай флатыліяй у 1940–1941 гг.

2 **70** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ФЁДАРАВІЧА КАЗАКА** (1955, Кобрынскі р-н), дырыжора, фальклярыста, стваральніка і мастацкага кіраўніка вакальнага ансамбля «Крэсіва»

2 **20** гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ ПОМНІКА АФАНАСІЮ БРЭСЦКАМУ** (АФАНАСІЮ ФІЛІПОВІЧУ), выдатнаму асветніку, духоўнаму Заступніку Брэстчыны (2005)

3 **375** гадоў з часу падаўлення **ДАВЫД-ГАРАДОЦКАГА ПАЎСТАННЯ 1648–1650 гг.**, выступлення гараджан і сялян у антыфеадальную вайну 1648–1651 гг. (Пінскі пав.; 1650)

4 **85** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ІВАНАВІЧА АЛАЯ** (1940, г. Мінск), кінарэжысёра, аператара, сцэнарыста, кінадраматурга, народнага артыста Беларусі (2017), заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь (2008),

	выдатніка кінематаграфіі СССР, літаратурнай прэміі імя А. Адамовіча (1992), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2005)
5 (першая нядзеля кастрычніка)	**ДЗЕНЬ НАСТАЎНІКА**
5	**115** гадоў з дня нараджэння **ФІЛІПА АЛЯКСЕЕВІЧА ГУПІНЦА** (1910, Камянецкі р-н – 1981), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, поўнага кавалера ордэна Славы
5	**35** гадоў з часу ўтварэння **ФЕДЭРАЦЫІ ПРАФСАЮЗАЎ БЕЛАРУСІ** (ФПБ), нацыянальнага прафцэнтра, рэспубліканскага добраахвотнага незалежнага аб'яднання прафесійных саюзаў, іх аб'яднанняў і асацыіраваных членаў, лаўрэата прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» (2016) (Мінск; 1990)
6	**ДЗЕНЬ АРХІВІСТА**
6	**280** гадоў з дня нараджэння **ФРАНЦІШКА СМУГЛЕВІЧА** (1745, Польшча – 1807), жывапісца, графіка, педагога, творчая дзейнасць якога звязана з мастацкім жыццём Беларусі, Польшчы, Літвы, Расіі
7	**50** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА ВАСІЛЬЕВІЧА БЕЛЬЦЮКОВА** (1975, г. Брэст), пісьменніка, заснавальніка і галоўнага рэдактара часопіса і газеты «ЛИК» (2013 г. і 2017 г. адпаведна)
8	**420** гадоў з часу стварэння **БЕРАСЦЕЙСКАЙ КАНФЕДЭРАЦЫІ 1605–1608 гг.**, канфедэрацыі войска Вялікага Княства Літоўскага ў час вайны Рэчы Паспалітай са Швецыяй 1600–1629 гг.
8	**80** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ АЛЯКСЕЕВІЧА ПАТРЫНА** (1945, г. Брэст), вучонага-фізіка
8	**65** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАЙ ФАБРЫКІ СУКНА** (цяпер — ААТ «ДЫВАНЫ БРЭСТА»; г. Брэст; 1960), адкрытага акцыянернага таварыства ў складзе канцэрна «Беллегпрам», вядучага вытворцы высакаякасных і сучасных дывановых вырабаў у Беларусі, лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2005, 2012)
9	**95** гадоў з дня нараджэння **ВАДЗІМА ФЁДАРАВІЧА ЦІКАВАГА** (1930, Баранавіцкі р-н – 2002), вучонага-хіміка і педагога, заслужанага работніка вышэйшай школы БССР (1982)
10	**75** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ІОСІФАВІЧА КУЛАКА** (1950, г. Столін – 2017), вучонага ў галіне кампазіцыйных матэрыялаў

12 (другая нядзеля кастрычніка)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ КУЛЬТУРЫ**
13	**75** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА АЛЯКСАНДРАВІЧА МІХАЙЛАВА** (1950, Кобрынскі р-н), лінгвіста, педагога, даследчыка пытанняў беларускай дыялекталогіі, лінгвагеаграфіі, анамастыкі, тэрміназнаўства, гісторыі лінгвістыкі, акцэнталогіі, выдатніка адукацыі Беларусі
14	**ДЗЕНЬ МАЦІ**
14	**ДЗЕНЬ СТАНДАРТЫЗАЦЫІ**
14	**300** гадоў з дня нараджэння **ФРАНЦІШКА БАНАВЕНТУРЫ ЯРМАНСКАГА** (ЮРМАНСКАГА; 1725, Брэсцкае ваяв. – 1784), каталіцкага рэлігійнага дзеяча, педагога, археографа
14	**105** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АНДРЭЕВІЧА МІКУЛІЧА** (1920, Смалявіцкі р-н – 2000), партыйнага і дзяржаўнага дзеяча БССР
14	**90** гадоў з дня нараджэння **МЕЧЫСЛАВА ІВАНАВІЧА ДАНІЛЬКЕВІЧА** (1935, в. Міхнаўшчына, Баранавіцкі р-н), вучонага-фізіка, аўтара прац аб магнітных, электрычных і механічных уласцівасцях цвёрдых цел
15	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ФАРМАЦЭЎТЫЧНАЙ і МІКРАБІЯЛАГІЧНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ**
15	**110** гадоў з дня нараджэння **ІЦХАКА ШАМІРА** (сапр. ЯЗЕРНІЦКІ; 1915, г. п. Ружаны, Пружанскі р-н – 2012), дзяржаўнага і палітычнага дзеяча Ізраіля, сёмага прэм’ер-міністра Ізраіля
15	**75** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ЯФІМАВІЧА КАШАПАРАВА** (1950, г. Мінск), спевака, заслужанага артыста БССР (1979)
16	**120** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ТРАФІМАВІЧА АНІШЧЫКА** (1905, в. Була, Івацэвіцкі р-н – 1973), партыйнага і дзяржаўнага дзеяча БССР, дзеяча нацыянальна-вызваленчага і рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі, удзельніка партызанскага падполля ў Вялікую Айчынную вайну
16	**75** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЕРЫЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА МІХАЙЛЮКА** (1950, г. Брэст), мастака дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва
19	**135** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ ЕПІФАНАВІЧА ПАЛУЯНА** (1890, г. п. Брагін – 1910), пісьменніка, літаратуразнаўца, публіцыста, аднаго з пачынальнікаў беларускай прафесійнай літаратурнай крытыкі
20	**175** гадоў з дня нараджэння **АЛЬФОНСА ДУНІНА-БАРКОЎСКАГА** (1850, в. Плянта, Кобрынскі р-н – 1905 ці

	1918), беларускага мастака
20	**105** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА РЫГОРАВІЧА ШУМАНСКАГА** (1920, Міёрскі р-н – 1982), спевака, заслужанага артыста БССР (1955)
21	**ДЗЕНЬ БАЦЬКІ**
21	**105** гадоў з дня нараджэння **ІВАНА ЯКАЎЛЕВІЧА ФЯЦІСАВА** (1920, Разанская вобл., Расія – 1994), жывапісца, заслужанага дзеяча культуры БССР (1989)
22 ці 03.11	**135** гадоў з дня нараджэння **КАНСТАНЦІНА АЛЯКСЕЕВІЧА ПУШКАРЭВІЧА** (1890, Брэсцкі пав., Гродзенская губ. (цяпер — Камянецкі р-н) – 1942), вучонага-філолага, гісторыка, перакладчыка, даследчыка беларускай літаратуры
24	**80** гадоў з часу ўваходжання **БЕЛАРУСІ** (БССР) **у АРГАНІЗАЦЫЮ АБ’ЯДНАНЫХ НАЦЫЙ** (1945) у складзе дэлегацыі СССР
25	**95** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА АЛЯКСАНДРАВІЧА ДУДАРЭНКІ** (1930, г. Маладзечна – 2023), жывапісца, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1991), лаўрэата спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2000), кавалера ордэна Францыска Скарыны (2013)
25	**90** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АНДРЭЕВІЧА ПАЎЛАВА** (1935, Любанскі р-н – 2020), пісьменніка, лаўрэата літаратурнай прэміі імя І. Мележа (1977)
26 (апошняя нядзеля кастрычніка)	**ДЗЕНЬ АЎТАМАБІЛІСТА і ДАРОЖНІКА**
26	**125** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА АНДРЭЕВІЧА САЎЧУКА** (1900–1982), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў падполля і партызанскага руху на тэрыторыі Брэсцкай вобласці
28	**180** гадоў з дня нараджэння **ЗЫГМУНТА ФЛАРЭНТЫ УРУБЛЕЎСКАГА** (1845, г. Гродна – 1888), вучонага-фізіка, педагога, аднаго з заснавальнікаў фізікі нізкіх тэмператур, члена-карэспандэнта Польскай акадэміі навук (г. Кракаў)
28	**100** гадоў з часу заснавання **ПІНСКАЙ РЫМСКА-КАТАЛІЦКАЙ ЕПАРХІІ** (ПІНСКАЙ ДЫЯЦЭЗІІ, ПІНСКАГА БІСКУПСТВА), адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі Рымска-Каталіцкага Касцёла ў Беларусі (Брэсцкая і Гомельская вобл.; 1925)
30	**105** гадоў з дня нараджэння **ТАМАРЫ ЦІМАФЕЕЎНЫ БАРЫСАВАЙ** (па мужу МУДРОГІНА; 1920, Расія – 2000), вучонага-тэатразнаўца, крытыка, педагога
31	**95** гадоў з дня нараджэння **ЛЬВА МІКАЛАЕВІЧА**

ГУМІЛЕЎСКАГА (1930–2021), скульптара, народнага мастака БССР (1991), заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1977), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1974), прэміі Саюзнай дзяржавы (2010), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2000)

ЛІСТАПАД

	75 гадоў з часу адкрыцця ў **г. ЖАБІНКА НОВАГА ДОМА КУЛЬТУРЫ** (1950)
1	**130** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА МІКАЛАЕВІЧА КРЫЛОВІЧА** (1895, Дзяржынскі р-н – 1937), акцёра тэатра і кіно, аднаго з заснавальнікаў беларускага тэатра, заслужанага артыста БССР (1931)
1	**100** гадоў з дня нараджэння **КЛАЎДЗІІ КАЛІНЫ** (КЛАЎДЗІІ КАНСТАНЦІНАЎНЫ КАПЕЛЯН, дзявоч. ЛУКАШЭВІЧ; 1925, Брэсцкі р-н – 1994), дзіцячай пісьменніцы
1	**75** гадоў з часу адкрыцця ў **г. БРЭСЦЕ** на базе Брэсцкага настаўніцкага інстытута **БРЭСЦКАГА ПЕДАГАГІЧНАГА ІНСТЫТУТА** (1950)
1	**60** гадоў з часу ўручэння **БРЭСЦКАЙ КРЭПАСЦІ-ГЕРОЮ ОРДЭНА ЛЕНІНА і МЕДАЛЯ «ЗАЛАТАЯ ЗОРКА»** (г. Брэст; 1965)
2	**ДЗЕНЬ ПАМЯЦІ**
2 (першая нядзеля лістапада)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ ГРАМАДЗЯНСКАЙ АВІЯЦЫІ**
2	**95** гадоў з дня нараджэння **АЛЕСЯ БАРСКАГА** (сапр. АЛЯКСАНДР АНДРЭЕВІЧ БАРШЧЭЎСКІ; 1930–2022), паэта, літаратуразнаўца, публіцыста, перакладчыка, фалькларыста, педагога, доктара філалагічных навук, грамадска-культурнага дзеяча, кавалера ордэна Францыска Скарыны (2015), узнагароджанага нагрудным знакам «За ўклад у развіццё культуры Беларусі» (2010)
3	**180** гадоў з дня нараджэння **ЗЫГМУНТА ГЛОГЕРА** (1845, Польшча – 1910), археолага, этнографа, гісторыка, фалькларыста, даследчыка матэрыяльнай і духоўнай культуры Польшчы, Беларусі, Літвы
3	**75** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА АЛЯКСЕЕВІЧА ЯНУШКІ** (1950, г. Бяроза – 2021), вучонага ў галіне сардэчна-сасудзістай хірургіі, прафесара, доктара медыцынскіх навук, выдатніка аховы здароўя Рэспублікі Беларусь
3	**60** гадоў з часу адкрыцця УК «**БЯРОЗАЎСКІ ГІСТОРЫКА-КРАЯЗНАЎЧЫ МУЗЕЙ»** (г. Бяроза; 1965)

5 **105** гадоў з дня нараджэння **СЯМЁНА** (САМУІЛА) **ПЯТРОВІЧА АСНОВІЧА** (1920, г. Бабруйск – 2005), скрыпача, заслужанага артыста БССР (1961), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны

5 **75** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА МІХАЙЛАВІЧА ВАЛКОВІЧА** (1950, г. Брэст), пісьменніка, аўтара, рэдактара і ўкладальніка альманаха «Астрамечаўскі рукапіс»

6 **225** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНАРДА ХОДЗЬКІ** (1800, Маладзечанскі р-н – 1871), выдаўца, гісторыка, публіцыста, бібліёграфа

6 **75** гадоў з дня нараджэння **ВАСІЛЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА КАРУНАСА** (1950, г. п. Шарашова, Пружанскі р-н – 2022), архітэктара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры (1998)

7 **235** гадоў з дня нараджэння **КАРЛА ІВАНАВІЧА ПАДЧАШЫНСКАГА** (1790, Воранаўскі р-н – 1860), архітэктара, педагога, аўтара падручнікаў і публікацый

7 **125** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА АНДРЭЕВІЧА САЎЧУКА** (1900, Кобрынскі р-н – 1982), аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў падполля і партызанскага руху на тэрыторыі Брэсцкай вобласці ў Вялікую Айчынную вайну

7 **95** гадоў з дня нараджэння **ЛЮДМІЛЫ ПЯТРОЎНЫ ЦАРАНКОВАЙ** (СЦЯФАНАВАЙ; 1930–2006), спявачкі, заслужанай артысткі БССР (1968)

7 **ДЗЕНЬ КАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ**

8 **975** гадоў з дня нараджэння **СВЯТАПОЛКА ІЗЯСЛАВІЧА** (у хрышч. МІХАІЛ; 1050–1113), сына Ізяслава Яраславіча, князя полацкага, тураўскага, вялікага князя кіеўскага

8 **135** гадоў з дня нараджэння **ЯНКІ** (ІВАНА ПЯТРОВІЧА) **ПАЧОПКІ** (1890, Глыбоцкі р-н – 1977), пісьменніка, фалькларыста, прапагандыста сельскагаспадарчых ведаў

8 **70** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІСЛАВА ЭДУАРДАВІЧА КУФКО** (1955, г. Брэст), мастака станковага жывапісу і станковай графікі, чалавека года ў галіне выяўленчага мастацтва Беларускага фонду культуры (2000)

9 **105** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ДАВЫДАВІЧА ШЫЛЫ** (1920, Іванаўскі р-н – 1998), удзельніка вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1945)

9 **80** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА БАРЫСАВІЧА ТЫШКО** (1945, г. Брэст), артыста эстрады, заслужанага артыста БССР, аднаго са стваральнікаў ВІА «Песняры»

10 **130** гадоў з дня нараджэння **МАРКІЯНА ЯКАЎЛЕВІЧА ГЕРМАНОВІЧА** (1895, Жабінкаўскі р-н – 1937), ваеннага

	дзеяча, камкора, удзельніка Першай сусветнай вайны, героя Грамадзянскай вайны
10	**75** гадоў з дня нараджэння **ПАЎЛА СЦЯПАНАВІЧА РАМАНОВІЧА** (1950, аг. Моталь, Іванаўскі р-н), вучонага-гісторыка, аўтара прац па гісторыі беларускай дзяржаўнасці
12	**140** гадоў з дня нараджэння **МІХАЙЛЫ** (МІХАІЛА АЛЯКСАНДРАВІЧА) **ГРАМЫКІ** (1885, Рэчыцкі р-н – 1969), пісьменніка, драматурга, тэатральнага крытыка, педагога, вучонага-геолага, аўтара падручнікаў па геаграфіі і геалогіі
12	**105** гадоў з дня нараджэння **АНДРЭЯ ЯГОРАВІЧА МАКАЁНКА** (1920, Рагачоўскі р-н – 1982), драматурга, народнага пісьменніка БССР (1977), лаўрэата літаратурнай прэміі імя Янкі Купалы (1962), Дзяржаўнай прэміі БССР імя Якуба Коласа (1974)
14	**125** гадоў з дня нараджэння **НІЧЫПАРА ТОДАРАВІЧА ЧАРНУШЭВІЧА** (1900, г. Капыль – 1967), паэта, перакладчыка на беларускую мову твораў рускіх, украінскіх, яўрэйскіх паэтаў
14	**120** гадоў з дня нараджэння **МІХАСЯ ВАСІЛЬКА** (сапр. МІХАІЛ ВОСІПАВІЧ КАСЦЕВІЧ; 1905, Гродзенскі р-н – 1960), паэта, аўтара паэтычных зборнікаў, аднаго з найбольш вядомых паэтаў Заходняй Беларусі
14	**75** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА ТАДЭВУШАВІЧА КІН-КАМІНСКАГА** (1950, г. Мінск – 1995), акцёра, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь (1993)
14	**60** гадоў з дня нараджэння **ІРЫНЫ АЛЯКСАНДРАЎНЫ МАСЛЯНІЦЫНАЙ** (1965), пісьменніцы, драматурга, журналісткі, аўтара гісторыка-біяграфічных нарысаў аб выдатных і знакамітых асобах у гісторыі Беларусі, зборнікаў беларускіх паданняў і легенд
14	**35** гадоў з часу заснавання ДУ«**ДРАГІЧЫНСКІ ВАЕННА-ГІСТАРЫЧНЫ МУЗЕЙ імя Д. К. УДОВІКАВА»** (г. Драгічын; 1990, адкрыты для наведвальнікаў 25 жніўня 1994 г.)
15	**100** гадоў з дня выхаду першай перадачы на **БЕЛАРУСКІМ РАДЫЁВЯШЧАННІ** (цяпер — НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ТЭЛЕРАДЫЁКАМПАНІЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ; г. Мінск; 1925)
16 (трэцяя нядзеля лістапада)	**ДЗЕНЬ РАБОТНІКАЎ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ і ПЕРАПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ АГРАПРАМЫСЛОВАГА КОМПЛЕКСУ**
16	**120** гадоў з дня нараджэння **ЯНА** (ІВАНА АЛЯКСЕЕВІЧА) **СКРЫГАНА** (1905, Капыльскі р-н – 1992), пісьменніка, заслужанага работніка культуры Беларусі, лаўрэата

Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1976)

16 **120** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ АЛЯКСЕЕВІЧА АЎЧЫННІКАВА** (1905, Бранская вобл., Расія – 1980), мастака, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны

16 **80** гадоў з дня нараджэння **АЛЕГА ПАЎЛАВІЧА БЕЛАВУСАВА** (1945, г. Слуцк – 2009), мастацтвазнаўца, дзеяча кінамастацтва, сцэнарыста, рэжысёра, заснавальніка і мастацкага кіраўніка майстэрні мультфільмаў кінастудыі «Беларусьфільм» (1975–1989), анімацыйных студый (1989–1995)

17 **155** гадоў з дня нараджэння **СЯРГЕЯ МІКАЛАЕВІЧА БЛАЖКО** (1870, г. п. Хоцімск – 1956), вучонага-астранома, члена-карэспандэнта АН СССР, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР (1952)

19 **ДЗЕНЬ РАКЕТНЫХ ВОЙСКАЎ і АРТЫЛЕРЫІ**

19 **70** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА ВІКТАРАВІЧА БУРДЫКІ** (1955, Мядзельскі р-н), празаіка, публіцыста, журналіста

20 **75** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ЛЕАНІДАВІЧА ТКАЧОНКА** (1950, г. Чашнікі), акцёра, народнага артыста Беларусі (1998), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1986), прэміі Беларускага саюза тэатральных дзеячаў «Крыштальная Паўлінка» (2012), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2011)

21 **125** гадоў з дня нараджэння **МІХАІЛА ІВАНАВІЧА ДЗЯНІСАВА** (1900–1971), артыста оперы, народнага артыста БССР (1944), заслужанага артыста БССР (1938)

23 **125** гадоў з дня нараджэння **ЛАРЫСЫ АЛЯКСАНДРАЎНЫ ЯРМОЛІНАЙ** (1900, г. Мазыр – 1984), актрысы, тэатральнага дзеяча, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1949)

23 **115** гадоў з дня нараджэння **ЗМІТРАКА** (ДЗМІТРЫЯ ЕМЯЛЬЯНАВІЧА) **АСТАПЕНКІ** (1910, Мсціслаўскі пав. – 1944), паэта, перакладчыка, які стаяў ля вытокаў беларускай навукова-фантастычнай літаратуры

23 **115** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ЯЎГЕНАВІЧА МІРОНАВА** (1910, г. Орша – 1992), пісьменніка, заслужанага дзеяча культуры БССР (1978)

24 **125** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА МУЛЬТАНА** (1900, Івацэвіцкі р-н – 1975), ваеннага дзеяча, генерал-лейтэнанта, удзельніка Грамадзянскай вайны, вызвалення Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну, Героя Савецкага Саюза (1944)

25 **230** гадоў з дня нараджэння **ЯЗЭПА КАШЫЦА** (1795, в. Жоўкіна, Пінскі р-н – 1868), рэвалюцыянера, удзельніка

Айчыннай вайны 1812 г., кавалера ордэна Ганаровага легіёна (Францыя)

25 **95** гадоў з дня нараджэння **АНАТОЛЯ ВІКТАРАВІЧА КРАСІНСКАГА** (1930, г. п. Круглае), кіназнаўца, кінакрытыка, доктара мастацтвазнаўства (1985), аднаго з заснавальнікаў нацыянальнай школы кінакрытыкі, лаўрэата прэмій Саюза кінематаграфістаў СССР (1981), Беларускага саюза кінематаграфістаў (1988), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (1999)

26 **95** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА СЯМЁНАВІЧА КАРАТКЕВІЧА** (1930, г. Орша – 1984), пісьменніка, перакладчыка, крытыка, драматурга, сцэнарыста, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Якуба Коласа (1984), літаратурнай прэміі імя І. Мележа (1983), першага беларускага пісьменніка ў жанры гістарычнага дэтэктыва

26 **80** гадоў з дня нараджэння **ЛЬВА БАРЫСАВІЧА АЛІМАВА** (1945, г. Брэст), мастака-графіка, ганаровага акадэміка Расійскай акадэміі мастацтваў (2012), заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь (2015), узнагароджанага медалём Францыска Скарыны (2012)

26 **30** гадоў з часу стварэння **БРЭСЦКАГА РАЁННАГА ВЫТВОРЧАГА АБ'ЯДНАННЯ ЖЫЛЛЁВА-КАМУНАЛЬНАЙ ГАСПАДАРКІ** (1995)

27 **125** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА КАНСТАНЦІНАВІЧА ПУКСТА** (1900, г. Гомель – 1960), кампазітара, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР, аўтара першай беларускай оперы для дзяцей «Марынка»

28 **130** гадоў з дня нараджэння **АЎДОЦЦІ** (ЕЎДАКІІ ЯКАЎЛЕЎНЫ) **КЛЕЎЖЫЦ** (1895, Лунінецкі р-н – 1975), народнай спявачкі, знаўцы традыцыйнага беларускага фальклору

28 **125** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРЫ ПАЎЛАЎНЫ АСТОРЫНАЙ** (1900–1982), актрысы, рэжысёра, заслужанай артысткі БССР, адной з арганізатараў Брэсцкага абласнога тэатра лялек

28 **55** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ГЕНРЫХАВІЧА ЖУКОЎСКАГА** (1970, Баранавіцкі р-н), спартсмена (інваспорт, лёгкая атлетыка), майстра спорту Беларусі міжнароднага класа, бронзавага прызёра X і XI Паралімпійскіх гульняў (1996, Атланта; 2000, Сіднэй), двухкратнага чэмпіёна свету (2002), чэмпіёна Беларусі (1996–2005)

30 **85** гадоў з дня нараджэння **ЛЬВА АНТОНАВІЧА ДУБОВІКА** (1940, г. Драгічын), дзяржаўнага дзеяча Беларусі,

спецыяліста ў галіне энергетыкі, заслужанага энергетыка Рэспублікі Беларусь (2006)

СНЕЖАНЬ

	35 гадоў з пачатку выдання **ГАЗЕТЫ «НАРОДНАЯ ТРЫБУНА»**, абласной грамадска-палітычнай газеты Брэсцкай вобласці, лаўрэата нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ «Залатая ліцера» (2008) (г. Брэст; выдавалася са снежня 1990 да 30 снежня 2016)
1	**140** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ВАСІЛЬЕВІЧА ЛІСОЎСКАГА** (1885, Навагрудскі пав., (цяпер — Баранавіцкі р-н) – 1957), ваеннага дзеяча, генерал-лейтэнанта інжынерна-тэхнічнай службы, удзельніка Першай сусветнай вайны, савецка-польскай вайны 1920 г.
1	**95** гадоў з дня нараджэння **ЛЬВА БАРЫСАВІЧА МУРАНАВА** (1930, Расія – 2008), расійскага і беларускага дырыжора, педагога, народнага артыста РСФСР (1978)
1	**75** гадоў з дня нараджэння **ЛЕАНІДА ВАСІЛЕВІЧА СІМОНЧЫКА** (1950, Столінскі р-н), вучонага-фізіка
2	**75** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЕРЫЯ ПАЎЛАВІЧА ЧАЙКІ** (1950–2024), мастака дэкаратыўна-прыкладнога і выяўленчага мастацтва, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь (2004), прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» (2011), педагога
2	**65** гадоў з дня нараджэння **НАТЭЛЫ АТАРАЎНЫ ДАДЫШКІЛІЯНІ** (1960), артысткі балета, заслужанай артысткі БССР (1990)
3	**ДЗЕНЬ ІНВАЛІДАЎ**
3	**290** гадоў з дня нараджэння **МІХАЛА КСАВЕРЫ САПЕГІ** (1735, г. Высокае, Камянецкі р-н – 1766), дзяржаўнага дзеяча Вялікага Княства Літоўскага, генерал-маёра
4	**360** гадоў з пачатку дзейнасці **БРЭСЦКАГА МАНЕТНАГА ДВАРА**, аднаго з цэнтраў манетнай вытворчасці ў Рэчы Паспалітай (г. Брэст; 1665)
5	**100** гадоў з дня нараджэння **РЫГОРА ФЁДАРАВІЧА НАГОРНАГА** (1925, Ляхавіцкі раён – 1963), удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, поўнага кавалера ордэна Славы
6 (першая субота снежня)	**ДЗЕНЬ СТРАХАВЫХ РАБОТНІКАЎ**
6	**505** гадоў з дня нараджэння **БАРБАРЫ РАДЗІВІЛ** (1520–1551), каралевы Польшчы і вялікай княгіні Вялікага Княства Літоўскага, жонкі Сігізмунда ІІ Аўгуста

7 (першая нядзеля снежня)	**ДЗЕНЬ ЮРЫСТА**
7	**85** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ АЛЯКСАНДРАВІЧА ЯЛХОВА** (1940, г. Масква, Расія), рэжысёра, кінааператара, сцэнарыста, фотамастака, празаіка, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі, лаўрэата міжнародных прэмій за кінастужку «Анастасія Слуцкая»
8	**90** гадоў з дня нараджэння **ЭДУАРДА МАРЦІНАВІЧА СКОБЕЛЕВА** (1935, г. Мінск – 2017), пісьменніка, публіцыста, літаратуразнаўца, крытыка, грамадскага дзеяча, заслужанага дзеяча культуры Беларусі, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Янкі Купалы (1998), спецыяльнай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь (2005)
8	**80** гадоў з часу стварэння **АБЛАСНОЙ ПРАЕКТНАЙ КАНТОРЫ «БРЭСТАБЛПРАЕКТ»** (цяпер — ААТ «БРЭСТПРАЕКТ») (г. Брэст; 1945)
8	**65** гадоў з дня нараджэння **АЛЕНЫ МІХАЙЛАЎНЫ ЖАБІНКАЎСКАЙ** (дзяв. КАВАЛЬЧУК, па мужу ЯКІМЧУК, АХМАТАВА; 1960, Жабінкаўскі р-н), паэтэсы
9	**65** гадоў з дня нараджэння **ІГАРА МІХАЙЛАВІЧА ПРАКАПОВІЧА** (1960, г. Паставы), пісьменніка, краязнаўца, педагога, лаўрэата прэміі часопіса «Маладосць» (1993)
10	**ДЗЕНЬ ПРАВОЎ ЧАЛАВЕКА**
10	**155** гадоў з дня нараджэння **ФЕРДЫНАНДА РУШЧЫЦА** (1870, Валожынскі р-н – 1936), жывапісца, графіка, тэатральнага дэкаратара і педагога
10	**95** гадоў з дня нараджэння **МІКОЛЫ** (МІКАЛАЯ МІКАЛАЕВІЧА) **АРОЧКІ** (1930, Слонімскі р-н – 2013), пісьменніка, літаратуразнаўца, крытыка, перакладчыка
12	**135** гадоў з дня нараджэння **ГЕОРГІЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ПАПАВІЦКАГА** (1890–1948), расійскага і беларускага габаіста, педагога, дзейнасць якога мела вялікае значэнне для развіцця выканальніцтва на духавых інструментах у Беларусі, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1938), кавалера ордэна «Знак Пашаны»
12	**105** гадоў з дня нараджэння **ГЕНАДЗЯ ЛЕАНІДАВІЧА ХРАМУШЫНА** (1920–2002), скрыпача, заслужанага артыста Беларусі
14	**130** гадоў з дня нараджэння **БАРЫСА ІВАНАВІЧА СТАСЕВІЧА** (1895, г. Брэст – 1938), удзельніка Кастрычніцкай рэвалюцыі 1917 г., Грамадзянскай вайны, партыйнага і дзяржаўнага дзеяча БССР

17 **ДЗЕНЬ БЕЛАРУСКАГА КІНО**

17 **70** гадоў з дня нараджэння **ЮРЫЯ ЛЯВОНЦЬЕВІЧА САЛАНЕВІЧА** (1955, г. Пінск), празаіка, паэта

18 **225** гадоў з дня нараджэння **ЮСІФА ІВАНАВІЧА ХОДЗЬКІ** (1800, г. п. Крывічы, Мядзельскі р-н – 1881), географа, геадэзіста, тапографа, ваеннага дзеяча, генерал-лейтэнанта, ганаровага члена Рускага геаграфічнага таварыства, кавалера ордэна Святога Георгія IV ступені

18 **90** гадоў з дня нараджэння **НІНЫ ВАСІЛЬЕЎНЫ ГАЛІНОЎСКАЙ** (1935, Шклоўскі р-н), пісьменніцы, лаўрэата літаратурных прэмій імя Я. Маўра (2000) і імя В. Віткі (2006)

19 **105** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ АРТАМОНАВІЧА ШЫРОКАВА** (1920, г. Гомель – 1996), графіка, заслужанага работніка культуры БССР (1981)

19 **90** гадоў з дня нараджэння **ВАЛЯНЦІНЫ ПЯТРОЎНЫ ЛЕМЦЮГОВАЙ** (1935, Расія – 2018), мовазнаўцы, прафесара, доктара філалагічных навук (1987), патрыярха беларускай тапанімікі

20 **ДЗЕНЬ СУПРАЦОЎНІКА ОРГАНАЎ ДЗЯРЖАЎНАЙ БЯСПЕКІ**

20 **80** гадоў з пачатку выдання **«НАСТАЎНІЦКАЙ ГАЗЕТЫ»** (Мінск; 1945)

20 **185** гадоў з дня нараджэння **КАЗІМІРА ДАМІНІКАВІЧА АЛЬХІМОВІЧА** (1840, Шчучынскі р-н – 1916), жывапісца, графіка, творчаць якога звязана з мастацкім жыццём Польшчы, Беларусі і Літвы, аўтара гістарычных палотнаў і серыі карцін па матывах творчасці А. Міцкевіча

20 **135** гадоў з дня нараджэння **АСКАРА ПЯТРОВІЧА МАРЫКСА** (1890–1976), тэатральнага мастака, графіка, педагога, народнага мастака БССР (1961), аднаго з заснавальнікаў дэкарацыйнага мастацтва ў беларускім тэатры

20 **105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА ЗАЛМАНАВІЧА** (ЗАХАРАВІЧА) **ГУТКОВІЧА** (1920, Бешанковіцкі р-н – 1989), акцёра, рэжысёра телебачання, драматурга, заслужанага дзеяча мастацтваў БССР (1981), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1966)

20 **105** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСЕЯ МАРКАВІЧА КАРАСЁВА** (1920, Пскоўская губ., Расія – 1964), удзельніка вызвалення Беларусі ў часы Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза (1945)

21 **135** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІЛЬІЧА АЛАДАВА** (1890–1972), кампазітара, педагога, аднаго з арганізатараў Беларускага музычнага тэхнікума і кансерваторыі (цяпер — Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі), народнага артыста

БССР (1955), кавалера ордэна «Знак Пашаны» (1948)

22 **ДЗЕНЬ ЭНЕРГЕТЫКА**

22 **75** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ІВАНАВІЧА БАЙРАЧНАГА** (1950), мастака дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва, аўтара твораў у станковай скульптуры, медальерным мастацтве, графіцы, мультыплікацыі

22 **65** гадоў з дня нараджэння **ІГАРА ВІКТАРАВІЧА СМІЦІЕНКІ** (1960, г. Кастанае, Казахстан), мастака ў вобласці станковага жывапісу і акварэлі

24/25 **140** гадоў з дня нараджэння **ВЯЧАСЛАВА АНТОНАВІЧА СЕЛЯХА-КАЧАНСКАГА** (1885, г. Лагойск – 1976), спевака, рэжысёра, педагога, музычна-грамадскага і тэатральнага дзеяча, арганізатара Беларускага студыйнага хору (цяпер Дзяржаўная акадэмічная харавая капэла Рэспублікі Беларусь), пастаноўшчыка першай на беларускай мове оперы «Русалка» А. Даргамыжскага

24 **160** гадоў з дня нараджэння **АЛЯКСАНДРА САМОЙЛАВІЧА МАРТЫНАВА** (ПІКЕРА; 1865, г. Пінск – 1935), удзельніка рэвалюцыйнага руху ў Расіі, публіцыста, педагога

24 **120** гадоў з дня нараджэння **МІКАЛАЯ ФЁДАРАВІЧА ІКОННІКАВА** (1905–1944), удзельніка вызвалення Беларусі ў часы Вялікай Айчыннай вайны, савецкага военачальніка

25 **РАСТВО ХРЫСТОВА** (каталіцкае Раство)

25 **125** гадоў з часу адкрыцця ДУ «**МІНСКАЯ АБЛАСНАЯ БІБЛІЯТЭКА імя А. С. ПУШКІНА»** (г. Мінск; 1900)

26 **75** гадоў з дня нараджэння **ВІКТАРА ВАСІЛЬЕВІЧА АРСЕНЬЕВА** (1950, г. Брэст – 2012), архітэктара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1988)

26 **65** гадоў з дня нараджэння **УЛАДЗІМІРА АДАМАВІЧА ГАЛАЎКО** (1960, Пінскі р-н), вучонага ў галіне аўтаматыкі, кіравання і інфарматыкі

28 **75** гадоў з дня нараджэння **БАРЫСА МІКАЛАЕВІЧА МАЛАХАВА** (1950, г. Пружаны – 2013), мастака ў вобласці мастацкага праектавання і комплекснага афармлення інтэр’ераў грамадскіх і адміністрацыйных аб’ектаў, музейных экспазіцый, фотавыстаў, а таксама ў станковым жывапісе

29 **50** гадоў з часу ўводу ў эксплуатацыю 1-й чаргі завода **«ГРАНІТ»**, рэспубліканскага ўнітарнага вытворчага прадпрыемства па выпуску нярудных будаўнічых матэрыялаў, лаўрэата Прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці (2015, 2018, 2021) (г. Мікашэвічы, Лунінецкі р-н; 1975)

30 **95** гадоў з пачатку дзейнасці **НАЦЫЯНАЛЬНАГА**

АКАДЭМІЧНАГА НАРОДНАГА АРКЕСТРА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ імя І. ЖЫНОВІЧА, найстарэйшага музычнага калектыву Беларусі, лаўрэата прэміі Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі ў 2015 г. (г. Мінск; 1930)

31 **590** гадоў з часу падпісання **БРЭСЦКАГА МІРУ 1435 г.**, мірнага дагавора паміж Польшчай і Вялікім Княствам Літоўскім з аднаго боку і Тэўтонскім ордэнам (з удзелам Лівонскага ордэна) — з другога (г. Брэст; 1435 г.)

ДАТЫ РОССИЙСКОГО И ЗАРУБЕЖНОГО КАЛЕНДАРЯ

В 2025 году исполняется:

1210	лет со времени рождения **МЕФОДИЯ** (ок. 815–885), славянского просветителя, создателя славянского алфавита
1045	лет со времени рождения **ИБН СИНЫ** (АВИЦЕННЫ; ок. 980–1037), мусульманского философа, врача, поэта
840	лет со времени создания **«СЛОВА О ПОЛКУ ИГОРЕВЕ»** (полное название: «СЛОВО О ПОХОДЕ ИГОРЕВОМ, ИГОРЯ, СЫНА СВЯТОСЛАВОВА, ВНУКА ОЛЕГОВА»), памятника литературы Киевской Руси XII в. (около 1185)
760	лет со времени рождения **ДАНТЕ АЛИГЬЕРИ** (1265–1321), итальянского поэта
685	лет со времени рождения **ФЕОФАНА ГРЕКА** (1340 – около 1410), древнегреческого художника
665	лет со времени рождения **АНДРЕЯ РУБЛЁВА** (ок. 1360–1430), древнерусского иконописца
610	лет со времени рождения **АРИСТОТЕЛЯ ФЬОРАВАНТИ** (ФИОРАВАНТИ; около 1415–1486), итальянского архитектора, инженера
580	лет со времени рождения **САНДРО БОТТИЧЕЛЛИ** (АЛЕССАНДРО ДИ МАРИАНО ФИЛИПЕПИ; 1445–1510), итальянского художника
575	лет со времени рождения **ИЕРОНИМА БОСХА** (ХИЕРОНИМУСА ВАН АКЕНА; 1450–1516), нидерландского живописца
555	лет со времени рождения **МАКСИМА ГРЕКА** (МИХАИЛА ТРИВОЛИСА; ок. 1470–1556), православного богослова
550	лет со времени основания **ВАТИКАНСКОЙ АПОСТОЛЬСКОЙ БИБЛИОТЕКИ** (1475)
515	лет со времени рождения **ИВАНА ФЁДОРОВИЧА ФЁДОРОВА** (МОСКВИТИНА; ок. 1510–1583), русского первопечатника
500	лет со времени рождения **ПИТЕРА БРЕЙГЕЛЯ СТАРШЕГО** (ок. 1525–1569), нидерландского художника
475	лет со времени рождения **ВИЛЛЕМА БАРЕНЦА** (ок. 1550–1597), голландского мореплавателя
475	лет со времени рождения **ГЕНРИ ГУДЗОНА** (ХАДСОНА; ок. 1550–1611), английского мореплавателя
420	лет со времени рождения **СЕМЁНА ИВАНОВИЧА ДЕЖНЁВА** (1605–1673), русского путешественника
395	лет со времени рождения **СТЕПАНА ТИМОФЕЕВИЧА РАЗИНА** (ок. 1630–1671), предводителя восстания в 1670–1671 гг. в России

365 лет со времени рождения **ДАНИЭЛЯ ДЕФО** (ок. 1660–1731), английского писателя

355 лет со времени рождения **ДОМЕНИКО АНДРЕА ТРЕЗИНИ** (около 1670–1734), русского архитектора, инженера

325 лет со времени рождения **ВАРФОЛОМЕЯ ВАРФОЛОМЕЕВИЧА РАСТРЕЛЛИ** (БАРТОЛОМЕО ФРАНЧЕСКО; 1700–1771), русского архитектора

270 лет со времени основания **БИБЛИОТЕКИ МОСКОВСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА имени М. В. ЛОМОНОСОВА** (1755)

260 лет со времени рождения **ВАСИЛИЯ СТЕПАНОВИЧА СОПИКОВА** (1765–1818), русского библиографа, книговеда

230 лет со времени основания **РОССИЙСКОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ БИБЛИОТЕКИ** (1795)

130 лет со дня основания **МЕЖДУНАРОДНОГО БИБЛИОГРАФИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА** (1895)

125 лет со времени открытия **ПАВЛЕНКОВСКИХ** библиотек (1900)

120 лет со времени открытия **ТЕОРИИ ОТНОСИТЕЛЬНОСТИ** Эйнштейна (1905)

115 лет со времени основания первого библиотечного профессионального периодического издания в России **«БИБЛИОТЕКАРЬ»** (1910)

105 лет со времени основания **РОССИЙСКОЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ БИБЛИОТЕКИ ДЛЯ СЛЕПЫХ** (1920)

100 лет со времени открытия **АРТЕКА** (1925), всесоюзного пионерского лагеря

100 лет со времени основания **ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ БИБЛИОТЕКИ им. К. Д. УШИНСКОГО** (1925)

ЯНВАРЬ

1 **100** лет со дня рождения **ВЕНИАМИНА ЕФИМОВИЧА БАСНЕРА** (1925–1996), русского композитора

3 **155** лет со дня рождения **ГЕНРИ ХЕНДЕЛ РИЧАРДСОН** (ЭТЕЛЬ ФЛОРЕНС ЛИНДСЕЙ РИЧАРДСОН; 1870–1946), австралийской писательницы

4 **315** лет со дня рождения **ДЖОВАННИ БАТТИСТА ПЕРГОЛЕЗИ** (ДРАГИ; 1710–1736), итальянского композитора, скрипача, органиста

4 **240** лет со дня рождения **ЯКОБА ГРИММА** (1785–1863), немецкого писателя, филолога

4	**150** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ ГРИГОРЬЕВИЧА ЯНА** (ЯНЧЕВЕЦКОГО; 1875–1954), русского писателя
4	**60** лет со дня рождения **ДЖУЛИИ ОРМОНД** (1965), британской актрисы французского происхождения
4	Всемирный день азбуки **БРАЙЛЯ**
5	**105** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ИВАНОВИЧА СЛАДКОВА** (1920–1996), русского писателя-натуралиста
6	**280** лет со дня рождения **ЖАКА ЭТЬЕННА МОНГОЛЬФЬЕ** (1745–1799), французского изобретателя
6	**120** лет со дня рождения **ЭРИКА ФРЭНКА РАССЕЛА** (1905–1978), английского писателя-фантаста
8	**115** лет со дня рождения **ГАЛИНЫ СЕРГЕЕВНЫ УЛАНОВОЙ** (1910–1998), русской балерины
8	**90** лет со дня рождения **ЭЛВИСА ААРОНА ПРЕСЛИ** (1935–1977), американского певца, киноактёра
9	**135** лет со дня рождения **КАРЕЛА ЧАПЕКА** (1890–1938), чешского писателя, фотохудожника
10	**80** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНЫ ИВАНОВНЫ ТЕЛИЧКИНОЙ** (1945), российской актрисы
11	**150** лет со дня рождения **РЕЙНГОЛЬДА МОРИЦЕВИЧА ГЛИЭРА** (1875–1956), русского композитора, дирижёра
11	**80** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ ГЕОРГИЕВИЧА ТАРАТОРКИНА** (1945–2017), российского актёра
12	**225** лет со дня рождения **ЭЖЕНА ЛУИ ЛАМИ** (1800–1890), французского живописца
14	**100** лет со дня рождения **ЮКИО МИСИМЫ** (1925–1970), японского писателя
15	**230** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА СЕРГЕЕВИЧА ГРИБОЕДОВА** (1795–1829), русского писателя, драматурга
15	**175** лет со дня рождения **СОФЬИ ВАСИЛЬЕВНЫ КОВАЛЕВСКОЙ** (1850–1891), русского математика
15	**150** лет со дня рождения **МАРИИ ФОРЕСКУ** (ФУЛЛЕНБАУМ; 1875–1943), артистки оперетты и актрисы немого кино
15	**130** лет со дня рождения **АРТТУРИ ИЛМАРИ ВИРТАНЕНА** (1895–1973), финского биохимика
15	**100** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ИВАНОВИЧА НОСОВА** (1925–2002), российского писателя
15	**80** лет со дня рождения **МАКСИМА ИСААКОВИЧА ДУНАЕВСКОГО** (1945), российского композитора
17	**160** лет со дня рождения **ВЛАСА МИХАЙЛОВИЧА ДОРОШЕВИЧА** (1865–1922), русского журналиста, публициста, театрального критика
17	**65** лет со дня рождения **ИГОРЯ ЮРЬЕВИЧА НИКОЛАЕВА**

	(1960), российского эстрадного композитора, певца, поэта
19	**160** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНА АЛЕКСАНДРОВИЧА СЕРОВА** (1865–1911), русского художника
19	**125** лет со дня рождения **МИХАИЛА ВАСИЛЬЕВИЧА ИСАКОВСКОГО** (1900–1973), русского поэта
19	Всемирный день **РЕЛИГИИ**
19	Всемирный день **СНЕГА**
20 (22)	**250** лет со дня рождения **АНДРЕ МАРИ АМПЕРА** (1775–1836), французского физика, математика
20	**115** лет со дня рождения **ДЖОЙ АДАМСОН** (ФРИДЕРИКЕ ВИКТОРИИ ГЕССНЕР; 1910–1980), писательницы, биолога-натуралиста
20	**105** лет со дня рождения **ФЕДЕРИКО ФЕЛЛИНИ** (1920–1993), итальянского режиссёра и сценариста
21	**140** лет со дня рождения **УМБЕРТО НОБИЛЕ** (1885–1978), итальянского дирижаблестроителя
21	**120** лет со дня рождения **ВАНДЫ ЛЬВОВНЫ ВАСИЛЕВСКОЙ** (1905–1964), писательницы
21	**120** лет со дня рождения **КРИСТИАНА ДИОРА** (1905–1957), французского модельера
21	**65** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ ВАДИМОВИЧА ХАРАТЬЯНА** (1960), российского актёра
22	**335** лет со дня рождения **НИКОЛЫ ЛАНКРЕ** (1690–1743), французского художника
22	**90** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ВЛАДИМИРОВИЧА МЕНЯ** (1935 –1990), протоиерея Русской православной церкви, богослова
22	**90** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНЫ ИЛЛАРИОНОВНЫ ТАЛЫЗИНОЙ** (1935), российской актрисы
23	**210** лет со дня рождения **ФЕОФАНА ЗАТВОРНИКА** (1815–1894), епископа Православной российской церкви, богослова, публициста-проповедника
23	День **РУЧНОГО ПИСЬМА**
24	Международный день **ОБРАЗОВАНИЯ**
25	**170** лет со дня рождения **ЭДУАРДА МЕЙЕРА** (1855–1930), немецкого специалиста по древней истории, египтолога
25	**90** лет со дня рождения **СТАНИСЛАВА АЛЕКСЕЕВИЧА ЖУКА** (1935–1998), российского спортсмена и тренера
26	**120** лет со дня рождения **АРКАДИЯ АЛЕКСЕЕВИЧА ПЕРВЕНЦЕВА** (1905–1981), русского писателя
26	**100** лет со дня рождения **ПОЛА ЛЕОНАРДА НЬЮМАНА** (1925–2008), американского кинорежиссёра, продюсера
27	**250** лет со дня рождения **ФРИДРИХА ВИЛЬГЕЛЬМА**

	ЙОЗЕФА ШЕЛЛИНГА (1775–1854), немецкого философа
27	**170** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ МАКСИМОВИЧА МИНСКОГО** (ВИЛЕНКИНА; 1855–1937), русского поэта, философа
27	Международный день памяти жертв **ХОЛОКОСТА**
29	**165** лет со дня рождения **АНТОНА ПАВЛОВИЧА ЧЕХОВА** (1860–1904), русского писателя
29	**55** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ МАЛИКОВА** (1970), российского эстрадного певца
30	**125** лет со дня рождения **ИСААКА ОСИПОВИЧА ДУНАЕВСКОГО** (1900–1955), русского композитора
30	**100** лет со дня рождения **АНАТОЛИЯ НИКОЛАЕВИЧА ВАНЕЕВА** (1925 – 2019), российского библиотековеда
31	**310** лет со дня рождения **КЛОДА АДРИАНА ГЕЛЬВЕЦИЯ** (1715–1771), французского философа
31	**125** лет со дня рождения **ТИХОНА** (свет. ВАСИЛИЯ ИВАНОВИЧА БЕЛЛАВИНА; 1900–1985), русского церковного деятеля
31	**120** лет со дня рождения **ДЖОНА ГЕНРИ О’ХАРА** (1905–1970), американского писателя

ФЕВРАЛЬ

1	**230** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ФИЛИППОВИЧА СМИРДИНА** (1795–1857), русского издателя, библиографа, книготорговца
1	**60** лет со дня рождения **БРЭНДОНА ЛИ** (1965–1993), американского киноактёра
2	**425** лет со дня рождения **ГАБРИЭЛЯ НОДЭ** (1600–1653), французского библиотечного деятеля
2	**150** лет со дня рождения **ФРИЦА КРЕЙСЛЕРА** (КРАЙСЛЕРА; 1875–1962), австрийского скрипача, композитора
2	**140** лет со дня рождения **МИХАИЛА ВАСИЛЬЕВИЧА ФРУНЗЕ** (1885–1925), революционера, партийного, государственного и военного деятеля
4	**520** лет со дня рождения **МИКОЛАЯ РЕЯ** (1505–1569), польского писателя
4	**205** лет со дня рождения **БОЖЕНЫ НЕМЦОВОЙ** (1820–1862), чешской писательницы
4	**80** лет со дня рождения **ПОЛАДА БЮЛЬБЮЛЬ-ОГЛЫ** (1945), азербайджанского певца и композитора
5	**335** лет со дня рождения **ИВАНА ДАНИЛОВИЧА ШУМАХЕРА** (1690–1761), первого российского

	государственного библиотекаря
5	**185** лет со дня рождения **ХАЙРЕМА МАКСИМА** (1840–1916), британского изобретателя-оружейника
5	**185** лет со дня рождения **ДЖОНА БОЙДА ДАНЛОПА** (1840–1921), шотландского изобретателя
6	**225** лет со дня рождения **АШИЛЯ ДЕВЕРИЯ** (1800–1857), французского художника, акварелиста**,** литографа
6	**130** лет со дня рождения **ПОЛЯ БРЭГГА** (1895–1976), американского писателя, диетолога, популяризатора здорового образа жизни
6	**80** лет со дня рождения **БОБА МАРЛИ** (1945–1981), ямайского музыканта, композитора, гитариста
7	**140** лет со дня рождения **СИНКЛЕРА ЛЬЮИСА** (1885–1951), американского писателя
7	**155** лет со дня рождения **ПЕТРА БЕРНГАРДОВИЧА СТРУВЕ** (1870–1944), русского философа, историка
7	**155** лет со дня рождения **АЛЬФРЕДА АДЛЕРА** (1870–1937), австрийского психолога, психиатра
8	**125** лет со дня рождения **ЛЬВА ВАСИЛЬЕВИЧА УСПЕНСКОГО** (1900–1978), русского советского писателя, лингвиста, филолога
8	**145** лет со дня рождения **ФРАНЦА МАРКА** (1880–1916), немецкого живописца
9	**110** лет со дня рождения **БОРИСА ФЁДОРОВИЧА АНДРЕЕВА** (1915–1982), русского актёра театра и кино
10	**135** лет со дня рождения **БОРИСА ЛЕОНИДОВИЧА ПАСТЕРНАКА** (1890–1960), русского писателя, поэта
10	**110** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА МИХАЙЛОВИЧА ЗЕЛЬДИНА** (1915–2016), российского актёра
10	Всемирный день **ЗЕРНОБОБОВЫХ**
11	**150** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ ИВАНОВИЧА КАЧАЛОВА** (ШВЕРУБОВИЧА; 1875–1948), русского актёра
11	Международный день **ЖЕНЩИН** и **ДЕВОЧЕК** в **НАУКЕ**
12	**160** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА БАХРУШИНА** (1865–1929), русского купца, мецената
13	**110** лет со дня рождения **ЛИДИИ НИКОЛАЕВНЫ СМИРНОВОЙ** (1915–2007), российской актрисы
13	Всемирный день **РАДИО**
14	**170** лет со дня рождения **ВСЕВОЛОДА МИХАЙЛОВИЧА ГАРШИНА** (1855–1888), русского писателя
15	**105** лет со дня рождения **АННЕ-КАТАРИНЫ ВЕСТЛИ** (1920–2008), норвежской детской писательницы
16	**105** лет со дня рождения **МИХАИЛА АБРАМОВИЧА ШВЕЙЦЕРА** (1920–2000), российского режиссёра, сценариста

18 **245** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ГАВРИЛОВИЧА ВЕНЕЦИАНОВА** (1780–1847), русского художника

19 **80** лет со дня рождения **ЮРИЯ МИХАЙЛОВИЧА АНТОНОВА** (1945), российского композитора, эстрадного певца, музыканта, поэта

20 Всемирный день **СОЦИАЛЬНОЙ СПРАВЕДЛИВОСТИ**

21 **190** лет со дня рождения **МИХАИЛА ОСИПОВИЧА МИКЕШИНА** (1835–1896), русского скульптора

21 Международный день **РОДНОГО ЯЗЫКА**

22 **225** лет со дня рождения **АННЫ ПЕТРОВНЫ КЕРН** (1800–1879), русской мемуаристки

22 **175** лет со дня рождения **ФЁДОРА АЛЕКСАНДРОВИЧА ВАСИЛЬЕВА** (1850–1873), русского живописца-пейзажиста

23 **340** лет со дня рождения **ГЕОРГА ФРИДРИХА ГЕНДЕЛЯ** (1685–1759), немецкого композитора, органиста, дирижёра

23 **185** лет со дня рождения **ВСЕВОЛОДА ВЛАДИМИРОВИЧА КРЕСТОВСКОГО** (1840–1895), русского писателя

23 **130** лет со дня рождения **ФЁДОРА ВАСИЛЬЕВИЧА ПОТЁМКИНА** (1895–1973), русского историка

24 **130** лет со дня рождения **ВСЕВОЛОДА ВЯЧЕСЛАВОВИЧА ИВАНОВА** (1895–1963), русского писателя и драматурга

24 **70** лет со дня рождения **СТИВЕНА ПОЛА ДЖОБСА** (1955–2011), американского инженера, одного из основателей корпорации Apple и киностудии Pixar

28 **145** лет со дня рождения **МАРТИРОСА СЕРГЕЕВИЧА САРЬЯНА** (1880–1972), армянского художника

28 **105** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ МАКАРОВИЧА СМИРНОВА** (1920–1979), русского актёра театра и кино

29 **105** лет со дня рождения **ФЁДОРА АЛЕКСАНДРОВИЧА АБРАМОВА** (1920–1983), русского писателя

МАРТ

1 **215** лет со дня рождения **ФРИДЕРИКА ШОПЕНА** (1810–1849), польского композитора и пианиста

2 **225** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ АБРАМОВИЧА БАРАТЫНСКОГО** (БОРАТЫНСКОГО; 1800–1844), русского поэта

3 **100** лет со дня рождения **РИММЫ ВАСИЛЬЕВНЫ МАРКОВОЙ** (1925–2015), российской актрисы театра и кино

3 Всемирный день **ДИКОЙ ПРИРОДЫ**

4 **100** лет со дня рождения **ПОЛЯ МОРИА** (1925–2006), французского композитора, аранжировщика, дирижёра

6 **550** лет со дня рождения **МИКЕЛАНДЖЕЛО БУОНАРОТТИ**

(1475–1564), итальянского скульптора, живописца, поэта

6 **210** лет со дня рождения **ПЕТРА ПАВЛОВИЧА ЕРШОВА** (1815–1869), русского поэта

7 **150** лет со дня рождения **МОРИСА ЖОЗЕФА РАВЕЛЯ** (1875–1937), французского композитора

7 **105** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ИЛЬИЧА САПОГОВА** (1920–2008), российского библиографа и библиотековеда

8 **105** лет со дня рождения **ИВАНА ФОТИЕВИЧА СТАДНЮКА** (1920–1994), русского писателя

8 **95** лет со дня рождения **ЮРИЯ СЕРГЕЕВИЧА РЫТХЭУ** (1930–2008), чукотского писателя

8 Международный **ЖЕНСКИЙ ДЕНЬ**

9 **140** лет со дня рождения **ТАМАРЫ ПЛАТОНОВНЫ КАРСАВИНОЙ** (1885–1978), русской балерины

9 **95** лет со дня рождения **АФАНАСИЯ ИВАНОВИЧА КОЧЕТКОВА** (1930–2004), российского актёра

9 **85** лет со дня рождения **ЛАРИСЫ ИВАНОВНЫ ГОЛУБКИНОЙ** (1940), российской актрисы

9 **70** лет со дня рождения **ОРНЕЛЛЫ МУТИ** (ФРАНЧЕСКИ РОМАНЫ РИВЕЛЛИ; 1955), итальянской киноактрисы

10 **100** лет со дня рождения **АНАТОЛИЯ ИВАНОВИЧА МОШКОВСКОГО** (1925–2008), российского детского писателя

10 **85** лет со дня рождения **ЧАКА НОРРИСА** (1940), американского киноактёра

11 **250** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ ГРИГОРЬЕВИЧА АНАСТАСЕВИЧА** (1775–1845), русского библиографа, издателя

12 **340** лет со дня рождения **ДЖОРДЖА БЕРКЛИ** (1685–1753), английского философа

12 **185** лет со дня рождения **ГЕННАДИЯ ВАСИЛЬЕВИЧА ЮДИНА** (1840–1912), русского библиофила

12 **100** лет со дня рождения **ГАРРИ ГАРРИСОНА** (1925–2012), американского писателя-фантаста

12 **90** лет со дня рождения **ВАЛЕРИИ ДМИТРИЕВНЫ СТЕЛЬМАХ** (1935–2023), российского библиотековеда

12 **85** лет со дня рождения **ГРИГОРИЯ ИЗРАИЛЕВИЧА ГОРИНА** (ОФШТЕЙНА; 1940–2000), российского писателя и драматурга

12 **90** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНА КОНСТАНТИНОВИЧА ЧЕРНЫХ** (1935–2012), российского сценариста, драматурга

13	**115** лет со дня рождения **ИРИНЫ НИКОЛАЕВНЫ БУГРИМОВОЙ** (1910–2001), российской артистки цирка, дрессировщицы львов
14	**190** лет со дня рождения **ДЖОВАННИ ВИРДЖИНИО СКИАПАРЕЛЛИ** (1835–1910), итальянского астронома
14	**155** лет со дня рождения **ЕВДОКИИ ДМИТРИЕВНЫ ТУРЧАНИНОВОЙ** (1870–1963), русской актрисы
14	**95** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ МИХАЙЛОВИЧА ПЕСКОВА** (1930–2013), российского писателя, журналиста
15	**90** лет со дня рождения **ЛЕОНИДА ГЕОРГИЕВИЧА ЕНГИБАРОВА** (1935–1972), русского артиста цирка, клоуна-мима
16	**90** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ЮРЬЕВИЧА ЮРСКОГО** (1935–2019), российского актёра, режиссёра
19	**130** лет со дня рождения **МАКСИМА ФАДЕЕВИЧА РЫЛЬСКОГО** (1895–1964), украинского поэта и переводчика
19	**125** лет со дня рождения **ФРЕДЕРИКА ЖОЛИО-КЮРИ** (1900–1958), французского физика
19	**95** лет со дня рождения **БОРИСА ТИМОФЕЕВИЧА ШТОКОЛОВА** (1930 –2005), российского оперного певца
19	**75** лет со дня рождения **НАДЕЖДЫ ГЕОРГИЕВНЫ БАБКИНОЙ** (1950), народной артистки Российской Федерации
19	**70** лет со дня рождения **БРЮСА УИЛЛИСА** (1955), американского актёра
20	**255** лет со дня рождения **ИОГАННА КРИСТИАНА ФРИДРИХА ГЁЛЬДЕРМИНА** (ХЁЛЬДЕРМИНА; 1770–1843), немецкого поэта
20	**120** лет со дня рождения **ВЕРЫ ФЁДОРОВНЫ ПАНОВОЙ** (1905–1973), русской писательницы
20	**110** лет со дня рождения **СВЯТОСЛАВА ТЕОФИЛОВИЧА РИХТЕРА** (1915–1997), русского пианиста
20	Международный день **СЧАСТЬЯ**
21 (31)	**340** лет со дня рождения **ИОГАННА СЕБАСТЬЯНА БАХА** (1685–1750), немецкого композитора
21	**130** лет со дня рождения **ЛЕОНИДА ОСИПОВИЧА УТЁСОВА** (ВАЙСБЕЙНА; 1895–1982), русского артиста эстрады, певца
21	**105** лет со дня рождения **ГЕОРГА КАРЛОВИЧА ОТСА** (1920–1975), эстонского певца, народного артиста СССР
21	Всемирный день людей с синдромом **ДАУНА**
21	Всемирный день **ПОЭЗИИ**

21 Международный день **ЛЕСОВ**
22 **120** лет со дня рождения **ГРИГОРИЯ МИХАЙЛОВИЧА КОЗИНЦЕВА** (1905–1973), русского режиссёра театра и кино
22 **110** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ СТЕПАНОВИЧА ЖЖЁНОВА** (1915–2005), русского актёра театра и кино
22 Всемирный день **ВОДНЫХ РЕСУРСОВ**
23 **190** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ИВАНОВИЧА КОРЗУХИНА** (1835–1894), русского живописца
23 **125** лет со дня рождения **ЭРИХА ЗЕЛИГМАННА ФРОММА** (1900–1980), немецкого философа, социолога, психолога
23 **115** лет со дня рождения **АКИРЫ КУРОСАВЫ** (1910–1998), японского кинорежиссёра
23 Всемирный **МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИЙ** день
24 **125** лет со дня рождения **ИВАНА СЕМЁНОВИЧА КОЗЛОВСКОГО** (1900–1993), русского певца
24 **95** лет со дня рождения **ТЕРРЕНСА СТИВЕНА МАККУИНА** (СТИВА; 1930–1980), американского киноактёра
24 Всемирный день борьбы против **ТУБЕРКУЛЁЗА**
26 **190** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ДМИТРИЕВИЧА ЛИТОВЧЕНКО** (1835–1890), русского живописца
27 **180** лет со дня рождения **ВИЛЬГЕЛЬМА КОНРАДА РЕНТГЕНА** (РЁНТГЕНА; 1845–1923), немецкого физика
28 **195** лет со дня рождения **ХРИСТОФА фон ЗИГВАРТА** (1830–1904), немецкого философа-логика, психологиста
28 **100** лет со дня рождения **ИННОКЕНТИЯ МИХАЙЛОВИЧА СМОКТУНОВСКОГО** (1925–1994), русского актёра
30 **80** лет со дня рождения **АНДРЕЯ ЮРЬЕВИЧА ТОЛУБЕЕВА** (1945–2008), российского актёра
31 **225** лет со дня рождения **ОСИПА ИВАНОВИЧА СЕНКОВСКОГО** (ЮЛИАНА; 1800–1858), русского писателя, журналиста

АПРЕЛЬ

1 **185** лет со дня рождения **ИЛЛАРИОНА МИХАЙЛОВИЧА ПРЯНИШНИКОВА** (1840–1894), русского художника
1 **160** лет со дня рождения **РИХАРДА АДОЛЬФА ЗИГМОНДИ** (ЖИГМОНДИ; 1865–1929), австро-венгерского, затем немецкого химика

2 **300** лет со дня рождения **ДЖОВАННИ ДЖАКОМО КАЗАНОВЫ** (1725–1798), итальянского писателя, мемуариста
2 **220** лет со дня рождения **ХАНСА КРИСТИАНА АНДЕРСЕНА** (1805–1875), датского писателя

2 **185** лет со дня рождения **ЭМИЛЯ ЗОЛЯ** (1840–1902), французского писателя

2 **130** лет со дня рождения **ТИЦИАНА ЮСТИНОВИЧА ТАБИДЗЕ** (1895–1937), грузинского прозаика

2 Всемирный день распространения информации о проблеме **АУТИЗМА**

3 **105** лет со дня рождения **ЮРИЯ МАРКОВИЧА НАГИБИНА** (1920–1994), русского писателя

4 **115** лет со дня рождения **ЮРИЯ ПАВЛОВИЧА ГЕРМАНА** (1910–1967), русского писателя

4 **70** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ИВАНОВИЧА КУЗЬМИНА** (1955–2023), российского библиотечного и общественного деятеля

5 **105** лет со дня рождения **АРТУРА ХЕЙЛИ** (1920–2004), американского писателя

6 **215** лет со дня рождения **ФИЛИППА ГЕНРИ ГОССЁ** (1810–1888), английского натуралиста и популяризатора естествознания

6 **145** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ЯКОВЛЕВИЧА ОРЛОВА** (1880–1954), советского астронома

6 **110** лет со дня рождения **ТАДЕУША КАНТОРА** (1915–1990), польского театрального режиссёра, живописца, графика

6 **90** лет со дня рождения **АННЫ ВЛАДИМИРОВНЫ МАСС** (1935–2022), российской писательницы

6 Международный день **СПОРТА** на благо развития и мира

7 **255** лет со дня рождения **УИЛЬЯМА ВОРДВОРТА** (1770–1850), английского поэта-романтика

7 **110** лет со дня рождения **БИЛЛИ ХОЛИДЕЙ** (ЭЛЕОНОРЫ ФЕЙГАН; 1915 –1959), американской певицы

7 **95** лет со дня рождения **ИВА РОШЕ** (1930–2009), французского промышленника и предпринимателя

8 **230** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ФЕДОСЕЕВИЧА РАЕВСКОГО** (1795–1872), русского поэта и публициста, декабриста

8 **155** лет со дня рождения **ВЕНИАМИНА ПЕТРОВИЧА СЕМЁНОВА-ТЯН-ШАНСКОГО** (1870–1942), русского географа и статистика

9 **100** лет со дня рождения **ЭРНСТА ИОСИФОВИЧА НЕИЗВЕСТНОГО** (ЭРИКА; 1925–2016), русского и американского скульптора

9 **95** лет со дня рождения **НАДЕЖДЫ ВАСИЛЬЕВНЫ РУМЯНЦЕВОЙ** (1930–2008), российской актрисы

10 **130** лет со дня рождения **ВСЕВОЛОДА АЛЕКСАНДРОВИЧА РОЖДЕСТВЕНСКОГО** (1895–1977), русского поэта,

журналиста

12 Международный день **ПОЛЁТА ЧЕЛОВЕКА** в космос

13 **70** лет со дня рождения **ИРИНЫ МУЦУОВНЫ ХАКАМАДЫ** (1955), российского политического и общественного деятеля

13 **50** лет со дня рождения **ТАТЬЯНЫ АЛЕКСАНДРОВНЫ НАВКИ** (1975), российской фигуристки

14 **280** лет со дня рождения **ДЕНИСА ИВАНОВИЧА ФОНВИЗИНА** (1745–1792), русского писателя

14 **155** лет со дня рождения **ВИКТОРА ЭЛЬПИДИФОРОВИЧА БОРИСОВА-МУСАТОВА** (1870–1905), русского живописца и рисовальщика

15 **150** лет со дня рождения **ДЖЕЙМСА ДЖЕКСОНА ДЖЕФФРИСА** (1875–1953), американского боксёра-профессионала

18 (28) **445** лет со дня рождения **ТОМАСА МИДЛТОНА** (1580–1627), английского драматурга

18 **95** лет со дня рождения **НАТАНА ЯКОВЛЕВИЧА ЭЙДЕЛЬМАНА** (1930–1989), русского историка, писателя, литературоведа

18 **85** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ВИКТОРОВИЧА ВАСИЛЬЕВА** (1940), российского артиста балета

19 **125** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ЛУКИЧА ПТУШКО** (1900–1973), русского режиссёра, кинорежиссёра, сценариста

20 **175** лет со дня рождения **ЖАНА-ФРАНСУА РАФАЭЛЛИ** (1850–1924), французского живописца, гравёра, иллюстратора

21 **290** лет со дня рождения **ИВАНА ПЕТРОВИЧА КУЛИБИНА** (1735–1818), русского механика-изобретателя

21 **100** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ЛЬВОВИЧА НЕМИРОВСКОГО** (1925–2020), российского учёного-книговеда

21 **70** лет со дня рождения **КРИСА КЕЛЬМИ** (АНАТОЛИЯ АРЬЕВИЧА; 1955–2019), российского певца, рок-музыканта, композитора

21 Всемирный день **ТВОРЧЕСТВА** и инновационной деятельности

22 **155** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ИЛЬИЧА ЛЕНИНА** (УЛЬЯНОВА; 1870–1924), русского политического деятеля

22 Международный день **МАТЕРИ-ЗЕМЛИ**

23 **250** лет со дня рождения **ДЖОЗЕФА МЭЛЛОРДА УИЛЬЯМА ТЁРНЕРА** (1775–1851), английского живописца

23 **190** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ГЕРАСИМОВИЧА ПОМЯЛОВСКОГО** (1835–1863), русского писателя

23 **95** лет со дня рождения **ГЛЕБА АНАТОЛЬЕВИЧА СКОРОХОДОВА** (1930–2012), российского журналиста,

киноведа

23 Всемирный день **КНИГИ** и авторского права

24 **120** лет со дня рождения **РОБЕРТА ПЕННА УОРРЕНА** (1905–1989), американского поэта, писателя, литературного критика

25 **125** лет со дня рождения **ВОЛЬФГАНГА ЭРНСТА ПАУЛИ** (1900–1958), австро-швейцарского физика-теоретика

25 **85** лет со дня рождения **МИХАИЛА ИВАНОВИЧА КОНОНОВА** (1940–2007), российского актёра театра и кино

25 **85** лет со дня рождения **АЛЬ ПАЧИНО** (АЛЬФРЕДО; 1940), американского киноактёра

26 **260** лет со дня рождения **ЭММЫ ГАМИЛЬТОН** (1765–1815), британской певицы

26 **120** лет со дня рождения **ЖАНА ВИГО** (ЖАНА БОНАВЕНТЮРА ДЕ ВИГО АЛЬМЕЙРЕЙДА; 1905–1934), французского кинорежиссёра

26 Международный день памяти о **ЧЕРНОБЫЛЬСКОЙ** катастрофе

26 Международный день **ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ**

27 **205** лет со дня рождения **ГЕРБЕРТА СПЕНСЕРА** (1820–1903), английского философа и социолога

27 **105** лет со дня рождения **ГВИДО КАНТЕЛЛИ** (1920–1956), итальянского дирижёра

28 **125** лет со дня рождения **МОРИСА ТОРЕЗА** (1900–1964), французского политического деятеля

28 Всемирный день охраны **ТРУДА**

29 **150** лет со дня рождения **РАФАЭЛЯ САБАТИНИ** (1875–1950), английского и итальянского писателя

29 **130** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ЯКОВЛЕВИЧА ПРОППА (**1895–1970), русского фольклориста

29 **70** лет со дня рождения **ЛАРИСЫ ИВАНОВНЫ УДОВИЧЕНКО** (1955), российской актрисы

29 Международный **ДЕНЬ ТАНЦА**

30 **155** лет со дня рождения **ФЕРЕНЦА ЛЕГАРА** (ФРАНЦА; 1870–1948), венгерского композитора, дирижёра

30 Международный день **ДЖАЗА**

МАЙ

3 **155** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА БЕНУА** (1870–1960), русского художника

5	**110** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ АРОНОВИЧА ДОЛМАТОВСКОГО** (1915–1994), русского поэта
7	**185** лет со дня рождения **ПЕТРА ИЛЬИЧА ЧАЙКОВСКОГО** (1840–1893), русского композитора
7	**95** лет со дня рождения **ИГОРЯ СЕМЁНОВИЧА БЕЗРОДНОГО** (1930–1997), русского скрипача, дирижёра
8	**80** лет со дня завершения **БЕРЛИНСКОЙ ОПЕРАЦИИ** (1945)
8–9	Дни **ПАМЯТИ** и **ПРИМИРЕНИЯ**, посвящённые памяти жертв Второй мировой войны
9	**80** лет со дня **ПОБЕДЫ СОВЕТСКОГО НАРОДА В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ 1941–1945 гг.** (1945)
9	**165** лет со дня рождения **ДЖЕЙМСА МЭТЬЮ БАРРИ** (1860–1937), шотландского писателя, журналиста
9	**105** лет со дня рождения **РИЧАРДА ДЖОРДЖА АДАМСА** (1920–2016), английского писателя
10	**75** лет со дня рождения **НАТАЛЬИ СЕРГЕЕВНЫ БОНДАРЧУК** (1950), российской актрисы, кинорежиссёра
11	**130** лет со дня рождения **ЯНА ПАРАНДОВСКОГО** (1895–1978), польского писателя и историка культуры
12	**170** лет со дня рождения **АНАТОЛИЯ КОНСТАНТИНОВИЧА ЛЯДОВА** (1855–1914), русского композитора, дирижёра
12	**205** лет со дня рождения **ФЛОРЕНС НАЙТИНГЕЙЛ** (1820–1910), английского общественного деятеля, сестры милосердия
13	**185** лет со дня рождения **АЛЬФОНСА ДОДЕ** (1840–1897), французского писателя
15	**180** лет со дня рождения **ИЛЬИ ИЛЬИЧА МЕЧНИКОВА** (1845–1916), русского биолога
15	**100** лет со дня рождения **ЛЮДМИЛЫ ИВАНОВНЫ КАСАТКИНОЙ** (1925–2012), российской актрисы
15	**100** лет со дня рождения **АНДРЕЯ ЯКОВЛЕВИЧА ЭШПАЯ** (1925–2015), российского композитора
15	**85** лет со дня рождения **СВЕТЛАНЫ АФАНАСЬЕВНЫ СВЕТЛИЧНОЙ** (1940), российской актрисы
15	Международный день **СЕМЬИ**
16	**195** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ВАСИЛЬЕВИЧА НЕВРЕВА** (1830–1904), русского живописца
16	**115** лет со дня рождения **ОЛЬГИ ФЁДОРОВНЫ БЕРГГОЛЬЦ** (1910–1975), русской поэтессы
16	**120** лет со дня рождения **ГЕНРИ ФОНДЫ** (1905–1982), американского киноактёра
17	**205** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ МИХАЙЛОВИЧА СОЛОВЬЁВА** (1820–1879), русского историка

17 **105** лет со дня рождения **ЛИДИИ ВИДЕМАН** (1920–2019), финской лыжницы

18 **105** лет со дня рождения **ИОАННА ПАВЛА II** (КАРОЛЯ ВОЙТЫЛЫ; 1920–2005), Папы Римского, главы Римско-католической церкви

19 **245** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ИВАНОВИЧА УТКИНА** (1780–1863), русского рисовальщика и гравёра

19 **135** лет со дня рождения **ХО ШИ МИНА** (НГУЕНА ТАТА ТХАНЯ; 1890–1969), вьетнамского политического деятеля

19 **115** лет со дня рождения **РАСУЛА РЗА** (РАСУЛА ИБРАГИМА ОГЛЫ РЗАЕВА; 1910–1981), азербайджанского поэта и драматурга

19 **95** лет со дня рождения **ЛЕОНИДА ВЛАДИМИРОВИЧА ХАРИТОНОВА** (1930–1987), русского актёра театра и кино

20 **195** лет со дня рождения **ГЕКТОРА МАЛО** (1830–1907), французского писателя

20 Всемирный день **ПЧЁЛ**

21 **170** лет со дня рождения **ЭМИЛЯ ВЕРХАРНА** (1855–1916), бельгийского поэта

21 Всемирный день **КУЛЬТУРНОГО РАЗНООБРАЗИЯ** во имя диалога и развития

23 **115** лет со дня рождения **АРТИ ШОУ** (1910–2004), американского джазового кларнетиста

23 **95** лет со дня рождения **ВИТАЛИЯ ЯКОВЛЕВИЧА ВУЛЬФА** (1930–2011), советского и российского искусствоведа, переводчика, критика

24 **ДЕНЬ СЛАВЯНСКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ И КУЛЬТУРЫ**

24 **195** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ КОНДРАТЬЕВИЧА САВРАСОВА** (1830–1897), русского художника-пейзажиста

24 **120** лет со дня рождения **МИХАИЛА АЛЕКСАНДРОВИЧА ШОЛОХОВА** (1905–1984), русского писателя

24 **100** лет со дня выхода из печати первого номера газеты **«КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА»** (1925)

24 **85** лет со дня рождения **ИОСИФА АЛЕКСАНДРОВИЧА БРОДСКОГО** (1940–1996), русского и американского поэта

27 **ВСЕРОССИЙСКИЙ ДЕНЬ БИБЛИОТЕК**

27 **135** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА ВАСИЛЬЕВИЧА ИВАНОВА** (1890–1915), чувашского поэта

27 **65** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА БАШЛАЧЁВА** (1960–1988), русского поэта, барда, рок-музыканта

28 **285** лет со дня рождения **ФЕДОТА ИВАНОВИЧА ШУБИНА** (1740–1805), русского скульптора

29 **145** лет со дня рождения **ОСВАЛЬДА АРНОЛЬДА**

ГОТТФРИДА ШПЕНГЛЕРА (1880–1936), немецкого философа

29 **115** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ИВАНОВИЧА ЛАКТИОНОВА** (1910–1972), советского живописца и графика

31 **95** лет со дня рождения **КЛИНА ИСТВУДА** (1930), американского актёра, режиссёра

31 **70** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА БОРИСОВИЧА КУЗЬМИНА** (1955), российского музыканта

31 Всемирный день без **ТАБАКА**

ИЮНЬ

1 **105** лет со дня рождения **ДАВИДА САМУИЛОВИЧА САМОЙЛОВА** (КАУФМАНА; 1920–1990), русского поэта

1 **70** лет со дня рождения **ЕВГЕНИИ ПАВЛОВНЫ СИМОНОВОЙ** (1955), российской актрисы

1 **65** лет со дня рождения **ОЛЬГИ БОРИСОВНЫ КОРМУХИНОЙ** (1960), российской эстрадной певицы

1 **65** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ЕВГЕНЬЕВИЧА КРУТОВА** (1960–2012), российского хоккеиста, тренера

1 **60** лет со дня рождения **ЛАРИСЫ ЕВГЕНЬЕВНЫ ЛАЗУТИНОЙ** (1965), российской лыжницы

1 Всемирный день **РОДИТЕЛЕЙ**

2 **185** лет со дня рождения **ТОМАСА ХАРДИ** (ГАРДИ; 1840–1928), английского писателя

3 (3.07) **100** лет со дня рождения **АНАТОЛИЯ ВАСИЛЬЕВИЧА ЭФРОСА** (НАТАНА ИСААКОВИЧА; 1925–1987), русского режиссёра

3 Всемирный день **ВЕЛОСИПЕДА**

4 **95** лет со дня рождения **ВИКТОРА ВАСИЛЬЕВИЧА ТИХОНОВА** (1930–2014), российского тренера

5 **220** лет со дня рождения **ПЕТРА КАРЛОВИЧА КЛОДТА** (КЛОДТА ФОН ЮРГЕНСБУРГА; 1805–1867), русского скульптора

5 **125** лет со дня рождения **ДЕННИСА ГАБОРА** (1900–1979), венгерского физика

5 Всемирный день **ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ**

6 **150** лет со дня рождения **ПАУЛЯ ТОМАСА МАННА** (1875–1955), немецкого писателя

7 Всемирный день **БЕЗОПАСНОСТИ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ**

8 **400** лет со дня рождения **ДЖОВАННИ ДОМЕНИКО КАССИНИ** (1625–1712), итальянского и французского астронома

8	**215** лет со дня рождения **РОБЕРТА АЛЕКСАНДЕРА ШУМАНА** (1810–1856), немецкого композитора, музыкального критика
8	**115** со дня рождения **ДЖОНА ВУДА КЭМПБЕЛЛА-младшего** (1910-1971), американского писателя, редактора
8	Всемирный день **ОКЕАНОВ**
9	**160** со дня рождения **КАРЛА НИЛЬСЕНА** (1865–1931), датского композитора, скрипача, дирижёра
10	**95** лет со дня рождения **ИЛЬИ СЕРГЕЕВИЧА ГЛАЗУНОВА** (1930–2017), российского художника
11	**115** лет со дня рождения **ЖАКА ИВА КУСТО** (1910–1997), французского исследователя мирового океана
11	**100** лет со дня рождения **УИЛЬЯМА СТАЙРОНА** (1925–2006), американского писателя
11	**55** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ЛИТВИНОВА** (ВЕНИ Д’РКИНА; 1970–1999), русского поэта, музыканта
12	**105** лет со дня рождения **ЛАЗАРЯ ВИКТОРОВИЧА КАРЕЛИНА** (КАЦА; 1920–2005), русского писателя
12	**105** лет с начала эксплуатации **ПАНАМСКОГО КАНАЛА** (1920), искусственного водного пути
12	**110** лет со дня рождения **ДЭВИДА РОКФЕЛЛЕРА** (1915–2017), американского финансиста, банкира
12	**75** лет со дня рождения **ВЯЧЕСЛАВА ИВАНОВИЧА ПОЛУНИНА** (1950), российского эстрадного артиста, клоуна-мима
13	**170** лет со дня рождения **ЛЬВА МИХАЙЛОВИЧА ЛОПАТИНА** (1855–1920), русского философа, психолога
13	**85** лет со дня рождения **ГОЙКО МИТИЧА** (1940), югославского и германского актёра, режиссёра и каскадёра
14	**190** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ГРИГОРЬЕВИЧА РУБИНШТЕЙНА** (1835–1881), русского композитора, пианиста, дирижёра
14	Всемирный день **ДОНОРА** крови
15	**105** лет со дня рождения **АЛЛЫ АЛЕКСАНДРОВНЫ КАЗАНСКОЙ** (1920–2008), российской актрисы
15	**85** лет со дня рождения **ГРИГОРИЯ ИЗРАИЛЕВИЧА ГОРИНА** (1940–2000), российского драматурга, прозаика
16	**75** лет со дня рождения **МИТХУНА ЧАКРАБОРТИ** (1950), индийского актёра
17	Всемирный день борьбы с **ОПУСТЫНИВАНИЕМ** и **ЗАСУХОЙ**
18	**90** лет со дня рождения **ЮРИЯ МЕФОДЬЕВИЧА СОЛОМИНА** (1935–2024), российского актёра
18	День устойчивой **ГАСТРОНОМИИ**

19 **80** лет со дня рождения **НАТАЛЬИ ИГОРЕВНЫ СЕЛЕЗНЁВОЙ** (1945), российской актрисы театра и кино

20 **85** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА БОРИСОВИЧА КОРЕНЕВА** (1940–2021), российского актёра театра и кино

21 **120** лет со дня рождения **ЖАНА ПОЛЯ САРТРА** (1905–1980), французского философа, писателя

21 **115** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ТРИФОНОВИЧА ТВАРДОВСКОГО** (1910–1971), русского поэта и прозаика

21 **90** лет со дня рождения **ФРАНСУАЗЫ САГАН** (ФРАНСУАЗЫ КУАРЕ; 1935–2004), французской писательницы

21 Международный день празднования **СОЛНЦЕСТОЯНИЯ**

21 Международный день **ЙОГИ**

22 **75** лет со дня рождения **СВЕТЛАНЫ НИКОЛАЕВНЫ КРЮЧКОВОЙ** (1950), российской актрисы театра и кино

23 **170** лет со дня рождения **ЛИДИИ ПЕТРОВНЫ ЦЕРАСКОЙ** (1855–1931), русского учёного-астронома

24 **80** лет со дня проведения **ПАРАДА ПОБЕДЫ** (1945) на Красной площади в Москве

25 День **МОРЯКА**

26 Международный день борьбы со **ЗЛОУПОТРЕБЛЕНИЕМ НАРКОТИЧЕСКИМИ СРЕДСТВАМИ** и их незаконным оборотом

27 **85** лет со дня рождения **БОРИСА АЛЕКСЕЕВИЧА ХМЕЛЬНИЦКОГО** (1940–2008), российского актёра театра и кино, композитора

28 **125** лет со дня рождения **ЛЕОНА КРУЧКОВСКОГО** (1900–1962), польского драматурга

29 **125** лет со дня рождения **АНТУАНА ДЕ СЕНТ-ЭКЗЮПЕРИ** (1900–1944), французского писателя

29 Международный день **ТРОПИКОВ**

30 **130** лет со дня рождения **БОРИСА СЕРГЕЕВИЧА РОМАШОВА** (1895–1958), русского драматурга, режиссёра

30 Международный день **АСТЕРОИДА**

ИЮЛЬ

1 **100** лет со дня рождения **КЛАРЫ СТЕПАНОВНЫ ЛУЧКО** (1925–2005), российской актрисы

2 **100** лет со дня рождения **ПАТРИСА ЭМЕРИ ЛУМУМБЫ** (1925–1961), политического и государственного деятеля, поэта

2 **95** лет со дня рождения **ИИ АЛЕКСЕЕВНЫ АРЕПИНОЙ** (1930–2003), российской актрисы театра и кино

3 **125** лет со дня рождения **МАРГАРИТЫ ИВАНОВНЫ РУДОМИНО** (1900–1990), русского библиотечного деятеля

3 **95** лет со дня рождения **КАРЛОСА КЛАЙБЕРА** (1930–2004), австрийского дирижёра

4 **415** лет со дня рождения **ПОЛЯ СКАРРОНА** (1610–1660), французского писателя

4 **235** лет со дня рождения **ДЖОРДЖА ЭВЕРЕСТА** (1790–1866), английского географа, геодезиста

4 **95** лет со дня рождения **ФРУНЗИКА МУШЕГОВИЧА МКРТЧЯНА** (МГЕРА, РУНЗИКА; 1930–1993), армянского актёра

6 **100** лет со дня рождения **БИЛЛА ХЕЙЛИ** (1925–1981), американского рок-музыканта

7 **165** лет со дня рождения **ГУСТАВА МАЛЕРА** (1860–1911), австрийского композитора, дирижёра

7 **85** лет со дня рождения **РИНГО СТАРРА** (1940), британского музыканта, автора песен, актёра

8 **110** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ НИКОЛАЕВИЧА КРЮКОВА** (1915–1993), русского актёра театра и кино

8 **75** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА АРКАДЬЕВИЧА РАЙКИНА** (1950), российского актёра театра и кино, режиссёра

9 **175** лет со дня рождения **ИВАНА МИНЧЕВА ВАЗОВА** (1850–1921), болгарского писателя, общественного деятеля

10 **260** лет со дня рождения **ПЕТРА ИВАНОВИЧА БАГРАТИОНА** (1765–1812), русского полководца

10 **195** лет со дня рождения **ЖАКОБА АБРААМА КАМИЛЯ ПИССАРРО** (1830–1903), французского художника

10 **135** лет со дня рождения **ВЕРЫ МИХАЙЛОВНЫ ИНБЕР** (1890–1972), русской поэтессы

10 **120** лет со дня рождения **ЛЬВА АБРАМОВИЧА КАССИЛЯ** (1905–1970), русского писателя

10 **110** лет со дня рождения **СОЛА БЕЛЛОУ** (1915–2005), американского писателя

11 **105** лет со дня рождения **ЮЛА БРИННЕРА** (ЮЛИЯ БОРИСОВИЧА БРИНЕРА; 1920–1985), американского актёра театра и кино

11 **85** лет со дня рождения **ЕЛЕНЫ АНТОНОВНЫ КАМБУРОВОЙ** (1940), российской эстрадной певицы

11 **65** лет со дня рождения **АНТОНА ОЛЕГОВИЧА ТАБАКОВА** (1960), российского актёра

11 Всемирный день **НАРОДОНАСЕЛЕНИЯ**

12 **295** лет со дня рождения **ДЖОЗАЙИ УЭДЖВУДА** (ВЕДЖВУДА; 1730–1795), английского художника

12	**65** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ВАЦЛАВОВИЧА ДВОРЖЕЦКОГО** (1960–1999), российского актёра театра и кино
13	**105** лет со дня рождения **АРКАДИЯ ГРИГОРЬЕВИЧА АДАМОВА** (ГИБСА; 1920–1991), русского писателя детективного жанра
15	**85** лет со дня рождения **ВАЛЕРИЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА ФОКЕЕВА** (1940–2016), российского библиографоведа
15	**80** лет со дня рождения **ЮРИЯ ШМИЛЬЕВИЧА АЙЗЕНШПИСА** (1945–2005), российского музыканта, продюсера
15	Всемирный день **НАВЫКОВ** молодёжи
17	**105** лет со дня рождения **ХУАНА АНТОНИО САМАРАНЧА** (1920–2010), испанского спортивного деятеля, дипломата
17	**90** лет со дня рождения **ДОНАЛЬДА САЗЕРЛЕНДА** (1935–2024), канадского актёра, продюсера
17	**80** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ЛЬВОВИЧА РЫБНИКОВА** (1945), российского композитора
18 (28)	**390** лет со дня рождения **РОБЕРТА ГУКА** (1635–1703), английского учёного, естествоиспытателя и изобретателя
18	**130** лет со дня рождения **ОЛЬГИ АЛЕКСАНДРОВНЫ СПЕСИВЦЕВОЙ** (1895–1991), русской балерины
18	**125** лет со дня рождения **НАТАЛИ САРРОТ** (НАТАЛЬИ ИЛЬИНИЧНЫ ЧЕРНЯК; 1900–1999), французской писательницы
18	**100** лет со дня рождения **АНАТОЛИЯ АНДРЕЕВИЧА АНАНЬЕВА** (1925–2001), российского писателя
19	**115** лет со дня рождения **ФРАНСИСКО КОЛОАНЕ** (1910–2002), чилийского писателя
19	**90** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ БОРИСОВИЧА ЛИВАНОВА** (1935), российского актёра, режиссёра
20	**135** лет со дня рождения **ДЖОРДЖО МОРАНДИ** (1890–1964), итальянского живописца, графика
20	**95** лет со дня рождения **ОЛЕГА АНДРЕЕВИЧА АНОФРИЕВА** (1930–2018), российского актёра
20	**85** лет со дня рождения **ДАВИДА ФЁДОРОВИЧА ТУХМАНОВА** (1940), российского композитора, пианиста, дирижёра
21	**405** лет со дня рождения **ЖАНА ПИКАРА** (1620–1682), французского астронома
21	**190** лет со дня рождения **ДЕЗИРЕ АРТО** (1835–1907), французской певицы
21	**100** лет со дня рождения **ГЛЕБА АЛЕКСАНДРОВИЧА**

СТРИЖЕНОВА (1925–1985), русского актёра театра и кино

22 **130** лет со дня рождения **ПАВЛА ОСИПОВИЧА СУХОГО** (1895–1975), русского конструктора

22 **70** лет со дня рождения **УИЛЛЕМА ДЕФО** (1955), американского актёра театра и кино

23 **110** лет со дня рождения **МИХАИЛА ЛЬВОВИЧА МАТУСОВСКОГО** (1915–1990), русского поэта

24 **165** лет со дня рождения **АЛЬФОНСА МАРИИ МУХИ** (1860–1939), чешского живописца, театрального художника

25 **450** лет со дня рождения **КРИСТОФА ШЕЙНЕРА** (1575–1650), немецкого астронома, физика, математика

26 **150** лет со дня рождения **КАРЛА ГУСТАВА ЮНГА** (1875–1961), швейцарского психолога

26 **140** лет со дня рождения **АНДРЕ МОРУА** (ЭМИЛЯ САЛОМОНА ВИЛЬГЕЛЬМА ЭРЗОГА; 1885–1967), французского писателя

28 **125** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА АДОЛЬФОВИЧА ШНЕЙДЕРОВА** (1900–1973), русского путешественника, режиссёра

28 Всемирный день борьбы с **ГЕПАТИТОМ**

29 **120** лет со дня рождения **КЛАРЫ БОУ** (1905–1965), американской актрисы

29 **110** лет со дня рождения **ПАВЛА ПЕТРОВИЧА КАДОЧНИКОВА** (1915–1988), русского актёра театра и кино, режиссёра

29 **100** лет со дня рождения **МИКИСА ТЕОДОРАКИСА** (1925–2021), греческого композитора

30 **225** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ФОМИЧА ВЕЛЬТМАНА** (1800–1870), русского картографа, лингвиста, писателя

30 **80** лет со дня рождения **ДЭВИДА СЭНБОРА** (1945–2024), американского саксофониста, композитора

30 Международный день **ДРУЖБЫ**

31 **145** лет со дня рождения **ПРЕМЧАНДА** (ДХАНПАТРАЯ ШРИВАСТАВА; 1880–1936), индийского писателя, публициста

31 **95** лет со дня рождения **ОЛЕГА КОНСТАНТИНОВИЧА ПОПОВА** (1930–2016), русского артиста цирка

31 **80** лет со дня рождения **ЛЕОНИДА АРКАДЬЕВИЧА ЯКУБОВИЧА** (1945), российского актёра, продюсера, телеведущего

31 **60** лет со дня рождения **ДЖОАН КЭТЛИН РОУЛИНГ** (1965), английской писательницы

АВГУСТ

1	**120** лет со дня рождения **АДЫ ИГНАТЬЕВНЫ ВОЙЦИК** (1905–1982), русской киноактрисы
2	**120** лет со дня рождения **МИРНЫ ЛОЙ** (МИРНЫ АДЕЛЬ УИЛЬЯМС; 1905–1993), американской киноактрисы
2	**80** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ ВИКТОРОВИЧА МОВСЕСЯНА** (1945–2011), советского и российского композитора-песенника
3	**120** лет со дня рождения **БОРИСА ВАСИЛЬЕВИЧА КУРЧАТОВА** (1905–1972), руского радиохимика
3	**115** лет со дня рождения **ВАЦЛАВА ЯНОВИЧА ДВОРЖЕЦКОГО** (1910–1993), русского актёра
3	**115** лет со дня рождения **ДОНАЛЬДА БИССЕТА** (1910–1995), английского детского писателя, художника, киноактёра
3	**90** лет со дня рождения **МАРИИ ЛУКЬЯНОВНЫ БИЕШУ** (1935–2012), молдавской оперной и камерной певицы
4	**130** лет со дня рождения **СОФЬИ ВЛАДИМИРОВНЫ ГИАЦИНТОВОЙ** (1895–1982), русской актрисы
4	**120** лет со дня рождения **БОРИСА АЛЕКСАНДРОВИЧА АЛЕКСАНДРОВА** (1905–1994), русского композитора, дирижёра
5	**175** лет со дня рождения **АНРИ РЕНЕ АЛЬБЕРА ГИ ДЕ МОПАССАНА** (АНРИ-РЕНЕ-АЛЬБЕРА; 1850–1893), французского писателя
5	**135** лет со дня рождения **НАУМА ГАБО** (НАУМА БОРИСОВИЧА ПЕВЗНЕРА; 1890–1977), русского и американского художника, скульптора, архитектора
5	**95** лет со дня рождения **НИЛА АРМСТРОНГА** (1930–2012), американского астронавта НАСА
7	**70** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ГЕОРГИЕВИЧА СОРОКИНА** (1955), российского писателя и сценариста
7	**65** лет со дня рождения **ДЭВИДА УИЛЬЯМА ДУХОВНЫ** (1960), американского киноактёра, режиссёра, сценариста, музыканта
9	**95** лет со дня рождения **ЮРИЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА ГУЛЯЕВА** (1930–1986), русского эстрадного и оперного певца, композитора
9	Международный день **КОРЕННЫХ НАРОДОВ МИРА**
10	**180** лет со дня рождения **АБАЯ КУНАНБАЕВА** (1845–1904), казахского поэта-просветителя
10	**160** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА КОНСТАНТИНОВИЧА ГЛАЗУНОВА** (1865–1936), русского

композитора, дирижёра

10 **85** лет со дня рождения **ВЕНИАМИНА БОРИСОВИЧА СМЕХОВА** (1940), российского актёра

10 **80** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА АРТЁМОВИЧА АДАБАШЬЯНА** (1945), российского сценариста, художника, актёра

11 **140** лет со дня рождения **СОФИИ ЯКОВЛЕВНЫ ПАРНОК** (1885–1933), русской поэтессы и переводчицы

11 **80** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ГЕОРГИЕВИЧА МИГУЛИ** (1945–1996), российского композитора, пианиста, вокалиста

12 **205** лет со дня рождения **АВДОТЬИ ЯКОВЛЕВНЫ ПАНАЕВОЙ** (1820–1893), русской писательницы

12 Международный день **МОЛОДЁЖИ**

14 **165** лет со дня рождения **ЭРНЕСТА СЕТОНА-ТОМПСОНА** (1860–1946), канадского писателя

14 **160** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ СЕРГЕЕВИЧА МЕРЕЖКОВСКОГО** (1865–1941), русского писателя, поэта, критика

14 **150** лет со дня рождения **МСТИСЛАВА ВАЛЕРИАНОВИЧА ДОБУЖИНСКОГО** (1875–1957), русского художника

14 **105** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ТИМОФЕЕВИЧА ГРЕБЕННИКОВА** (1920–1988), русского поэта-песенника

15 **80** лет со дня рождения **ЕКАТЕРИНЫ СЕРГЕЕВНЫ ВАСИЛЬЕВОЙ** (1945), российской актрисы

16 **380** лет со дня рождения **ЖАНА ДЕ ЛАБРЮЙЕРА** (1645–1696), французского писателя-моралиста

16 **180** лет со дня рождения **ГАБРИЭЛЯ ИОНАСА ЛИППМАНА** (1845–1921), французского физика

16 **100** лет со дня рождения **РАДИЯ ПЕТРОВИЧА ПОГОДИНА** (1925–1993), русского писателя, поэта, сценариста

17 **90** лет со дня рождения **ОЛЕГА ПАВЛОВИЧА ТАБАКОВА** (1935–2018), российского актёра, режиссёра

18 **275** лет со дня рождения **АНТОНИО САЛЬЕРИ** (1750–1825), итальянского композитора, дирижёра

19 **245** лет со дня рождения **ПЬЕРА ЖАНА де БЕРАНЖЕ** (1780–1857), французского поэта

19 **195** лет со дня рождения **ЮЛИУСА ЛОТАРА МЕЙЕРА** (1830–1895), немецкого химика

19 Всемирный день **ГУМАНИТАРНОЙ ПОМОЩИ**

21 **300** лет со дня рождения **ЖАНА БАТИСТА ГРЁЗА** (1725–1805), французского художника

21 **165** лет со дня рождения **ЛЕОНИДА ПЕТРОВИЧА РАДИНА** (1860–1900), русского поэта, революционера

21 **90** лет со дня рождения **ЮРИЯ СЕРГЕЕВИЧА ЭНТИНА** (1935), российского поэта-песенника, драматурга, сценариста

22 **110** лет со дня рождения **МИХАИЛА ГРИГОРЬЕВИЧА ЯРОШЕВСКОГО** (1915–2001), российского психолога

22 **105** лет со дня рождения **РЕЯ ДУГЛАСА БРЭДБЕРИ** (1920–2012), американского писателя

23 **145** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА СТЕПАНОВИЧА ГРИНА** (1880–1932), русского писателя

24 **180** лет со дня рождения **ЛЬВА СЕРГЕЕВИЧА ГОЛИЦЫНА** (1845–1915), русского винодела

25 **495** лет со дня рождения **ИВАНА IV ВАСИЛЬЕВИЧА** (ГРОЗНОГО; 1530–1584), русского царя

25 **155** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА МИХАЙЛОВИЧА ЛОВЯГИНА** (1870–1925), русского книговеда, библиографа, библиотековеда

25 **95** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ НИКОЛАЕВИЧА ДАНЕЛИЯ** (1930–2019), российского кинорежиссёра

25 **95** лет со дня рождения **ТОМАСА ШОНА КОННЕРИ** (1930–2020), британского и американского актёра, продюсера

26 **285** лет со дня рождения **ЖОЗЕФА-МИШЕЛЯ МОНГОЛЬФЬЕ** (1740–1810), одного из изобретателей воздушного шара

26 **145** лет со дня рождения **ГИЙОМА АПОЛЛИНЕРА** (1880–1918), французского поэта, критика

26 **140** лет со дня рождения **ЖЮЛЯ РОМЕНА** (ЛУИ АНРИ ФАРИГУЛЯ; 1885–1972), французского писателя

26 **115** лет со дня рождения **МАТЕРИ ТЕРЕЗЫ КАЛЬКУТТСКОЙ** (1910–1997), католической монахини, основательницы Ордена милосердия

26 **110** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА ГЕОРГИУ** (1915–1991), русского актёра кино, озвучивания и дубляжа

26 **100** лет со дня рождения **ПЕТРА ЕФИМОВИЧА ТОДОРОВСКОГО** (1925–2013), российского режиссёра, сценариста, актёра

27 **255** лет со дня рождения **ГЕОРГА ВИЛЬГЕЛЬМА ФРИДРИХА ГЕГЕЛЯ** (1770–1831), немецкого философа

27 **135** лет со дня рождения **МАН РЭЯ** (ЭММАНУЭЛЯ РАДНИЦКОГО; 1890–1976), французского и американского художника, фотографа, кинорежиссёра

27 **95** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА АЛЕКСЕЕВИЧА АНДРЕЕВА** (1930–2020), российского актёра, режиссёра

28 **100** лет со дня рождения **АРКАДИЯ НАТАНОВИЧА**

СТРУГАЦКОГО (1925–1991), русского писателя

28 **100** лет со дня рождения **ЮРИЯ ВАЛЕНТИНОВИЧА ТРИФОНОВА** (1925–1981), русского писателя

28 **185** лет со дня рождения **ПАВЛА АЛЕКСАНДРОВИЧА БРЮЛЛОВА** (1840 –1914), русского живописца-пейзажиста

29 **110** лет со дня рождения **ИНГРИД БЕРГМАН** (1915–1982), шведской и американской актрисы

29 **105** лет со дня рождения **ЧАРЛИ ПАРКЕРА** (ЧАРЛЬЗА; 1920–1955), американского джазового саксофониста, композитора

30 **165** лет со дня рождения **ИСААКА ИЛЬИЧА ЛЕВИТАНА** (1860–1900), русского художника

30 **105** лет со дня рождения **ЛЕОНИДА АРОНОВИЧА ШВАРЦМАНА** (1920–2022), российского режиссёра-мультипликатора

31 **155** лет со дня рождения **МАРИИ МОНТЕССОРИ** (1870–1952), итальянского врача, педагога

СЕНТЯБРЬ

1 **170** лет со дня рождения **ИННОКЕНТИЯ ФЁДОРОВИЧА АННЕНСКОГО** (1855–1909), русского поэта

1 **150** лет со дня рождения **ЭДГАРА РАЙСА БЕРРОУЗА** (1875–1950), американского писателя

1 **90** лет со дня рождения **СЕЙДЗИ ОДЗАВЫ** (1935–2024), японского режиссёра

2 **220** лет со дня рождения **ЭСТЕБАНА ХОСЕ ЭЧЕВЕРРИА** (1805–1851), аргентинского поэта, писателя, социолога

2 **175** лет со дня рождения **ЮДЖИНА ФИЛДА** (1850–1895), американского писателя

2 **95** лет со дня рождения **АНДРЕЯ ПАВЛОВИЧА ПЕТРОВА** (1930–2006), российского композитора

2 **90** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНА ИОСИФОВИЧА ГАФТА** (1935–2020), российского актёра

4 **150** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ЕВГЕНЬЕВИЧА ЛАНСЕРЕ** (1875–1946), русского художника

5 **290** лет со дня рождения **ИОГАННА КРИСТИАНА БАХА** (1735–1782), немецкого композитора и пианиста

5 **120** лет со дня рождения **АРТУРА КЕСТЛЕРА** (1905–1983), британского писателя и журналиста

5 Международный день **БЛАГОТВОРИТЕЛЬНОСТИ**

7 **155** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ИВАНОВИЧА КУПРИНА** (1870–1938), русского писателя

8 **65** лет со дня рождения **ИИ БОРИСОВНЫ НИНИДЗЕ** (1960),

	грузинской и российской актрисы театра и кино
8	Международный день **ГРАМОТНОСТИ**
9	**105** лет со дня рождения **АФАНАСИЯ ДМИТРИЕВИЧА САЛЫНСКОГО** (1920–1993), русского драматурга
9	**95** лет со дня рождения **НАДЕЖДЫ ВАСИЛЬЕВНЫ РУМЯНЦЕВОЙ** (1930–2008), российской актрисы
10	**70** лет со дня рождения **ЛАРИСЫ АЛЕКСАНДРОВНЫ ДОЛИНОЙ** (1955), российской эстрадной джазовой певицы
10	Всемирный день **ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ САМОУБИЙСТВ**
11	**325** лет со дня рождения **ДЖЕЙМСА ТОМСОНА** (1700–1748), шотландского поэта
11	**90** лет со дня рождения **ГЕРМАНА СТЕПАНОВИЧА ТИТОВА** (1935–2000), российского лётчика-космонавта
13	**90** лет со дня рождения **АЛЬБЕРТА АНАТОЛЬЕВИЧА ЛИХАНОВА** (1935–2021), российского писателя
14	**85** лет со дня рождения **ЮЛИИ ВОЗНЕСЕНСКОЙ** (ЮЛИИ НИКОЛАЕВНЫ ОКУЛОВОЙ; 1940–2015), российской писательницы православного направления
15	**135** лет со дня рождения **АГАТЫ КРИСТИ** (АГАТЫ МЭРИ КЛАРИССЫ МАЛЛОУЭН; 1890–1976), английской писательницы
15	**100** лет со дня рождения **КИРИЛЛА ЮРЬЕВИЧА ЛАВРОВА** (1925–2007), российского актёра
16	**100** лет со дня рождения **БИ БИ КИНГА** (1925–2015), американского блюзового гитариста, певца
16	**80** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ВАГАНОВИЧА ПЕТРОСЯНА** (1945), российского артиста эстрады
16	Международный день охраны **ОЗОНОВОГО СЛОЯ**
18	**140** лет со дня рождения **УЗЕИРА АБДУЛА ГУСЕЙНА оглы ГАДЖИБЕКОВА** (1885–1948), азербайджанского композитора
18	**120** лет со дня рождения **ГРЕТЫ ГАРБО** (Густафсон; 1905–1990), американской актрисы
19	**105** лет со дня рождения **КАРЭНА СУРЕНОВИЧА ХАЧАТУРЯНА** (1920–2011), российского композитора
21	**265** лет со дня рождения **ИВАНА ИВАНОВИЧА ДМИТРИЕВА** (1760–1837), русского поэта, государственного деятеля
21	Международный день **МИРА**
22	**150** лет со дня рождения **МИКАЛОЮСА КОНСТАНТИНАСА ЧЮРЛЁНИСА** (1875–1911), литовского художника и композитора
22	**125** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ИВАНОВИЧА ОЖЕГОВА** (1900–1964), русского языковеда
23	**105** лет со дня рождения **ЛЮДМИЛЫ ВЛАДИМИРОВНЫ**

КРУТИКОВОЙ-АБРАМОВОЙ (1920–2017), российской писательницы, литературного критика

23 Международный день **ЖЕСТОВЫХ ЯЗЫКОВ**

24 **475** лет со дня рождения **ТАНА СЯНЬЦЗУ** (1550–1616), китайского драматурга, поэта

24 **80** лет со дня рождения **ЛАРИСЫ АЛЕКСЕЕВНЫ РУБАЛЬСКОЙ** (1945), российской поэтессы

25 **195** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА ДМИТРИЕВИЧА ФЛАВИЦКОГО** (1830–1866), русского художника

25 **105** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ФЁДОРОВИЧА БОНДАРЧУКА** (1920–1994), русского актёра, кинорежиссёра

25 Всемирный день **МОРЯ** (последний четверг сентября)

26 **220** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ ВЛАДИМИРОВИЧА ВЕНЕВИТИНОВА** (1805–1827), русского поэта

26 **140** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ВАСИЛЬЕВИЧА ГЕРАСИМОВА** (1885–1964), русского художника

26 **110** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ СЕРГЕЕВИЧА СМИРНОВА** (1915–1976), русского писателя, одного из инициаторов создания Музея обороны Брестской крепости

27 Всемирный день **ТУРИЗМА**

28 Международный день **ВСЕОБЩЕГО ДОСТУПА** к **ИНФОРМАЦИИ**

28 Всемирный день **БОРЬБЫ ПРОТИВ БЕШЕНСТВА**

29 **230** лет со дня рождения **КОНДРАТИЯ ФЁДОРОВИЧА РЫЛЕЕВА** (1795–1826), русского поэта

29 **215** лет со дня рождения **ЭЛИЗАБЕТ ГАСКЕЛЛ** (1810–1865), английской писательницы

30 **150** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ НИКОЛАЕВИЧА СЕРГЕЕВА-ЦЕНСКОГО** (1875–1958), русского писателя

30 **100** лет со дня рождения **ВЕРЫ КУЗЬМИНИЧНЫ ВАСИЛЬЕВОЙ** (1925–2023), российской актрисы

30 Международный день **ПЕРЕВОДА**

ОКТЯБРЬ

1 **95** лет со дня рождения **РИЧАРДА СЕНТ-ДЖОН ХАРРИСА** (1930–2002), ирландского актёра, продюсера, музыканта

1 Международный день **ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ**

2 Международный день **НЕНАСИЛИЯ**

3 **130** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ АЛЕКСАНДРОВИЧА ЕСЕНИНА** (1895–1925), русского поэта

3 **125** лет со дня рождения **ТОМАСА КЛЕЙТОНА ВУЛФА** (1900–1938), американского писателя

3 **90** лет со дня рождения **АРМЕНА БОРИСОВИЧА ДЖИГАРХАНЯНА** (1935–2020), армянского и российского актёра

4 **305** лет со дня рождения **ДЖОВАННИ БАТТИСТЫ ПИРАНЕЗИ** (1720–1778), итальянского гравёра и архитектора

4 **130** лет со дня рождения **РИХАРДА ЗОРГЕ** (1895–1944), немецкого журналиста, русского разведчика

4 **100** лет со дня рождения **МАРЛЕНА МАРТЫНОВИЧА ХУЦИЕВА** (1925–2019), российского режиссёра, сценариста

5 Всемирный день **УЧИТЕЛЯ**

6 **85** лет со дня рождения **ЮОЗАСА СТАНИСЛАВАСА БУДРАЙТИСА** (1940), литовского актёра театра и кино

7 **140** лет со дня рождения **НИЛЬСА ХЕНРИКА ДАВИДА БОРА** (1885–1962), датского физика

7 **110** лет со дня рождения **МАРГАРИТЫ ИОСИФОВНЫ АЛИГЕР** (ЗЕЙЛИГЕР; 1915–1992), русской поэтессы, переводчика

8 **105** лет со дня рождения **ФРЭНКА ГЕРБЕРТА** (ФРАНКЛИНА ПАТРИКА ГЕРБЕРТА-мл.; 1920–1986), американского писателя-фантаста

8 **100** лет со дня рождения **АНДРЕЯ ДОНАТОВИЧА СИНЯВСКОГО** (1925–1997), русского писателя, литературоведа

9 **190** лет со дня рождения **КАМИЛЯ СЕН-САНСА** (1835–1921), французского композитора и музыковеда

9 **85** лет со дня рождения **ДЖОННА ЛЕННОНА** (1940–1980), британского рок-музыканта

9 Всемирный день **ПОЧТЫ**

10 Всемирный день **ПСИХИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ**

11 **140** лет со дня рождения **ФРАНСУА ШАРЛЯ МОРИАКА** (1885–1970), французского писателя

11 Международный день **ДЕВОЧЕК**

12 **675** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ ИВАНОВИЧА ДОНСКОГО** (1350–1389), великого князя Московского и Владимирского

12 **90** лет со дня рождения **ЛУЧАНО ПАВАРОТТИ** (1935–2007), итальянского оперного певца

13 **145** лет со дня рождения **САШИ ЧЁРНОГО** (АЛЕКСАНДРА МИХАЙЛОВИЧА ГЛИКБЕРГА; 1880–1932), русского поэта

13 Международный день по **УМЕНЬШЕНИЮ ОПАСНОСТИ БЕДСТВИЙ**

13 **100** лет со дня рождения **МАРГАРЕТ ХИЛДЫ ТЭТЧЕР**

(1925–2013), английского государственного деятеля

14 **185** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ ИВАНОВИЧА ПИСАРЕВА** (1840–1868), русского публициста, литературного критика

14 **150** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ТИМОФЕЕВИЧА ГРИГОРЬЕВА** (1875–1953), русского писателя

14 **135** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ТИМОФЕЕВИЧА КИРИЛЛОВА** (1890–1937), русского поэта

14 **100** лет со дня рождения **НАУМА МОИСЕЕВИЧА КОРЖАВИНА** (МАНДЕЛЯ; 1925–2018), русского поэта, прозаика, переводчика

15 **220** лет со дня рождения **ВИЛЬГЕЛЬМА ФОН КАУЛЬБАХА** (1805–1874), немецкого художника, рисовальщика и живописца

15 **120** лет со дня рождения **ЧАРЛЗА ПЕРСИ СНОУ** (1905–1980), английского писателя-реалиста

15 Международный день **СЕЛЬСКИХ ЖЕНЩИН**

16 **115** лет со дня рождения **ЛИИ БОРИСОВНЫ ГЕРАСКИНОЙ** (1910–2010), русской детской писательницы

16 Всемирный день **ПРОДОВОЛЬСТВИЯ**

17 **155** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ПАВЛОВИЧА ЧАПЫГИНА** (1870–1937), русского писателя

17 **110** лет со дня рождения **АРТУРА МИЛЛЕРА** (1915–2005), американского драматурга

18 **440** лет со дня рождения **ГЕНРИХА ШЮТЦА** (1585–1672), немецкого композитора, органиста

18 **65** лет со дня рождения **ЖАН-КЛОДА ВАН ДАММА** (1960), американского актёра, сценариста, режиссёра

19 **205** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ ВАСИЛЬЕВИЧА ШУМСКОГО** (ЧЕСНОКОВА; 1820–1878), русского актёра

19 **105** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА ИВАНОВИЧА АБРАМОВА** (1920–2001), российского библиотековеда

20 **125** лет со дня рождения **ДЖЕКА ЛИНДСЕЯ** (1900–1990), английского и австралийского писателя

20 **90** лет со дня рождения **ЕРЕМЕЯ ИУДОВИЧА ПАРНОВА** (1935–2009), советского писателя-фантаста, кинодраматурга

20 **70** лет со дня рождения **ТОМАСА МОНТГОМЕРИ НЬЮМАНА** (1955), американского композитора

21 **125** лет со дня рождения **ВИКТОРА ЕФИМОВИЧА АРДОВА** (ЗИГБЕРМАНА; 1900–1976), русского писателя

21 **90** лет со дня рождения **БОРИСА АРЬЕВИЧА СЕМЕНОВКЕРА** (1935), российского библиографоведа

21 **80** лет со дня рождения **НИКИТЫ СЕРГЕЕВИЧА МИХАЛКОВА** (1945), российского актёра и режиссёра

22 **155** лет со дня рождения **ИВАНА АЛЕКСЕЕВИЧА БУНИНА**

(1870–1953), русского писателя, поэта

22 **100** лет со дня рождения **РОБЕРТА ЭРНЕСТА МИЛТОНА РАУШЕНБЕРГА** (1925–2008), американского художника

22 **100** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ МИХАЙЛОВИЧА ВИНОКУРОВА** (1925–1993), русского поэта

23 **120** лет со дня рождения **ФЕЛИКСА БЛОХА** (1905–1983), швейцарского физика

23 **105** лет со дня рождения **ДЖАННИ ФРАНЧЕСКО РОДАРИ** (1920–1980), итальянского детского писателя

23 **85** лет со дня рождения **ПЕЛЕ** (ЭДСОНА АРАНТЕСА ДЕ НАСИМЕНТУ; 1940–2022), бразильского футболиста

24 **150** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА ФЁДОРОВИЧА ЮОНА** (1875–1958), русского художника-живописца

24 **80** лет со дня основания (вступления Устава в силу) **ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЁННЫХ НАЦИЙ** (ООН; 1945)

25 **205** лет со дня рождения **МИХАИЛА МИХАЙЛОВИЧА ДОСТОЕВСКОГО** (1820–1864), русского писателя

25 **200** лет со дня рождения **ИОГАННА ШТРАУСА** (сына; 1825–1899), австрийского композитора

26 **340** лет со дня рождения **ДОМЕНИКО СКАРЛАТТИ** (1685–1757), итальянского композитора

26 **145** лет со дня рождения **АНДРЕЯ БЕЛОГО** (БОРИСА НИКОЛАЕВИЧА БАЕВА; 1880–1934), русского поэта

26 **145** лет со дня рождения **ДМИТРИЯ МИХАЙЛОВИЧА КАРБЫШЕВА** (1880–1945), советского военного деятеля, крупнейшего советского учёного — военного инженера, профессора Академии Генерального штаба РККА, Героя Советского Союза (1946, посмертно)

26 **100** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА КАРПОВИЧА ЖЕЛЕЗНИКОВА** (1925–2015), российского детского писателя, кинодраматурга

27 **170** лет со дня рождения **ИВАНА ВЛАДИМИРОВИЧА МИЧУРИНА** (1855–1935), русского биолога и селекционера

27 **125** лет со дня рождения **ЛИДИИ АНДРЕЕВНЫ РУСЛАНОВОЙ** (ПРАСКОВЬИ АНДРИАНОВНЫ ЛЕЙКИНОЙ-ГОРШЕНИНОЙ; 1900–1973), русской певицы

27 Всемирный день **АУДИОВИЗУАЛЬНОГО НАСЛЕДИЯ**

28 **70** лет со дня рождения **БИЛЛА ГЕЙТСА** (УИЛЬЯМА ГЕНРИ ГЕЙТСА III; 1955), американского предпринимателя и общественного деятеля, одного из создателей компании Microsoft

30 **65** лет со дня рождения **ДИЕГО АРМАНДО МАРАДОНЫ** (1960–2020), аргентинского футболиста

31 **230** лет со дня рождения **ДЖОНА КИТСА** (1795–1821), английского поэта

31 **210** лет со дня рождения **КАРЛА ТЕОДОРА ВИЛЬГЕЛЬМА ВЕЙЕРШТРАССА** (1815–1897), немецкого математика

31 Всемирный день **ГОРОДОВ**

НОЯБРЬ

3 **525** лет со дня рождения **БЕНВЕНУТО ЧЕЛЛИНИ** (1500–1571), итальянского скульптора

3 **130** лет со дня рождения **ЭДУАРДА ГЕОРГИЕВИЧА БАГРИЦКОГО** (ДЗЮБИНА; 1895–1934), русского поэта

4 **450** лет со дня рождения **ГВИДО РЕНИ** (1575–1642), итальянского живописца

5 **145** лет со дня рождения **МИХАИЛА САДОВЯНУ** (1880–1961), румынского писателя

6 **85** лет со дня рождения **АЛЛЫ ИЛЬИНИЧНЫ СУРИКОВОЙ** (1940), российского кинорежиссёра

6 **60** лет со дня рождения **МАРИНЫ АРНОЛЬДОВНЫ ХЛЕБНИКОВОЙ** (1965), российской эстрадной певицы

8 **170** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА АЛЕКСЕЕВИЧА ГИЛЯРОВСКОГО** (1855–1935), русского писателя, журналиста

8 **125** лет со дня рождения **МАРГАРЕТ МАНЕРЛИН МИТЧЕЛЛ** (1900–1949), американской писательницы

8 **90** лет со дня рождения **АЛЕНА ДЕЛОНА** (1935–2024), французского актёра

8 **65** лет со дня рождения **ОЛЕГА ЕВГЕНЬЕВИЧА МЕНЬШИКОВА** (1960), российского актёра театра и кино, режиссёра

9 **140** лет со дня рождения **ВЕЛИМИРА ХЛЕБНИКОВА** (ВИКТОРА ВЛАДИМИРОВИЧА; 1885–1922), русского поэта

10 **115** лет со дня рождения **ИГНАТИЯ ДМИТРИЕВИЧА РОЖДЕСТВЕНСКОГО** (1910–1969), русского поэта

10 Всемирный день **НАУКИ** за **МИР** и **РАЗВИТИЕ**

12 **185** лет со дня рождения **РЕНЕ ФРАНСУА ОГЮСТА РОДЕНА** (1840–1917), французского скульптора

12 **90** лет со дня рождения **ЛЮДМИЛЫ МАРКОВНЫ ГУРЧЕНКО** (1935–2011), российской актрисы театра и кино

13 **280** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНА ГАЮИ** (1745–1822), французского тифлопедагога

13 **175** лет со дня рождения **РОБЕРТА ЛЬЮИСА СТИВЕНСОНА (**1850–1894), английского писателя

13 **70** лет со дня рождения **ВУПИ ГОЛДБЕРГ** (1955),

американской актрисы, сценариста

14 **185** лет со дня рождения **КЛОДА ОСКАРА МОНЕ** (1840–1926), французского художника

14 **115** лет со дня рождения **ЕЖИ ПУТРАМЕНТА** (1910–1986), польского писателя

14 **85** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ ЛЬВОВИЧА ХВОСТЕНКО** (ХВОСТА; 1940–2004), русского поэта

14 Всемирный день **БОРЬБЫ** с **ДИАБЕТОМ**

15 **225** лет со дня рождения **ПАВЛА СТЕПАНОВИЧА МОЧАЛОВА** (1800–1848), русского актёра

15 **115** лет со дня рождения **МИХАИЛА ИОСИФОВИЧА ЯКУШИНА** (1910–1997), российского футболиста, хоккеиста, футбольного тренера

16 **130** лет со дня рождения **ВАЛЕНТИНЫ АЛЕКСАНДРОВНЫ ЛЮБИМОВОЙ** (ЛЮБИМОВОЙ-МАРКУС; 1895–1968), русского драматурга

16 **125** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ФЁДОРОВИЧА ПОГОДИНА** (СТУКАЛОВА; 1900–1962), русского сценариста и драматурга

17 **235** лет со дня рождения **АВГУСТА ФЕРДИНАНДА МЁБИУСА** (1790–1868), немецкого математика

19 **255** лет со дня рождения **ИВАНА ФЁДОРОВИЧА КРУЗЕНШТЕРНА** (1770–1846), русского мореплавателя

19 **125** лет со дня рождения **АННЫ ЗЕГЕРС** (1900–1983), немецкой писательницы

20 **545** лет со дня рождения **ФЕРНАНА МАГЕЛЛАНА** (ФЕРНАУ ди МАГАЛЬЯЙНШ; 1480–1521), португальского и испанского мореплавателя

20 **100** лет со дня рождения **МАЙИ МИХАЙЛОВНЫ ПЛИСЕЦКОЙ** (1925–2015), российской балерины

20 **80** лет со дня начала **НЮРНБЕРГСКОГО ПРОЦЕССА** (1945–1946)

20 третий четверг ноября Всемирный день **ФИЛОСОФИИ**

20 Всемирный день **РЕБЁНКА**

21 **105** лет со дня рождения **ЯНА АБРАМОВИЧА ФРЕНКЕЛЯ** (1920–1989), русского композитора

21 **80** лет со дня рождения **ГОЛДИ ДЖИНН ХОУН** (1945), американской актрисы, продюсера

21 **60** лет со дня рождения **БЬОРК ГУДМИНДСДОТТИР** (1965), исландской певицы, актрисы

21 Всемирный день **ТЕЛЕВИДЕНИЯ**

22 **135** лет со дня рождения **ШАРЛЯ ДЕ ГОЛЛЯ** (1890–1970),

французского государственного деятеля

23 **120** лет со дня рождения **АНГЕЛИНЫ ОСИПОВНЫ СТЕПАНОВОЙ** (1905–2000), российской актрисы

23 **90** лет со дня рождения **ЛАРИСЫ НИКОЛАЕВНЫ ВАСИЛЬЕВОЙ** (1935–2018), российской поэтессы, прозаика, драматурга

24 **200** лет со дня рождения **МАВРИКИЯ ОСИПОВИЧА ВОЛЬФА** (1825–1883), русского книгоиздателя

25 **215** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ ИВАНОВИЧА ПИРОГОВА** (1810–1881), русского врача

25 **180** лет со дня рождения **ЖОЗЕ МАРИИ ЭСА ДЕ КЕЙРОШ** (1845–1900), португальского писателя

25 **100** лет со дня рождения **НОННЫ ВИКТОРОВНЫ МОРДЮКОВОЙ** (НОЯБРИНЫ; 1925–2008), российской актрисы театра и кино

27 **185** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ НИКОЛАЕВИЧА АПУХТИНА** (1840–1893), русского поэта

27 **85** лет со дня рождения **БРЮСА ЛИ** (1940–1973), гонконгского и американского киноактёра, мастера восточных единоборств

28 **205** лет со дня рождения **ФРИДРИХА ЭНГЕЛЬСА** (1820–1895), немецкого философа, публициста, революционного деятеля

28 **145** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА АЛЕКСАНДРОВИЧА БЛОКА** (1880–1921), русского поэта, драматурга

28 **110** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА МИХАЙЛОВИЧА СИМОНОВА** (1915–1979), русского поэта, прозаика, драматурга

29 **120** лет со дня рождения **ГАВРИИЛА НИКОЛАЕВИЧА ТРОЕПОЛЬСКОГО** (1905–1995), русского писателя

29 **110** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ ПОЛИКАРПОВИЧА ФОНОТОВА** (1915–2006), российского библиотечного деятеля

30 **190** лет со дня рождения **МАРКА ТВЕНА** (СЭМЮЭЛА ЛЕНГХОРНА КЛЕМЕНСА; 1835–1910), американского писателя

ДЕКАБРЬ

1 **135** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ КОНСТАНТИНОВИЧА БЛЮХЕРА** (1890–1938), советского военачальника

1 **90** лет со дня рождения **ВУДИ АЛЛЕНА** (СТЮАРТА КЕНИГСБЕРГА АЛЛЕНА; 1935), американского кинорежиссёра, актёра

1 **80** лет со дня рождения **ГЕННАДИЯ ВИКТОРОВИЧА**

ХАЗАНОВА (1945), российского артиста эстрады

2 **125** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА АНДРЕЕВИЧА ПРОКОФЬЕВА** (1900–1971), русского поэта, журналиста

2 **100** лет со дня рождения **ИРИНЫ КОНСТАНТИНОВНЫ АРХИПОВОЙ** (1925–2010), российской оперной певицы

3 **95** лет со дня рождения **ЖАНА ЛЮКА ГОДАРА** (1930–2022), французского кинорежиссёра, сценариста

3 Международный день **ИНВАЛИДОВ**

4 **230** лет со дня рождения **ТОМАСА КАРЛЕЙЛЯ** (1795–1881), британского писателя, публициста, историка, философа

4 **200** лет со дня рождения **АЛЕКСЕЯ НИКОЛАЕВИЧА ПЛЕЩЕЕВА** (1825–1893), русского поэта

4 **150** лет со дня рождения **РАЙНЕРА МАРИИ РИЛЬКЕ** (1875–1926), австрийского поэта

5 **205** лет со дня рождения **АФАНАСИЯ АФАНАСЬЕВИЧА ФЕТА** (ШЕНШИНА; 1820–1892), русского поэта, переводчика

5 **90** лет со дня рождения **ЮРИЯ ПЕТРОВИЧА ВЛАСОВА** (1935–2021), российского тяжелоатлета

5 **80** лет со дня рождения **НИНЫ ИВАНОВНЫ РУСЛАНОВОЙ** (1945–2021), российской актрисы

5 Всемирный день **ПОЧВ**

7 Международный день **ГРАЖДАНСКОЙ АВИАЦИИ**

8 **200** лет со дня рождения **АНДРЕЯ НИКОЛАЕВИЧА БЕКЕТОВА** (1825–1902), русского ботаника

8 **160** лет со дня рождения **ЯНА СИБЕЛИУСА** (ЮХАНА; 1865–1957), финского композитора

8 **80** лет со дня рождения **ЕВГЕНИЯ ЮРЬЕВИЧА СТЕБЛОВА** (1945), российского актёра

9 **130** лет со дня рождения **ДОЛОРЕС ИБАРРУРИ ГОМЕС** (1895–1989), испанского политического деятеля

9 Международный день **ПАМЯТИ ЖЕРТВ ПРЕСТУПЛЕНИЯ ГЕНОЦИДА, ЧЕСТВОВАНИЯ** их **ДОСТОИНСТВА** и **ПРЕДУПРЕЖДЕНИЯ** этого преступления

9 Международный день борьбы с **КОРРУПЦИЕЙ**

10 **195** лет со дня рождения **ЭМИЛИ ДИКИНСОН** (1830–1886), американской поэтессы

10 День прав **ЧЕЛОВЕКА**

11 **215** лет со дня рождения **АЛЬФРЕДА ДЕ МЮССЕ** (1810–1857), французского поэта, писателя

11 **75** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА МИХАЙЛОВИЧА ТАТАРСКОГО** (1950–2007), российского режиссёра, художника, продюсера

11 Международный день **ГОР**

12 **120** лет со дня рождения **ВАСИЛИЯ СЕМЁНОВИЧА**

ГРОССМАНА (ИОСИФА СОЛОМОНОВИЧА; 1905–1964), русского писателя, журналиста

12 **110** лет со дня рождения **ФРЭНКА СИНАТРЫ** (АЛЬБЕРТА ФРЭНСИСА; 1915–1998), американского актёра и певца

12 **100** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ЯКОВЛЕВИЧА ШАИНСКОГО** (1925–2017), российского композитора, пианиста

13 **305** лет со дня рождения **КАРЛО ГОЦЦИ** (1720–1806), итальянского писателя, драматурга

13 **95** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ НИКОЛАЕВИЧА РЫБНИКОВА** (1930–1990), русского актёра

14 **130** лет со дня рождения **ПОЛЯ ЭЛЮАРА** (ЭЖЕНА ЭМИЛЯ ПОЛЯ ГРЕНДЕЛЯ; 1895–1952), французского поэта

14 **105** лет со дня рождения **РОЗМЭРИ САТКЛИФ** (1920–1992), английской писательницы

16 **250** лет со дня рождения **ДЖЕЙН ОСТИН** (1775–1817), английской писательницы

16 **110** лет со дня рождения **ГЕОРГИЯ ВАСИЛЬЕВИЧА СВИРИДОВА** (1915–1998), русского композитора

17 **255** лет со дня рождения **ЛЮДВИГА ВАН БЕТХОВЕНА** (1770–1827), немецкого композитора и пианиста

17 **195** лет со дня рождения **ЖЮЛЯ ГОНКУРА** (1830–1870), французского писателя

17 **120** лет со дня рождения **ИОСИФА ЕФИМОВИЧА ХЕЙФИЦА** (1905–1995), русского кинорежиссёра, драматурга

17 **100** лет со дня рождения **КОНСТАНТИНА ЯКОВЛЕВИЧА ВАНШЕНКИНА** (1925–2012), российского поэта

18 **90** лет со дня рождения **СЕРГЕЯ НИКОЛАЕВИЧА ЕСИНА** (1935–2017), российского писателя, журналиста

18 **95** лет со дня рождения **ВЛАДИМИРА ЯКОВЛЕВИЧА ВОРОШИЛОВА** (1930–2001), российского деятеля телевидения, театрального художника и режиссёра

19 **115** лет со дня рождения **НИКОЛАЯ МАТВЕЕВИЧА ГРИБАЧЁВА** (1910–1992), русского поэта, писателя, общественного деятеля

19 **110** лет со дня рождения **ЭДИТ ПИАФ** (ЭДИТ ДЖОВАННЫ ГАССИОН; 1915–1963), французской певицы, актрисы

20 **120** лет со дня рождения **ГАЛИНЫ ИОСИФОВНЫ СЕРЕБРЯКОВОЙ** (1905–1980), русской писательницы, журналистки

21 **125** лет со дня рождения **ВСЕВОЛОДА ВИТАЛЬЕВИЧА ВИШНЕВСКОГО** (1900–1951), русского драматурга, писателя

21 **100** лет со дня рождения **ОЛЬГИ АЛЕКСАНДРОВНЫ АРОСЕВОЙ** (1925–2013), российской актрисы театра и кино

23 **235** лет со дня рождения **ЖАНА-ФРАНСУА ШАМПОЛЬОНА** (1790–1832), французского историка, основателя египтологии

25 **100** лет со дня рождения **КАРЛОСА СЕСАРА САЛЬВАДОРА АРАНЬИ КАСТАНЕДЫ** (1925–1998), американского писателя, поэта

29 **250** лет со дня рождения **КАРЛА ИВАНОВИЧА РОССИ** (1775–1849), русского архитектора

30 **160** лет со дня рождения **ДЖОЗЕФА РЕДЬЯРДА КИПЛИНГА** (1865–1936), английского писателя, поэта, новеллиста

30 **120** лет со дня рождения **ДАНИИЛА ИВАНОВИЧА ХАРМСА** (ЮВАЧЁВА; 1905–1942), русского писателя, поэта, драматурга

31 **125** лет со дня рождения **АЛЕКСАНДРА ИВАНОВИЧА АБРАМОВА** (1900–1985), русского писателя-фантаста

31 **80** лет со дня рождения **ТАТЬЯНЫ ХАШИМОВНЫ НИКИТИНОЙ** (1945), российской певицы

31 **80** лет со дня рождения **КОННИ УИЛЛИС** (1945), американской писательницы

КНИГИ-ЮБИЛЯРЫ 2025 ГОДА

2430 лет **Аристофан**, создан сборник пьес «Лягушки» (405 г. до н. э.)

1015 лет **Альбукасим Фирдоуси** (Хаким Абулькасим Фирдоуси Туси), завершена вторая редакция поэмы «Шахнаме» («Книга царей»; 1010)

945 лет летописец **Нестор**, создано «Житие старца Феодосия Печерского» (1080), вошедшее в «Повесть временных лет»

855 лет записан французский героический эпос **«Песнь о Роланде»**

(около 1170)

825 лет записан вариант немецкого героического эпоса **«Песнь о нибелунгах»** (1200)

680 лет епископ **Ричард де Бери**, написан трактат «Филобиблон» (греч. «Любокнижие»; 1345)

675 лет **Джованни Боккаччо**, написан роман «Декамерон» (1350)

570 лет **Иоганн Гутенберг**, отпечатана «Библия» (1455)

540 лет **Томас Мэлори**, первая публикация романа «Смерть Артура» (1485)

540 лет **Алишер Навои** (Низомиддин Мир Алишер), первая публикация цикла «Пятёрица» («Хамса»; 1485)

505 лет **Лудовико Aристо**, первая публикация сборника комедий «Чернокнижник» (1520)

500 лет **Франциск Скорина**, первая публикация кириллицей книги «Апостол» (1525)

475 лет **Аньоло Фиренцуола**, первая публикация романа «Золотой осёл» (1550)

475 лет **Джорджо Вазари**, первая публикация «Жизнеописания наиболее знаменитых живописцев, ваятелей и зодчих» (1550)

460 лет **Пьер де Ронсар**, первая публикация теоретического трактата «Краткое изложение поэтического искусства» (1565)

445 лет **Торквато Тассо**, полностью опубликована поэма «Освобождённый Иерусалим» («Гоффредо»; 1580)

445 лет **Иван Фёдоров**, отпечатана «Острожская Библия» (1580)

440 лет **Мигель Сервантес де Сааведра**, первая публикация пасторального романа «Галатея» (1585)

430 лет **Уильям Шекспир**, первая публикация трагедии «Ромео и Джульетта» (1595)

430 лет **Эдмунд Спенсер**, первая публикация цикла сонетов «Аморетти» (1595)

425 лет **Уильям Шекспир**, первая публикация комедий «Двенадцатая ночь», «Венецианский купец» (1600)

420 лет **Уильям Шекспир**, первая публикация трагедии «Король Лир» (1605)

415 лет **Мелетий Смотрицкий**, первая публикация произведения полемической литературы «Тренос» (1610)

410 лет **Мигель де Сервантес Сааведра**, публикация второй части романа «Хитроумный идальго Дон Кихот Ламанчский» (1615)

360 лет **Франсуа VI де Ларошфуко** (герцог де Ларошфуко), первая публикация сборника афоризмов «Размышления, или Моральные изречения и максимы» (1665)

355 лет **Джон Мильтон**, первая публикация «Истории Британии» (1670)

355 лет **Мольер** (Жан-Батист Поклен), **Жан-Батист Люлли**, написана комедия-балет «Мещанин во дворянстве» («Мещанин-дворянин»;

1670)

340 лет **Жан де Лафонтен**, первая публикация сборника «Сказки и рассказы в стихах» (1685)

310 лет **Ален Рене Лесаж**, первая публикация романа «История Жиль Бласа из Сантильяны» (1715)

305 лет **Даниэль Дэфо** (Фо), первая публикация повестей «Записки кавалера», «Капитан Синглтон» (1720)

295 лет **Генри Филдинг**, первая публикация драмы «Политик из кофейни, или Судья в своей собственной ловушке» (1730)

295 лет **Аллан Рамзей** (Рэмзи), первая публикация сборника «Тридцать басен» (1730)

290 лет **Пьер Карле де Шамблен де Мариво**, первая публикация психологического романа «Удачливый крестьянин» (1735)

285 лет **Экзиль Антуан Франсуа де Прево** (Прево д'Экзиль), первая публикация романа «История одной гречанки» (1740)

285 лет **Сэмюэл Ричардсон**, первая публикация романа «Памела, или Вознаграждённая добродетель, серия писем прекрасной девицы к родителям, в назидание юношам и девицам» (1740)

280 лет **Эдуард Юнг** (Эдвард Янг), первая публикация религиозно-дидактической поэмы «Жалоба, или Ночные размышления о жизни, смерти и бессмертии» (1745)

270 лет **Вольтер** (Франсуа-Мари Аруэ), первая анонимная публикация сатирической поэмы «Орлеанская девственница» (1755)

270 лет **Василий Кириллович Тредиаковский**, написан исторический очерк силлабической поэзии в сочинении «О древнем, среднем и новом стихотворении российском» (1755)

265 лет **Дени Дидро**, написан роман «Монахиня» (1760)

250 лет **Пьер де Бомарше** (Пьер-Огюстен Карон), написана пьеса «Севильский цирюльник» (из трилогии о Фигаро; 1775)

245 лет **Василий Васильевич Капнист**, первая журнальная публикация стихотворной «Сатиры» (1780)

245 лет **Дени Дидро и Жан д'Аламбер**, завершено издание «Энциклопедии, или Толкового словаря наук, искусств и ремёсел» (последними вышли 2 тома указателей; 1780)

240 лет **Рудольф Эрих Распэ**, первая публикация книги «Приключения барона Мюнхаузена» (1785)

235 лет **Иоганн Вольфганг фон Гёте**, первая публикация «Римских элегий» (1790)

235 лет **Александр Николаевич Радищев**, первая публикация романа «Путешествие из Петербурга в Москву» (1790)

225 лет первая публикация произведения **«Слово о полку Игореве»** (1800)

215 лет **Вальтер Скотт**, первая публикация поэмы «Дева озера» (1810)

205 лет **Эрнст Теодор Амадей Гофман**, написана сказка «Принцесса

Брамбилла» (1820)

205 лет **Адам Бернард Мицкевич**, написано стихотворение «Ода к юности» (1820)

205 лет **Александр Сергеевич Пушкин**, первая публикация поэмы «Руслан и Людмила» (1820)

200 лет **Александр Сергеевич Пушкин**, завершена окончательная подготовка к выпуску трагедии «Борис Годунов», первая публикация поэмы «Граф Нулин» (1825)

200 лет **Александр Сергеевич Грибоедов**, первая публикация комедии «Горе от ума» (1825)

200 лет **Вильгельм Гауф**, написана сказка «Маленький Мук» («История о маленьком Муке»; 1825)

200 лет **Вальтер Скотт**, первая публикация романа «Талисман» (1825)

200 лет **Проспер Мериме**, первая публикация сборника пьес «Театр Клары Газуль» (1825)

200 лет **Кондратий Фёдорович Рылеев**, первая публикация цикла исторических песен «Думы» и поэмы «Войнаровский» (1825)

195 лет **Оноре де Бальзак**, первая публикация повести «Гобсек» (1830)

195 лет **Проспер Мериме**, первая публикация новелл «Этрусская ваза», «Партия в триктрак» (1830)

195 лет **Александр Сергеевич Пушкин**, написаны циклы «Маленькие трагедии», «Повести Белкина» и «Сказка о попе и о работнике его Балде» (1830)

195 лет **Стендаль** (Мари-Анри Бейль), первая публикация романа «Красное и чёрное» (1830)

190 лет **Ханс Кристиан Андерсен**, первая публикация сборника «Сказки, рассказанные для детей» («Огниво», «Принцесса на горошине», «Дюймовочка»; 1835)

190 лет **Николай Иванович Лобачевский**, первая публикация книги «Воображаемая геометрия» (1835)

190 лет **Николай Васильевич Гоголь**, первая публикация сборника статей «Арабески», сборника повестей «Миргород» («Вий», «Тарас Бульба»; 1835)

190 лет **Иван Иванович Лажечников**, первая публикация романа «Ледяной дом» (1835)

190 лет **Михаил Юрьевич Лермонтов**, основная редакция драмы «Маскарад» (1835)

190 лет **Элиас Лёнрот**, первая публикация карело-финского эпоса «Калевала» (1835)

190 лет **Александр Сергеевич Пушкин**, первая публикация повести «Египетские ночи» (1835)

185 лет **Джеймс Фенимор Купер**, первая публикация романа «Следопыт, или На берегах Онтарио» (1840)

185 лет **Михаил Юрьевич Лермонтов**, первая публикация романа

«Герой нашего времени», поэмы «Мцыри» (1840)

185 лет **Эдгар Аллан По**, первая публикация двухтомника рассказов «Гротески и арабески» (1840)

185 лет **Уильям Мейкпис Теккерей**, первая публикация книги «Записки Желтоплюша», повести «Кэтрин» (1840)

185 лет **Тарас Григорьевич Шевченко**, первая публикация сборника стихотворений «Кобзарь» (1840)

180 лет **Фёдор Михайлович Достоевский**, создан дебютный роман «Бедные люди» (1845)

180 лет **Александр Дюма** (отец), первая публикация романов «Королева Марго», «Двадцать лет спустя» (1845)

180 лет **Гюстав Флобер**, написан роман «Воспитание чувств» («Сентиментальное воспитание»; 1845)

180 лет **Проспер Мериме**, первая публикация новеллы «Кармен» (1845)

180 лет **Эдгар Аллан По**, первая публикация поэмы «Ворон» (1845)

175 лет **Чарльз** (Джон Хаффем) **Диккенс**, первая публикация романа «Жизнь Дэвида Копперфильда, рассказанная им самим» (1850)

175 лет **Александр Дюма** (отец), первая публикация романа «Виконт де Бражелон, или Десять лет спустя» (1850)

175 лет **Натаниэль Готорн**, первая публикация романа «Алая буква» (1850)

175 лет **Александр Николаевич Островский**, первая публикация комедии «Свои люди — сочтёмся» (1850)

175 лет **Афанасий Афанасьевич Фет** (Шеншин), первая публикация книги «Шёпот, робкое дыхание…» (1850)

175 лет **Иван Сергеевич Тургенев**, написана пьеса «Месяц в деревне» (1850)

170 лет **Генри Уодсворт Лонгфелло**, первая публикация поэмы «Песнь о Гайавате» (1855)

170 лет **Томас Майн Рид**, первая публикация романа «Белый вождь» (1855)

170 лет **Александр Дюма** (сын), первая публикация пьесы «Полусвет» (1855)

170 лет **Лев Николаевич Толстой**, первая публикация из цикла «Севастопольские рассказы» (1855)

170 лет **Иван Сергеевич Тургенев**, первая публикация в журнале романа «Рудин» (1855)

170 лет **Уолт Уитмен**, первая публикация поэтического сборника «Листья травы» (1855)

170 лет **Тарас Григорьевич Шевченко**, первая публикация повестей «Музыкант», «Несчастный», «Капитанша», «Близнецы» (1855)

165 лет **Иван Сергеевич Тургенев**, первая публикация романа «Накануне», повести «Первая любовь» (1860)

160 лет **Жюль Габриель Верн**, первая публикация романа «С Земли на

Луну» (1865)

160 лет **Мэри Элизабет Мэйпс Додж**, первая публикация повести «Серебряные коньки» (1865)

160 лет **Льюис Кэрролл** (Чарльз Латуидж Доджсон), первая публикация сказочной повести «Алиса в стране чудес» (1865)

160 лет **Николай Семёнович Лесков**, первая публикация повести «Леди Макбет Мценского уезда» (1865)

160 лет **Томас Майн Рид**, первая публикация романа «Всадник без головы» (1865)

160 лет **Марк Твен** (Сэмюель Ленгхорн Клеменс), первая публикация рассказа «Знаменитая скачущая лягушка из Калавераса» (1865)

160 лет **Эдмон и Жюль де Гонкур**, первая публикация романа «Жермини Ласерте» (1865)

155 лет **Жюль Габриель Верн**, первая публикация романа «20 000 лье под водой» (1870)

155 лет **Николай Семёнович Лесков**, первая публикация повести «Загадочный человек» (1870)

155 лет **Михаил Евграфович Салтыков-Щедрин**, первая публикация романа «История одного города» (1870)

155 лет **Алексей Константинович Толстой**, первая публикация трагедии «Царь Борис» (1870)

180 лет **Александр Николаевич Островский**, написана комедия «Лес» (1870)

150 лет **Жюль Габриель Верн**, первая публикация романа-робинзонады «Таинственный остров» (1875)

150 лет **Фёдор Михайлович Достоевский**, первая публикация романа «Подросток» (1875)

150 лет **Александр Николаевич Островский**, первая публикация комедии «Волки и овцы» (1875)

150 лет **Джон Уильям де Форест**, первая публикация романов «Честный Джон Уэйн», «Игра с огнём» (1875)

145 лет **Фёдор Михайлович Достоевский**, первая публикация романа «Братья Карамазовы» (1880)

145 лет **Михаил Евграфович Салтыков-Щедрин**, первая публикация цикла произведений «В среде умеренности и аккуратности», «Господа Головлёвы», «Господа Молчалины» (1880)

145 лет **Ги де Мопассан** (Анри Рене Апьбер Ги), первая публикация дебютной повести «Пышка» (1880)

145 лет **Глеб Иванович Успенский**, первая публикация цикла очерков и рассказов «Из деревенского дневника», «Крестьянин и крестьянский труд» (1880)

145 лет **Карло Коллоди** (Лоренцини), первая публикация детской повести «Приключения Пиноккио, история марионетки» (1880)

145 лет **Джоэль Чендлер Харрис**, первая публикация сказки «Дядюшка

Римус, его песни и сказки» (1880)

140 лет **Эмиль Золя**, первая публикация романа «Жерминаль» (1885)

140 лет **Ги де Мопассан** (Анри Рене Альбер Ги), первая публикация романа «Милый друг» и сборника новелл «Сказки дня и ночи» (1885)

140 лет **Глеб Иванович Успенский**, первая публикация очерка «Выпрямила» (1885)

135 лет **Артур** (Игнейшус) **Конан Дойл**, первая публикация детективной повести «Знак четырёх» (1890)

135 лет **Эмиль Золя**, первая публикация детективной истории «Человек-зверь» (1890)

135 лет **Болеслав Прус** (Александр Гловацкий), первая публикация романа «Кукла» (1890)

135 лет **Лев Николаевич Толстой**, первая публикация повести «Дьявол» (1890)

135 лет **Альфонс Доде**, завершена остросатирическая трилогия «Необычайные приключения Тартарена из Тараскона» (1890)

135 лет **Оскар** (Фингал О'Флаэрти Уиллс) **Уайльд**, первая публикация романа «Портрет Дориана Грея» (1890)

135 лет первая публикация **«Энциклопедического словаря Брокгауза и Эфрона»** (1890)

130 лет **Константин Дмитриевич Бальмонт**, первая публикация сборника «В безбрежности» (1895)

130 лет **Жюль Габриель Верн**, первая публикация романа «Плавучий остров» (1895)

130 лет **Максим Горький** (Алексей Максимович Пешков), первая публикация рассказов «Старуха Изергиль», «Челкаш», поэмы в прозе «Песня о Соколе» (1895)

130 лет **Джозеф Редьярд Киплинг**, первая публикация сборника рассказов «Вторая книга джунглей» (1895)

130 лет **Дмитрий Наркисович Мамин-Сибиряк**, первая публикация романа «Хлеб» (1895)

130 лет **Болеслав Прус** (Александр Гловацкий), первая журнальная публикация романа «Фараон» (1895)

130 лет **Герберт Джордж Уэллс**, первая публикация романа «Машина времени» (1895)

130 лет **Антон Павлович Чехов**, первая публикация путевых записок «Остров Сахалин» (1895)

125 лет **Джером Клапка Джером**, первая публикация комической повести «Трое на велосипеде» («Трое на четырёх колёсах»; 1900)

125 лет **Антон Павлович Чехов**, написана пьеса «Три сестры» (1900)

125 лет **Константин Дмитриевич Бальмонт**, первая публикация сборника «Горящие здания» (1900)

125 лет **Морис** (Полидор Мари Бернар) **Метерлинк**, первая публикация

драмы «Сестра Беатриса» (1900)

125 лет **Модест Ильич Чайковский**, первая публикация биографии «Жизнь Петра Ильича Чайковского» (1900)

125 лет **Лаймен Фрэнк Баум**, первая публикация сказки «Удивительный волшебник из страны Оз» (1900)

125 лет **Валерий Яковлевич Брюсов**, первая публикация книги «Tertia Vigilia» («Третья стража»; 1900)

125 лет **Иван Алексеевич Бунин**, первая публикация сборника рассказов «Антоновские яблоки» (1900)

125 лет **Теодор** (Герман Альберт) **Драйзер**, первая публикация романа «Сестра Керри» (1900)

125 лет **Джек Лондон** (Джон Гриффит Чейни), первая публикация сборника рассказов «Сын волка» (1900)

125 лет **Октав Мирбо**, первая публикация романа «Дневник горничной» (1900)

125 лет **Константин Петрович Победоносцев**, первая публикация педагогических сочинений «Воспитание характера в школе» (1900)

125 лет **Генрик** (Генрих Иосифович) **Сенкевич**, первая журнальная публикация исторического романа «Крестоносцы» (1900)

125 лет **Лев Николаевич Толстой**, закончена пьеса «Живой труп» (1900)

120 лет **Жюль Габриель Верн**, первая публикация романа «Маяк на краю света» (1905)

120 лет **Морис** (Полидор Мари Бернар) **Метерлинк**, написана пьеса-сказка «Синяя птица» (1905)

120 лет **Максим Горький** (Алексей Максимович Пешков), первая публикация пьес «Дети солнца» и «Варвары» (1905)

120 лет **Александр Иванович Куприн**, первая публикация повести «Поединок» (1905)

120 лет **Эптон Билл Синклер-младший**, первая публикация романа «Джунгли» (1905)

120 лет **Яльмар Фредерик Бергман**, первая публикация драмы «Мария, мать Иисуса» (1905)

120 лет **Лидия Алексеевна Чарская** (Воронова, Чурилова), первая публикация повести «Смелая жизнь» (1905)

120 лет **Герберт Джордж Уэллс**, первая публикация романа-трактата «Современная утопия» (1905)

115 лет **Этель Лилиан Войнич**, первая публикация романа «Прерванная дружба» (в русском переводе «Овод в изгнании»; 1910)

115 лет **Максим Горький** (Алексей Максимович Пешков), первая публикация пьесы «Васса Железнова» (1910)

115 лет **Михаил Михайлович Коцюбинский**, первая публикация повести «Fata morgana» (1910)

115 лет **Журнал «Сатирикон»**, первая публикация юмористической

книги «Всеобщая история, обработанная „Сатириконом"» (1910)

115 лет **Якуб Колас** (Константин Михайлович Мицкевич), первая публикация сборника стихов «Песни печали» (1910)

115 лет **Янка Купала** (Иван Доминикович Луцевич), первая публикация сборника «Гусляр» (1910)

115 лет **Марина Ивановна Цветаева**, первая публикация сборника стихотворений «Вечерний альбом» (1910)

115 лет **Фрэнсис Элиза Ходжсон Бёрнетт** (Бернетт), написан роман «Таинственный сад» (1910)

110 лет **Эдгар Райс Берроуз**, первая публикация романа «Возвращение Тарзана» (1915)

110 лет **Владимир Владимирович Маяковский**, первая публикация поэмы «Облако в штанах» (1915)

110 лет **Александр Александрович Блок**, первая публикация поэмы «Соловьиный сад» (1915)

110 лет **Игорь Северянин** (Игорь Васильевич Лотарёв), первая публикация сборников «Ананасы в шампанском», «Поэзоантракт» (1915)

110 лет **Теодор** (Герман Альберт) **Драйзер**, первая публикация романа «Гений» (1915)

105 лет **Джон Голсуорси** (Голсуорти), первая публикация романа «В петле» (1920)

105 лет **Агата Кристи** (Агата Мэри Кларисса, леди Маллоуэн), первая публикация детективного романа «Таинственное происшествие в Стайлз» (1920)

105 лет **Сергей Александрович Есенин**, первая публикация поэмы «Сорокоуст» (1920)

105 лет **Иван Алексеевич Бунин**, написана книга дневниковых записей «Окаянные дни» (1920)

105 лет **Лаймен Фрэнк Баум**, первая публикация книги «Глинда из страны Оз» (последняя из оригинального цикла; 1920)

105 лет **Николай Алексеевич Клюев**, первая публикация сборника стихов «Избяные песни» (1920)

105 лет **Синклер Льюис**, первая публикация романа «Главная улица» (1920)

105 лет **Герберт Джордж Уэллс**, первая публикация книги «Россия во мгле» (1920)

105 лет **Хью Джон Лофтинг**, первая публикация книги «Приключения доктора Дулиттла» (1920)

100 лет **Михаил Александрович Шолохов**, первая публикация рассказа «Нахалёнок» (1925)

100 лет **Александр Романович Беляев**, первая публикация романа «Голова профессора Доуэля» (1925)

100 лет **Михаил Афанасьевич Булгаков**, первая публикация повести

«Собачье сердце» (1925)

100 лет **Зинаида Николаевна Гиппиус**, первая публикация мемуаров «Живые лица» (1925)

100 лет **Фёдор Васильевич Гладков**, первая публикация романа «Цемент» (1925)

100 лет **Максим Горький** (Алексей Максимович Пешков), первая публикация романа «Дело Артамоновых» (1925)

100 лет **Теодор** (Герман Альберт) **Драйзер**, первая публикация романа «Американская трагедия» (1925)

100 лет **Сергей Александрович Есенин**, первая публикация поэм «Анна Снегина», «Чёрный человек», стихотворного цикла «Персидские мотивы», сборника стихов «Русь Советская» (1925)

100 лет **Михаил Афанасьевич Булгаков**, написана пьеса «Зойкина квартира» (1925)

100 лет **Вирджиния Вулф** (Аделина Вирджиния Стивен), первая публикация романа «Миссис Дэллоуэй» (1925)

100 лет **Кондрат Крапива** (Кондрат Кондратович Атрахович), первая публикация сборника «Крапива» (1925)

100 лет **Агата Кристи** (Агата Мэри Кларисса, леди Маллоуэн), первая публикация сборника романов «Тайна каминов» (1925)

100 лет **Владимир Владимирович Маяковский**, первая публикация стихотворения «Что такое хорошо и что такое плохо» (1925)

100 лет **Фридрих Вольф**, написан роман «Творение» (1925)

100 лет **Андре** (Поль Гийом) **Жид**, первая публикация романа «Фальшивомонетчики» (1925)

100 лет **Юрий Николаевич** (Насонович) **Тынянов**, первая публикация романа «Кюхля» (1925)

100 лет **Фрэнсис Скотт** (Ки) **Фицджеральд**, первая публикация романа «Великий Гэтсби» (1925)

100 лет **Дмитрий Андреевич Фурманов**, первая публикация романа «Мятеж» (1925)

100 лет **Марина Ивановна Цветаева**, первая публикация поэмы «Крысолов» (1925)

100 лет **Михаил Александрович Шолохов**, первая публикация цикла рассказов «Донские рассказы» (1925)

100 лет **Алексей Николаевич Толстой**, первая публикация научно-фантастической повести «Союз пяти» («Семь дней, в которые был ограблен мир»; 1925)

100 лет **Корней Иванович Чуковский** (Николай Васильевич Корнейчуков), первая публикация сказки в стихах «Бармалей» (1925)

95 лет **Николай Николаевич Асеев** (Ассеев; Николай Штальбаум), первая публикация книги «Проза поэта» (1930)

95 лет **Андрей Белый** (Борис Николаевич Бугаев), первая публикация

мемуаров «На рубеже двух столетий» (1930)

95 лет **Бертольд** (Ойген Бертхольд Фридрих) **Брехт**, первая публикация пьес «Говорящий „да“ и говорящий „нет“», «Высшая мера», «Исключение и правило» (1930)

95 лет **Иван Алексеевич Бунин**, первая публикация романа «Жизнь Арсеньева» (1930)

95 лет **Борис Андреевич Пильняк** (Бернгард Вогау), первая публикация романа «Волга впадает в Каспийское море» (1930)

95 лет **Морис Метерлинк**, первая публикация философской книги «Жизнь муравьев» (1930)

95 лет **Джон Голсуорси** (Голсуорти), первая публикация сборника рассказов «На форсайтской бирже» (1930)

95 лет **Аркадий Петрович Гайдар** (Голиков), первая публикация отдельным изданием полуавтобиографической повести «Школа» (1930)

95 лет **Владимир Владимирович Маяковский**, первая публикация поэмы «Во весь голос» (1930)

95 лет **Самуил Яковлевич Маршак**, первая публикация стихотворения «Вот какой рассеянный» (1930)

95 лет **Уильям Сомерсет Моэм**, первая публикация романа «Пряники и эль» (1930)

95 лет **Владимир Владимирович Набоков** (Владимир Сирин), первая публикация романа «Защита Лужина» (1930)

95 лет **Андрей Платонович Платонов** (Климентов), написана повесть «Котлован» (1930)

95 лет **Джон Бойнтон Пристли**, первая публикация романа «Улица Ангела» (1930)

95 лет **Уильям Катберт Фолкнер**, первая публикация романа «На смертном одре» (1930)

95 лет **Лион Фейхтвангер**, первая публикация романа «Успех» (1930)

95 лет **Виталий Валентинович Бианки**, первая публикация книги «Где раки зимуют» (1930)

95 лет **Кэролайн Кин**, первая публикация детектива «Нэнси Дрю и тайна старых часов» (первая книга серии; 1930)

90 лет **Петрусь** (Пётр Устинович) **Бровка**, первая публикация сборника стихотворений «Приход героя» (1935)

90 лет **Аркадий Петрович Гайдар** (Голиков), первая публикация повести «Военная тайна» (1935)

90 лет **Борис Степанович Житков**, первая публикация книги «Рассказы о животных» (1935)

90 лет **Михаил Михайлович Зощенко**, первая публикация повести «Голубая книга» (1935)

90 лет **Федерико Гарсиа Лорка**, первая публикация пьесы «Донья Росита, девица, или Язык цветов» (1935)

90 лет **Антон Семёнович Макаренко**, первая публикация романа «Педагогическая поэма» (1935)

90 лет **Николай Алексеевич Островский**, первая публикация полной версии романа «Как закалялась сталь» (1935)

90 лет **Кузьма Чорный** (Николай Карлович Романовский), первая публикация романа «Третье поколение» (1935)

90 лет **Томас Стернз Элиот** (Т. С. Элиот), первая публикация драмы «Смерть в соборе» (1935)

85 лет **Александр Николаевич Афиногенов**, первая публикация лирической комедии «Машенька» (1940)

85 лет **Федерико Гарсиа Лорка**, посмертная публикация сборника стихов «Поэт в Нью-Йорке» (1940)

85 лет **Аркадий Петрович Гайдар** (Голиков), первая публикация повести «Тимур и его команда» (1940)

85 лет **Валентин Петрович Катаев**, написана и впервые опубликована сказка «Цветик-семицветик» (1940)

85 лет **Роже Мартен дю Гар**, первая публикация романа «Семья Тибо» (последняя часть; 1940)

85 лет **Янка Купала** (Иван Доминикович Луцевич), первая публикация сборника стихов «От сердца» (1940)

85 лет **Эрнест Миллер Хемингуэй**, первая публикация романа «По ком звонит колокол» (1940)

85 лет **Иван Стодола**, первая публикация комедии «Когда плачет юбиляр» (1940)

85 лет **Михаил Александрович Шолохов**, первая публикация книги «Тихий Дон» (четвёртая часть эпопеи; 1940)

85 лет **Арчибальд Джозеф Кронин**, первая публикация пьесы «Юпитер смеётся» (1940)

80 лет **Иво Андрич**, первая публикация романов «Мост на Дрине», «Травницкая хроника» (1945)

80 лет **Валентин Петрович Катаев**, первая публикация повести «Сын полка» (1945)

80 лет **Александр Трифонович Твардовский**, первая публикация поэмы «Василий Тёркин («Книга про бойца»; 1945)

80 лет **Астрид Анна Эмилия Линдгрен** (Эрикссон), первая публикация повести «Пеппи Длинный чулок» (1945)

80 лет **Алексей Николаевич Толстой**, первая публикация исторической эпопеи «Пётр I» (1945)

80 лет **Николай Николаевич Носов**, первая публикация сборника для детей «Тук-тук-тук» (1945)

80 лет **Джордж Оруэлл** (Эрик Блэр), первая публикация сатирической повести-притчи «Скотный двор» («Ферма животных»; 1945)

80 лет **Михаил Михайлович Пришвин**, первая публикация сказки-были «Кладовая солнца» (1945)

80 лет **Жорж** (Жозеф Кристиан) **Сименон**, первая публикация автобиографической книги «Я вспоминаю» (1945)

80 лет **Максим Танк** (Евгений Иванович Скурко), первая публикация сборников стихов «Острите оружие», «Через огненный небосклон» (1945)

80 лет **Константин Александрович Федин**, первая публикация романа «Первые радости» (1945)

80 лет **Юлиус Фучик**, первая публикация книги «Репортаж с петлёй на шее» (1945)

80 лет **Вячеслав Яковлевич Шишков**, первая публикация исторической эпопеи «Емельян Пугачёв» (1945)

80 лет **Поль Элюар** (Эжен Эмиль Поль Грендель), первая публикация сборника патриотической и антифашистской лирики «Лицом к лицу с немцами» (1945)

75 лет **Айзек Азимов** (Исаак Юдович Азимов), первая публикация сборника «Я, робот» (1950)

75 лет **Рэй Дуглас Брэдбери**, первая публикация романа «Марсианские хроники» (1950)

75 лет **Петрусь** (Пётр Устинович) **Бровка**, первая публикация сборника стихотворений «Дорога жизни» (1950)

75 лет **Фёдор Васильевич Гладков**, первая публикация автобиографии «Вольница» (вторая часть трилогии; 1950)

75 лет **Клайв Стейплз Льюис**, первая публикация книги «Лев, колдунья и платяной шкаф» (1950)

75 лет **Анна Александровна Караваева**, первая публикация книги «Родина» (заключительная часть трилогии; 1950)

75 лет **Альбер Камю**, первая публикация пьесы «Праведные» (1950)

75 лет **Николай Николаевич Носов**, первая публикация повести «Дневник Коли Синицына» (1950)

75 лет **Лев Вениаминович Никулин** (Лев Владимирович Ольконицкий), первая публикация романа «России верные сыны» (1950)

75 лет **Джеймс** (Гарольд Эдвард) **Олдридж**, первая публикация романа «Охотник» (1950)

75 лет **Борис Николаевич Полевой** (Кампов), первая публикация романа «Золото» (1950)

75 лет **Михаил Афанасьевич Стельмах**, первая публикация книги «Большая родня» (первая часть трилогии; 1950)

75 лет **Туве Марика Янссон**, первая публикация книги «Мемуары папы Муми-тролля» (четвертая книга серии; 1950)

70 лет **Айзек Азимов** (Исаак Юдович Азимов), первая публикация романа «Конец вечности» (1955)

70 лет **Николай Николаевич Асеев** (Ассеев, Николай Штальбаум), первая публикация книги стихов «Раздумья» (1955)

70 лет **Константин Яковлевич Ваншенкин**, первая публикация сборника стихотворений «Весна» (1955)

70 лет **Генри Грэм Грин**, первая публикация романа «Тихий американец» (1955)

70 лет **Николай Алексеевич Заболоцкий** (Заболотский), первая публикация сборника стихотворений «Некрасивая девочка» (1955)

70 лет **Станислав Герман Лем**, первая публикация романа «Магелланово облако» (1955)

70 лет **Астрид Анна Эмилия Линдгрен** (Эрикссон), первая публикация повести «Малыш и Карлсон, который живёт на крыше» (1955)

70 лет **Владимир Владимирович Набоков**, первая публикация романа «Лолита» (1955)

70 лет **Вера Фёдоровна Панова**, первая публикация повести «Сереёжа» (1955)

70 лет **Роберт Иванович Рождественский** (Роберт Станиславович Петкевич), первая публикация сборника стихотворений «Флаги весны» (1955)

70 лет **Сергей Сергеевич Смирнов**, первая публикация книги «Крепость над Бугом» (1955)

65 лет **Алесь** (Александр Михайлович) **Адамович**, первая публикация романа «Война под крышами» (первая часть дилогии «Партизаны»; 1960)

65 лет **Анатолий Наумович Рыбаков**, первая публикация повести «Приключения Кроша» (1960)

65 лет **Николай Сергеевич Костарев**, первая публикация книги для детей «Голубой экспресс» (1960)

65 лет **Клод Эжен Анри Симон**, первая публикация романа «Дороги Фландрии» (1960)

65 лет **Дитер Нолль**, первая публикация романа «Юность» (части книги «Приключения Вернера Хольта»; 1960)

65 лет **Джон Хойер Апдайк**, первая публикация романа «Кролик, беги» (1960)

65 лет **Константин Яковлевич Ваншенкин**, первая публикация сборника стихотворений «Надпись на книге» (1960)

65 лет **Михаил Михайлович Пришвин**, первая публикация автобиографического романа «Кащеева цепь» (1960)

65 лет **Пабло Неруда**, первая публикация сборников стихов «Сто сонетов о любви», «Камни Чили» (1960)

65 лет **Александр Трифонович Твардовский**, первая публикация поэмы «За далью — даль» (1960)

65 лет **Пер Фабиан Лагерквист**, первая публикация цикла философских романов и повестей на библейские сюжеты «Смерть Агасфера» (1960)

65 лет **Нелл Харпер Ли**, первая публикация романа «Убить пересмешника» (1960)

65 лет **Джанни** (Джованни Франческо) **Родари**, первая публикация сборника «Стихи в небе и на земле» (1960)

65 лет **Владимир Алексеевич Солоухин**, первая публикация сборника эссе «Капля росы» (1960)

65 лет **Михаил Александрович Шолохов**, первая публикация романа «Поднятая целина» (второй том; 1960)

60 лет **Луи Арагон** (Луи-Мари Андриё), первая публикация серии экспериментально-лирических романов «Гибель всерьёз» (1965)

60 лет **Алексей Николаевич Арбузов**, первая публикация драмы «Мой бедный Марат» (1965)

60 лет **Марникс Гейсен** (Ян Альберт Горис), первая публикация романа «Хармагедон» (1965)

60 лет **Станислав Герман Лем**, первая публикация сборников рассказов «Кибериада», «Охота» (1965)

60 лет **Вадим Михайлович Кожевников**, первая публикация романа «Щит и меч» (1965)

60 лет **Василий Макарович Шукшин**, первая публикация романа «Любавины» (первая часть; 1965)

60 лет **Виктор Александрович Курочкин**, первая публикация романа «На войне как на войне» (1965)

60 лет **Николай Николаевич Носов**, первая публикация романа-сказки для детей «Незнайка на Луне» (1965)

60 лет **Роберт Иванович Рождественский** (Роберт Станиславович Петкевич), первая публикация сборника стихотворений «Радиус действия» (1965)

60 лет **Франсуаза Саган** (Куаре), первая публикация романа «Сигнал к капитуляции» (1965)

60 лет **Аркадий Натанович** и **Борис Натанович Стругацкие**, первая публикация юмористической повести «Понедельник начинается в субботу» (1965)

60 лет **Георгий Петрович Шторм**, первая публикация биографического повествования «Потаённый Радищев. Вторая жизнь „Путешествия из Петербурга в Москву“» (1965)

60 лет **Василь** (Василий Владимирович) **Быков,** первая журнальная публикация повести «Мёртвым не больно» (1965)

55 лет **Чингиз Торекулович Айтматов**, первая публикация повести «Белый пароход» (1970)

55 лет **Белла** (Изабелла) **Ахатовна Ахмадулина**, первая публикация сборника стихотворений «Уроки музыки» (1970)

55 лет **Агния Львовна Барто** (Волова), первая публикация детского сборника стихотворений «За цветами в зимний лес» (1970)

55 лет **Василь** (Василий Владимирович) **Быков**, первая публикация

повести «Сотников» (1970)

55 лет **Олесь** (Александр Терентьевич) **Гончар**, первая публикация романа «Циклон» (1970)

55 лет **Анатолий Иванович Иванов**, первая журнальная публикация романа «Вечный зов» (первая книга эпопеи; 1970)

55 лет **Астрид Анна Эмилия Линдгрен** (Эрикссон), первая публикация книги «Жив ещё Эмиль из Лённеберги» (последняя часть трилогии; 1970)

55 лет **Патриция Хайсмит** (Мэри Патриция Плэнгман), первая публикация детективного романа «Мистер Рипли под землёй» (1970)

55 лет **Роберт Энсон Хайнлайн**, первая публикация сатирико-философского романа «Пройдя долиной смертной тени» («Не убоюсь я зла»; 1970)

55 лет **Роальд Даль**, первая публикация повести «Потрясающий Мистер Лис» (1970)

55 лет **Роберт Иванович Рождественский** (Роберт Станиславович Петкевич), первая публикация сборника «Посвящение» (1970)

55 лет **Александр Михайлович Волков**, первая публикация сказочной повести «Жёлтый туман» (1970)

55 лет **Давид Самуилович Самойлов** (Кауфман), первая публикация сборника стихотворений «Дни» (1970)

55 лет **Михась** (Михаил Леонтьевич) **Стрельцов**, первая публикация повести «Один лапоть, один чунь» (1970)

55 лет **Иван Киреевич Серков**, первая публикация повести «Мы — хлопцы живучие» (1970)

55 лет **Ирвин Шоу** (Ирвин Гилберт Шамфорофф), первая публикация дилогии «Богач, бедняк» (1970)

55 лет **Евгения Иосифовна Янищиц**, первая публикация сборника «Снежное сретение» (1970)

50 лет **Анатолий Георгиевич Алексин** (Гоберман), первая публикация повести «Третий в пятом ряду» (1975)

50 лет **Ираклий Луарсабович Андроников** (Андроникашвили), первая публикация сборника рассказов «К музыке» (1975)

50 лет **Виталий Александрович Закруткин**, первая публикация романа «Сотворение мира» (1975)

50 лет **Николай Константинович Доризо**, первая публикация сборника стихотворений и поэм «Меч победы» (1975)

50 лет **Александр Борисович Чаковский**, первая публикация романа-эпопеи «Блокада» (1975)

50 лет **Юрий Иосифович Коваль**, первая публикация отдельным изданием повести «Недопёсок» (1975)

50 лет **Джеймс Клавелл** (Чарльз Эдмунд Дюмареск Клавелл), первая публикация романа-эпопеи «Сёгун» (1975)

50 лет **Александр Исаевич Солженицын**, первая публикация автобиографического произведения «Бодался телёнок с дубом» (1975)

50 лет **Алесь** (Александр Михайлович) **Адамович, Владимир Андреевич Колесник, Янка** (Иван Антонович) **Брыль**, первая публикация документального сборника воспоминаний «Я из огненной деревни…» (1975)

ЗМЕСТ

Даты беларускага і краязнаўчага календара	3
У 2025 годзе спаўняецца	4
Студзень	14
Люты	18
Сакавік	24
Красавік	28
Май	30
Чэрвень	34
Ліпень	38
Жнівень	42
Верасень	45
Кастрычнік	49
Лістапад	53
Снежань	58
Даты российского и зарубежного календаря	63
В 2025 году исполняется	63
Январь	64
Февраль	67
Март	69
Апрель	72
Май	76
Июнь	78
Июль	81
Август	84
Сентябрь	87
Октябрь	90
Ноябрь	93
Декабрь	96
Книги-юбиляры 2025 г.	99

Інфармацыйнае выданне

КАЛЯНДАР ЗНАМЯНАЛЬНЫХ І ПАМЯТНЫХ ДАТ
НА 2025 ГОД

Складальнікі:
Майкевіч Юлія Міхайлаўна
Пастыка Алена Віктараўна

Адказны за выпуск А. Я. Стрыжэвіч
Рэдактары: Л. К. Кароль
А. С. Кузьміна

Фармат 60/84 $^{1}/_{16}$.
Установа культуры «Брэсцкая абласная бібліятэка імя М. Горкага»
бульвар Касманаўтаў, 48,
224016, г. Брэст.